

MĚSTO ORLOVÁ

STRATEGICKÝ PLÁN
ROZVOJE MĚSTA ORLOVÁ
NA OBDOBÍ 2017-2033

Analytická část

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA ORLOVÁ NA OBDOBÍ 2017-2033

ANALYTICKÁ ČÁST

Datum vydání: 26.10.2017

Zpracováno v rámci projektu:

Orlová a Petřvald - řídíme strategicky a společně
CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002958

OBSAH

A.	Analytická část	4
1.	Úvod.....	4
A. 1	Profil města.....	5
2.	Území	5
3.	Obyvatelstvo.....	13
3.1	Demografická situace	13
3.2	Sociální situace	23
3.3	Spolková, osvětová a informační činnost.....	26
4.	Hospodářství	28
4.1	Ekonomická situace	28
4.2	Trh práce.....	33
4.3	Cestovní ruch.....	38
5.	Infrastruktura	41
5.1	Technická infrastruktura	41
5.2	Dopravní infrastruktura.....	42
5.3	Dopravní obslužnost.....	47
6.	Vybavenost.....	49
6.1	Bydlení	49
6.2	Školství a vzdělávání.....	50
6.3	Zdravotnictví	53
6.4	Sociální péče	54
6.5	Kultura	55
6.6	Sport a tělovýchova	56
7.	Životní prostředí	58
7.1	Stav životního prostředí	58
7.2	Ochrana životního prostředí	62
8.	Správa obce.....	63
8.1	Obecní úřad a kompetence obce	63
8.2	Hospodaření a majetek obce	65
8.3	Bezpečnost.....	73
8.4	Vnější vztahy a vazby.....	78
A. 2	Východiska pro návrhovou část	79
1.	Dotazníkové šetření.....	79
1.1	Informace o respondentech.....	80

1.2	Bezpečnost ve městě	82
1.3	Městská infrastruktura	84
1.4	Kvalita života ve městě.....	88
1.5	Město a lidé.....	90
2.	SWOT analýza	96
2.1	Bezpečnost ve městě	97
2.2	Městská infrastruktura	98
2.3	Kvalita života ve městě.....	101
2.4	Město a lidé.....	103
3.	Závěř	106
	Přílohy	112

A. ANALYTICKÁ ČÁST

1. ÚVOD

Strategický plán rozvoje města Orlová vytyčuje základní směry budoucího vývoje města v období 2017-2033 a umožňuje vedení Městského úřadu komplexní identifikaci hlavního potenciálu rozvoje města ve střednědobém období. Strategickým plánem rozvoje města akceptuje Orlová základní principy regionální politiky EU - konkrétně princip programování, který definuje nutnost stanovení střednědobých a dlouhodobých cílů se zainteresovanými subjekty územního celku. Tyto cíle jsou definovány v rozvojových dokumentech, jako je právě Strategický plán rozvoje města.

Strategický plán rozvoje města Orlová na období 2017-2033 byl zpracován v rámci projektu „Orlová a Petřvald - řídíme strategicky a společně“ čísla CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002958 a skládá se z následujících částí: analytická část, návrhová a implementační část. Součástí strategického plánu je Akční plán naplňování SPRM Orlová na období 2017-2021 vč. strategie využití a čerpání evropských strukturálních a investičních fondů.

Analytická část Strategického plánu rozvoje města Orlová na období 2017-2033 (dále jen „SPRM Orlová“) byla zpracována z otevřených informačních zdrojů, ze strategických dokumentů poskytnutých zadavatelem.

Významným zdrojem při tvorbě analytické části SPRM Orlová bylo rovněž dotazníkové šetření, které proběhlo mezi občany města Orlová a žáky osmých a devátých tříd ZŠ. Dalším důležitým zdrojem pak byly pracovní skupiny k jednotlivým oblastem, které byly složeny jak ze zástupců Městského úřadu, tak i zástupců odborné i laické veřejnosti - občanů Orlové.

V rámci analytické části byl zpracován tzv. profil města a východiska pro návrhovou část.

V rámci profilu města jsou popsány sociodemografické a socioekonomické charakteristiky města z pohledu definice území, charakteristiky obyvatelstva, hospodářských indikátorů, městské infrastruktury a vybavenosti, životního prostředí, správy obce, bezpečnosti a dalších. Východiska pro návrhovou část tvoří analýza identifikovaných prioritních os a jim podřízených strategických oblastí, které byly identifikovány řídicí skupinou.

A. 1 PROFIL MĚSTA

2. ÚZEMÍ

Poloha

Město Orlová leží v Moravskoslezském kraji v okrese Karviná, 18,7 km východně od Ostravy. Město Orlová je od roku 2003 obcí s rozšířenou působností (ORP) a pod její správu spadá obec Doubrava, město Orlová a město Petřvald. Do roku 2012 pod správu města spadala také obec Dolní Lutyně, která ale přešla na základě veřejné ankety a rozhodnutí obecního zastupitelstva z roku 2011 pod správu města Bohumín. ORP Orlová sousedí na severozápadě s obcemi správního obvodu Bohumín (Dolní Lutyně, Bohumín, Rychvald), na východě s obcemi správního obvodu Karviná (Dětmarovice, Karviná), na jihu s městem Havířov a na jihozápadě s obcemi správního obvodu Ostrava (Ostrava, Šenov).

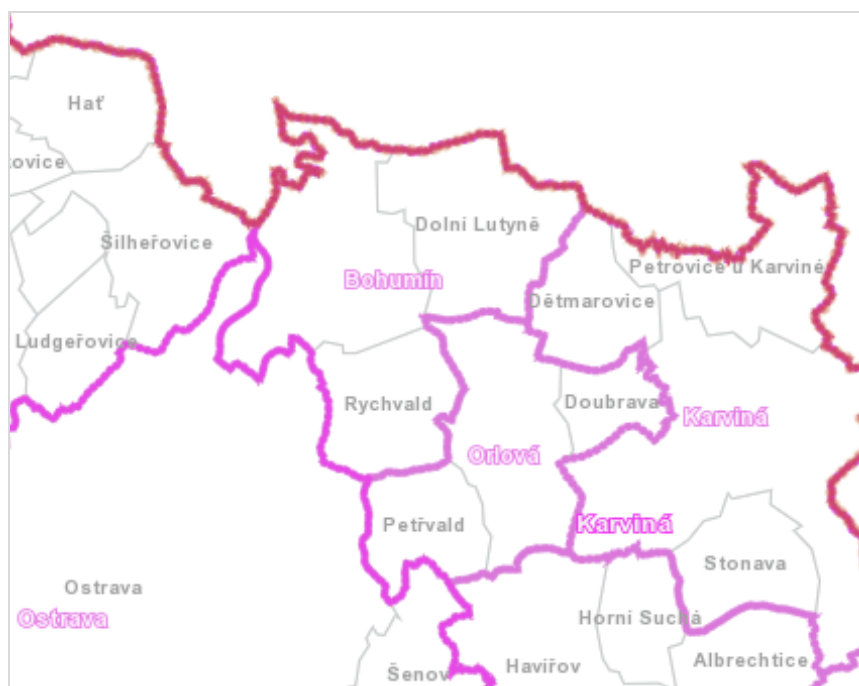
Obrázek 1 Umístění města Orlové v rámci ČR

Zdroj: Webové stránky společnosti s ručením omezením Kurzy.cz

Obrázek 2 Poloha ORP Orlová

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj České republiky

Správní území města Orlová je tvořeno čtyřmi katastrálními územími:

- Orlová (i. č. 712361);
- Lazy u Orlové (i. č. 712434);
- Poruba u Orlové (i. č. 712493);
- Horní Lutyně (i. č. 712531).

Celková rozloha města Orlová je 2 467 ha (Orlová 519 ha, Lazy u Orlové 597 ha, Poruba u Orlové 562 ha, Horní Lutyně 788 ha). Katastrální území odpovídají čtyřem místním částem města: Orlová 1 - Město (k. ú. Orlová), Orlová 2 - Lazy (k. ú. Lazy u Orlové), Orlová 3 - Poruba (k. ú. Poruba u Orlové), Orlová 4 - Lutyně (k. ú. Horní Lutyně).

Tabulka 1 Členění města

Místní část	Katastrální území	Rozloha
Město	Orlová	519 ha
Lazy	Lazy u Orlové	597 ha
Poruba	Poruba u Orlové	562 ha
Lutyně	Horní Lutyně	788 ha

Zdroj: Územně identifikační registr ČR

Charakteristika místních částí

Orlová-Město je bývalou centrální částí města. Člení se na několik částí: Střed, Kopaniny, Mezilesí, Obroky, Pod Lipou, Mühsam, Zimný Důl, Kamenec, Cihelna, Klášterní kolonie. Tyto části, s výjimkou části Střed zahrnující náměstí, zámecký park, kostel a částečně bývalou hlavní třídu, měly historicky charakter domkářských osad, což je v různé míře patrné dodnes. Zástavba je zde v důsledku demolic reagujících na poddolování velmi řídká. Významným prvkem této části města jsou zejména parky (např. zámecký) a rekultivovaná krajina s městskými lesy (např. Krajčok a Pohřebjanka), jež představují důležitý ekologický element v rámci průmyslové krajiny.

Historické jádro města Orlová bylo významnou měrou postiženo důsledky hlubinné těžby uhlí. Na jeho pozůstatcích bylo dne 1. 9. 1998 vyhlášeno ochranné pásmo historického centra města Orlová, jehož cílem byla záchrana posledních objektů a parku z bývalé urbanistické struktury města. Toto ochranné pásmo se rozprostírá na cca 3,4 km² a zahrnuje cca 60 budov. Mezi jeho významné kulturní památky se řadí farní kostel Narození Panny Marie, radnice č. p. 76, památník obětem stávků v roce 1925, socha sv. Josefa, socha sv. Benedikta, socha sv. Hedviky či socha sv. Jana Nepomuckého. Mimo ochranné pásmo se nachází například kostel Slezské církve evangelické a. v.

Místní část **Lazy** byla v minulosti městem česko-polského charakteru, které mělo před druhou světovou válkou 9 tisíc obyvatel a představovalo důležité sídelní centrum širšího Orlovska. V čele průmyslu stál důl Nová Jáma (dnešní Důl Lazy). V obci se nacházela také cihelna a bylo zde vybudováno maloobchodní družstvo Jednota-Jednost Orlová. Básník Petr Bezruč napsal pochvalnou báseň Lazy o místním starostovi Křístkovi, který v Lazech přes mnohé národnostní spory vydobyl českou školu (fungovala zde i škola polská). Dnes je původní město Lazy srovnáno se zemí, místní část Lazy představuje pouze nově zalesněná krajina s odvaly důlní činnosti mezi Orlovou a Havířovem. Nejvýznamnější památkou je areál Nové Jámy a v krajině bývalého města nalezneme osamocené pomníky a památníky, v polích a loukách zůstala dochována uliční síť bez zástavby. Na Lazy je uvalena stavební uzávěra kvůli poddolování, a proto je jejich možnou budoucností nejspíše parková úprava rekultivované krajiny.

Obyvatelé místní části **Poruba** žijí především v rozvolněné zástavbě rodinných domů, na bývalém hornickém sídlišti nebo v bývalých dělnických koloniích. V minulosti byla Poruba u Orlové samostatnou obcí, jež byla k městu Orlová připojena po druhé světové válce (stejně jako Lazy). Až do průmyslové revoluce byla obec Poruba centrem pouze zemědělství a plátenictví. Vzestup průmyslu byl způsoben zejména objevením ložisek černého uhlí (1763), jeho následnou těžbou (1785) a zřízením stanice Orlau-Orlová (1867) na Košicko-Bohumínské dráze. Nejprve na území obce vznikaly kutací jámy, které se postupně měnily na černouhelné doly (Alpinenschacht – Václav – Pionýr, Důl Žofie – Fučík a 5 dalších méně významných dolů). V okolí těchto nově založených dolů se začaly vytvářet dělnické kolonie (např. Halfarova, Václavka) a následně i občanská vybavenost. K Porubě patřily rovněž domkářské osady Zátíší, Hranice, Kozí hůrka a již během první poloviny 19. století byla zástavba obce kontinuálně propojena s Orlovou, čímž obec na město bezprostředně navazovala. Po druhé světové válce započala v nezastavěných částech Poruby masivní výstavba. V letech 1945-1960 zde vyrostlo hornické sídliště. Místní část Poruba postrádá jakýsi centrální prostor, neboť zde nikdy nebylo zřízeno náměstí, místo něj se vytvořily dva středobody Poruby na protilehlých kopcích (Orlice a Horník).

Místní část **Lutyně** nesla v minulosti název Polská Lutyně a v průběhu druhé světové války se přejmenovala na Horní Lutyni. K připojení Horní Lutyně k Orlové došlo v roce 1960, čímž se otevřela

možnost k vybudování velkého sídliště na území této obce, jež by poskytlo nový domov jak občanům Orlové žijících v poddolovaných částech města, tak novým občanům, kteří do města přicházeli za prací na základě důlních náborových akcí. Nová výstavba, která reagovala na provedené geologické průzkumy a přijatý územní plán rozvoje města, představovala výraznou proměnu dosavadní městské sídelní struktury. K jejímu zahájení došlo v roce 1963. Během pěti let vzniklo v rámci první etapy po pravé straně Masarykovy ulice směrem od Poruby ubytování pro 5 tisíc osob. V průběhu 60., 70. a 80. let následovaly další čtyři etapy bytové výstavby, které zajistily domov pro dalších 20 tisíc obyvatel. S mírným zpožděním oproti bytové výstavbě postupně vznikaly také objekty občanské vybavenosti (základní a mateřské školy, samoobsluhy, restaurace, kina, nemocnice, dům kultury, aj.). V současnosti představují obyvatelé pěti sídlištních částí v Lutyni přibližně 76 % veškerých obyvatel Orlové. Vedle podílu na celkovém počtu obyvatelstva dominuje Lutyně také rozsahem občanské vybavenosti celoměstského i nadmístního charakteru, která se na jejím území nachází (úřady, banky, pošta, zdravotnická zařízení, střední školy, kulturní dům, kino, obchody, služby atd.). Okrajové části Lutyně jsou tvořeny zejména příměstskou vilovou zástavbou (Výhoda, Zátíší, Olmovec a stará Horní Lutyně).

Přírodní podmínky

Území města se nachází v nadmořské výšce 200-300 m. n. m. a leží v české části Hornoslezské pánve provozně označované jako Ostravsko-karvinský revír, jež reprezentuje nejvýznamnější zásoby černého uhlí v ČR. Oblast města se nalézá mezi vyššími akumulacími terasami trojice řek - Odry, Olše a Ostravice. Území Orlové se řadí do mírně teplé klimatické oblasti MT 10.

Tabulka 2 Klimatická charakteristika mírně teplé oblasti MT10

Klimatická charakteristika mírně teplé oblasti	MT10
Počet letních dní	40-50
Počet dní s průměrnou teplotou 10 °C a více	140-160
Počet dní s mrazem	110-130
Počet ledových dní	30-40
Průměrná lednová teplota	-2 až -3 °C
Průměrná červencová teplota	17-18 °C
Průměrná dubnová teplota	7-8 °C
Průměrná říjnová teplota	7-8 °C
Průměrný počet dní se srážkami 1 mm a více	100-120
Suma srážek ve vegetačním období	400-450 mm
Suma srážek v zimním období	200-250 mm

Počet dní se sněhovou pokrývkou	50-60
Počet zatažených dní	120-150
Počet jasných dní	40-50

Zdroj: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

Podnebí města je charakterizováno mírně teplou, vlhkou až velmi vlhkou, rovinatou až pahorkatinatou klimatickou podoblastí s mírnou zimou. Typickým klimatickým znakem jsou poměrně vysoké srážky, které jsou podmíněny blízkostí návětrných svahů Beskyd, souvislostí se Slezskou nížinou a celkovou oceánitou území. Ostravský bioregion je nejvlhčí nížinnou oblastí v České republice. Srážky se zpravidla dostávají při přechodu front, většinou při západním proudění s vlhkým atlantským vzduchem. Občas prochází územím i cyklóna, která vyvolává značné srážky.

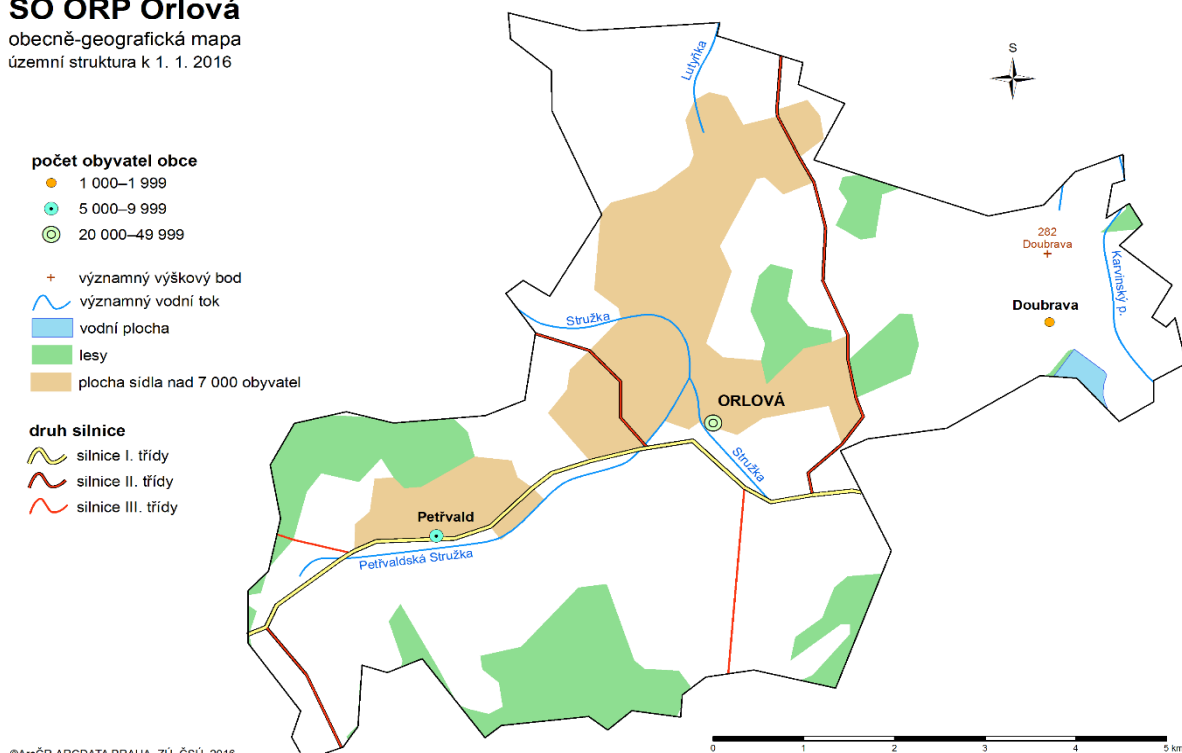
Z geomorfologického pohledu je území města součástí provincie Západní Karpaty, subprovincie Vněkarpatské sníženiny, oblasti Severní Vněkarpatské sníženiny, celku Ostravská pánev a podcelku Ostravská pánev a okrsku Orlovská plošina. Terén Orlové je značně členitý. Osu území tvoří Orlovská, Petřvaldská a Doubravská stružka. Oblast je protkána množstvím menších potoků a potůčků. Přirozenou členitost území násobí jeho výšková a tvarová nestálost vlivem poddolování (týká se hlavně částí Orlová-Město a Lazy). Členitý terén příznivě ovlivnil tvář nové Orlové, komplikuje však odkanalizování území i jeho využitelnost a způsobuje ztížené podmínky zakládání. Dlouhá desetiletí probíhající těžba výrazně poznamenala krajinu. Všechny části Orlové jsou v různé míře postiženy vlivy důlní činnosti projevujícími se na povrchu poklesy a rozsáhlými plochami hald, odvalů, výsypek, kalových a popílkových nádrží. Nejvýraznější vlivy dolování projevující se na povrchu jsou v dobývacím prostoru Dolu Karviná. Důlní vlivy omezují v rozhodující míře možnosti investiční činnosti v území.

Obrázek 3 Obecně-geografická mapa správního obvodu ORP Orlová

SO ORP Orlová

obecně-geografická mapa
územní struktura k 1. 1. 2016

Zdroj: Český statistický úřad

Z pohledu flóry je území města Orlové součástí karvinského okresu, který spadá do fytogeografického obvodu Karpatské mezofytikum a fytogeografického okresu Ostravská pánev. Dříve celé území Karvinska pokrývaly lesy - zejména mozaika lužních porostů, mokřadních olšin, vrbových a vrbotopolových luhů. Dále v území převažovaly dubové bučiny a lipové dubohabřiny. V současnosti se lužní lesy a dubové bučiny již vyskytují pouze fragmentárně. V bylinném patře lipových dubohabřin můžeme nalézt například sasanku hajní, sasanku pryskyřníkovitou, prvosenku vyšší, orsej jarní, blatouch bahenní a mnoho dalších. Kolem vody se nachází společenstva rákosin a vysokých ostríc, která ve vodě navazují na společenstva vzplývavých rostlin zejména s nepukalkou plovoucí a ponořených rostlin s bublinatkou jižní. V okolí Orlové se nachází velký počet odkalovacích, sedimentačních nádrží, jejichž flóra je vesměs chudá, místy s rozsáhlými porosty rákosin vhodnými pro vodní ptactvo¹.

Zoogeograficky se území nachází v provincii listnatých lesů v palearktické oblasti (eurosibiřské podoblasti), úseku podkarpatského. Skladba fauny je výrazně poznamenána urbanizací a industrializací převážné části území vlivem dlouhodobého působení člověka. Ve fragmentech smíšených lesů hnízdí jestřáb lesní, včelojed lesní, holub doupňák, krkavec velký. V lužních lesích najdeme žluvu hajní a slavíka obecného. V nivních loukách hnízdí křepelka polní, vzácně zde žije chřástal polní. Na vzácných zamokřených loukách hnízdí kriticky ohrožení bahňáci. Z ryb se na

¹ Zdroj: <http://www.mesto-orlova.cz/cz/mesto/prirodni-charakteristika/>

území Karvinska vyskytují ostroretka stěhovavá a parma obecná, místy lipan podhorní. Dále bylo v oblasti Karvinska determinováno 15 druhů obojživelníků (např. skokan zelený, kuňka žlutobřichá, blatnice skvrnitá). Velmi bohatá je především rybníční avifauna zastoupená mimo jiné rákosníkem velkým, bukačem velkým či čírkou modrou. Strmé břehy meandrů Olše osídluje ledňáček říční a břehule říční. Do povodí Olše pronikají také savci, jako je vydra říční a bobr evropský².

Na území Orlové částečně zasahuje Ptačí oblast Heřmánský stav – Odra – Poolší. Páteř oblasti tvoří řeka Odra (v délce cca 10 km) a Olše (v délce cca 16 km) včetně přiléhajících říčních niv. Z východu je připojená soustava Karvinských rybníků a hraniční úsek toku Petrůvka, od jihu soustavy rybníků v Rychvaldě, Bohumíně - Záblatí a Heřmanicích. Na území Orlové do Ptačí oblasti Heřmánský stav - Odra - Poolší náleží Orlovské rybníky (k.ú. Orlová - Poruba: Špice, Dub, Nový rybník, Prostřední rybník, Kout, Kališšчок) a rybníky podél vodního toku Rychvaldská Lutyňka v k.ú. Orlová - Horní Lutyně³.

Znak města

Městský znak zahrnuje tři symboly města: orlici, strom a zkřížená hornická kladívka. Orlice se váže k pověsti spojené se vznikem obce a současně ztělesňuje název obce Orlová. Strom představuje erbovní znamení, jež se vyskytuje na nejstarších pečetích. Tento strom je listnatý, neboť Orlová vznikla na území lužního pralesa. Zkřížená hornická kladívka jako symbol hornictví bezpochyby patří do znaku města, protože rozkvět Orlové, nárůst obyvatelstva a přiznání statutu města jsou bezpodmínečně spojeny s rozvojem těžby uhlí.

Obrázek 4 Znak města Orlová

Zdroj: Oficiální webové stránky města Orlová

Stručná historie

² Zdroj: <http://www.mesto-orlova.cz/cz/mesto/prirodni-charakteristika/>

³ Zdroj: <http://www.mesto-orlova.cz/cz/mesto/prirodni-charakteristika/>

První písemná zmínka o městě Orlová se datuje do roku 1223 a objevuje se v listině vratislavského biskupa Vavřince. Osada byla v té době jádrem lokality zvané Sal (sůl), která patřila řádu Benediktýnů sídlících v klášteře v Týnci u Krakova. Název Orlová se poprvé objevuje v roce 1227.

Ve středověku byla Orlová zemědělskou obcí s významným zastoupením řemeslné výroby, především plátenictví. Výrazná změna ve vývoji obce nastala v 19. století s počátkem dolování, kdy došlo ke znatelnému nárůstu obyvatelstva a ke změně zástavby obce (začaly vznikat typické havířské kolonie). Těžba uhlí v Orlové započala v roce 1817 a v roce 1850 se na území Orlové nacházelo už 16 uhelných jam. Pro rozvoj těžby bylo zásadní dokončení Košicko-Bohumínské dráhy v roce 1869, díky které obec získala železniční spojení do všech důležitých center Rakousko-Uherské monarchie. Spolu s rozvojem průmyslu nastal i společenský a kulturní rozvoj v území.

Na začátku 20. století se Orlová stala střediskem českého a polského školství, sídlem řady sportovních a kulturních spolků, muzejnictví a reprezentuje obchodní páteř těšínské oblasti. Po první světové válce v roce 1922 získala Orlová městská práva a v období první republiky představovala hospodářské a společenské sídlo Fryštátského okresu.

Třicátá léta přinesla pokles konjunktury, a to především ve spojení se Světovou hospodářskou krizí. Během tohoto období docházelo ke stávkám a dalším projevům sociálního neklidu. Nejznámější se stala Orlovská stávka z roku 1925, při které po zásahu policie přišli o život 4 lidé.

Po mnichovském diktátu připadlo území Orlové na jeden rok Polsku a následně se stalo součástí německé říše. Během válečného období Orlová zaznamenala odliv osobností z hospodářské i kulturně společenské oblasti, především na základě soustavného germanizačního tlaku. Po osvobození však Orlová vstoupila do poválečného období jako významné průmyslové středisko se silně převažující orientací na těžbu uhlí.

Těsně po druhé světové válce v roce 1946 došlo k rozšíření už tradičního spojení Orlové a Lazů o obec Porubu, v roce 1960 ještě o Horní Lutyni. Neustále se rozšiřující těžba uhlí se začala nepříznivě projevovat na domech a architektuře, především v částech Orlová a Lazy, což vedlo až k myšlenkám úplné likvidace Orlové a odstěhování jejích obyvatel do okolních měst a obcí. Po připojení obce Horní Lutyně se tyto myšlenky změnily v plán vybudovat velké sídliště (pro obyvatele poddolovaných částí města a nové obyvatele přicházející za prací) na území právě této obce a výstavba sídliště započala v roce 1963.

Rok 1989 přinesl Orlové dva hlavní přelomy. První se týkal změny jednostranného průmyslového zaměření a struktury zaměstnanosti města směrem k podobě standardních měst, která mají vyšší podíl služeb a lehkého průmyslu. Druhá významná změna souvisela s filozofií přístupu k historické části města. Byl zahájen revitalizační proces, jenž se v současnosti zaměřuje na záchranu zachované architektury se záměrem vytvořit podmínky pro bydlení a oživení této části po odeznění důlních vlivů.

3. OBYVATELSTVO

3.1 Demografická situace

Město Orlová se v rámci České republiky řadí mezi padesát největších měst. Podle údajů Českého statistického úřadu byl počet obyvatel k 31. 12. 2016 ve všech čtyřech místních částech dohromady 29 231. Velikost jednotlivých částí je velice rozdílná, kdy nejvyšší počet obyvatel (zhruba 76 %) žije v Lutyni. Druhou největší částí je Poruba, se zhruba 18% podílem na celkové populaci města. Na zbylé dvě části, tj. Město (resp. Orlová-Město) a Lazy, připadá pouze 6 % obyvatel.

Zatímco v České republice byl od roku 2002 mírný kolísavý trend rostoucího počtu obyvatel, obnovený v letech 2014, 2015 a 2016 migrací, tak město Orlová se dlouhodobě potýká s opačným vývojem. Od konce roku 2010 do 31. 12. 2016 poklesl počet obyvatel o necelých 9 %. Pokud bychom začátek sledovaného období posunuli na rok 2001, tak by kvantifikace poklesu počtu obyvatel vyústila dokonce v 16% změnu. Naproti tomu v České republice, v identických dvou obdobích, byl nárůst populace o 0,46 % resp. o 3,34 %. Příčiny těchto rozdílností budou popsány později v této kapitole.

Tabulka 3 Vývoj počtu obyvatel v městě Orlová

Rok	Střední stav obyvatelstva	Obyvatelstvo k 31. 12.
2010	32 245	32 067
2011	31 217	30 988
2012	30 879	30 722
2013	30 521	30 345
2014	30 140	29 967
2015	29 763	29 524
2016	29 378	29 231

Zdroj: Český statistický úřad

Věkové složení obyvatel

Věková struktura populace ve městě Orlová odpovídá regresivnímu typu, který je charakteristický pro vyspělé ekonomiky dnešní doby. Počet lidí v poproduktivním věku převažuje nad populací v předproduktivním věku. Jedná se ale o velice problematický typ populace, který vede k jejímu postupnému přirozenému úbytku, pokud nízká porodnost není kompenzována migrací. Nejvýraznější odchylka od vzorového grafu regresivní populace je pro skupinu obyvatel v rozmezí 10 až 19 let, 30 až 39 let a muže ve věku 40 až 49 let. Nejvýznamnější příčinou tohoto jevu byla druhá světová válka, kdy poklesla reprodukční základna i míra porodnosti, což negativně ovlivnilo i absolutní počet narozených dětí v období 1966 až 1987 a posléze i na začátku nového tisíciletí.

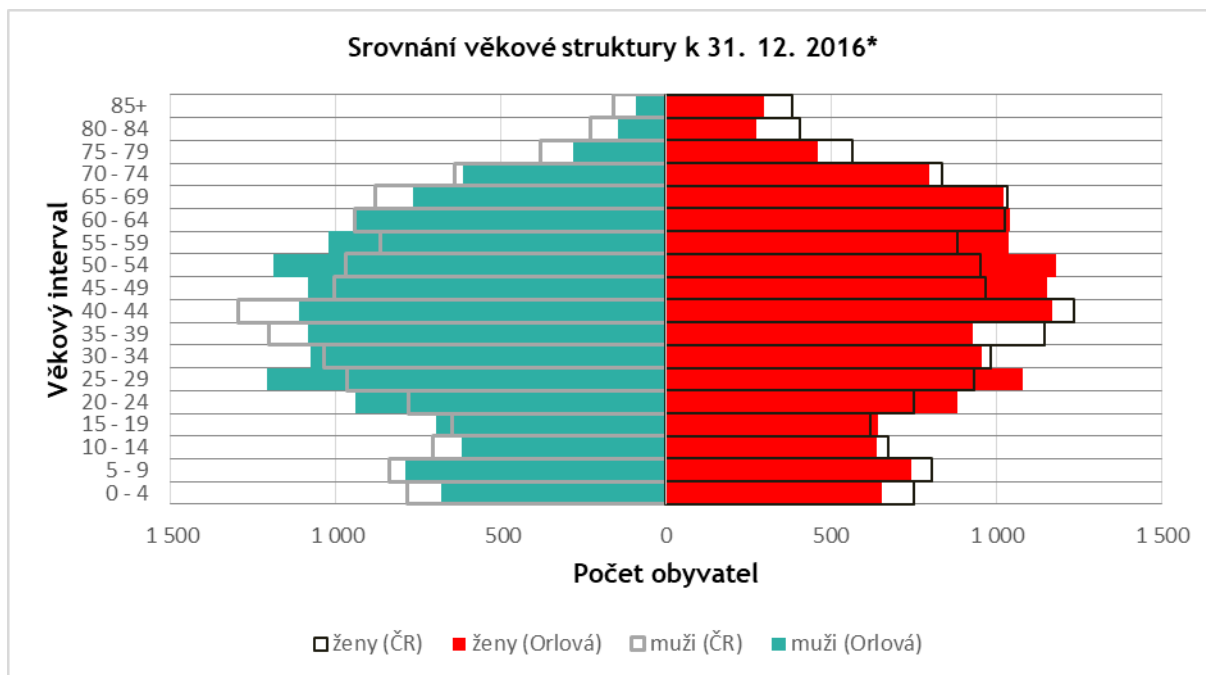
Z detailnějšího porovnání věkové struktury obyvatelstva města Orlová s celou Českou republikou, podle níže prezentovaného grafu, vyplývají následující diference: v městě Orlová jsou relativně

méně zastoupeny věkové skupiny 0-14, 35-44 a 65+ let. Naopak relativně dominují věkové intervaly 45-59 a 20-29 let. Platí to vždy pro obě pohlaví. Důsledkem této specifické struktury jsou poměrně příznivé hodnoty běžně sledovaných demografických indexů.

Index stáří, který vyjadřuje kolik je v populaci obyvatel ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0-14 let, dosáhl k 31. 12. 2016 ve městě Orlová hodnoty 115,3, což je o 5,4 méně než v obecné populaci. Neboli na 100 dětí připadá ve městě Orlová zhruba o 5 lidí v postproduktivním věku méně, než je tomu v průměru České republiky.

Graf 1 Srovnání věkové struktury města Orlová s Českou republikou (k 31. 12. 2016)

* Hodnoty pro ČR byly přepočteny tak, aby velikost celkové populace poměrově odpovídala obyvatelstvu města Orlová.

Zdroj: Vlastní tvorba podle dat Českého statistického úřadu

Index ekonomického zatížení, který zachycuje relativní počet lidí v předproduktivním (0-14) a postproduktivním věku (65+) vůči produktivní populaci (15-64), vyznívá pro město Orlová výrazně lépe. Teoretický počet lidí, který musí sto lidí v produktivním věku ve městě Orlová kromě sebe uživit je 43,4, což je o 8,9 méně, než je průměr České republiky. Index ekonomického zatížení lze dále rozložit na dva dílčí indexy, a to na index závislosti mladých osob (počet dětí ve věku 0-14 let na 100 osob ve věku 15-64 let) a index závislosti starých osob (počet osob ve věku 65+ na 100 osob ve věku 15-64 let). Oba jsou z krátkodobého pohledu příznivější opět pro město Orlová. Výhledově ale současná situace povede k problémům, které se budou projevovat již v první polovině dvacátých let 21. století, budou trvat téměř dvě dekády a pravděpodobně vyeskalují na začátku let třicátých. Z porovnání věkových pyramid vyplývá, že problém malé produktivní základny obyvatel vůči poproduktivní populaci bude ve zmíněném období (cca 2021-2036) v Orlově výrazně silnější než ve většině míst České republiky. Relativně silná generace narozená v období 1956 až 1971 bude postupně odcházet do důchodu a bude nahrazována velice slabou generací let 2002-2017. Lze předpokládat, že bez vnějších zásahů nebo silné změny v reprodukci české populace dojde kolem roku 2040 k lehkému „jednorázovému“ zmírnění negativního trendu stárnutí populace, nikoliv však

k jeho odstranění. Řešení bude třeba hledat přinejmenším na krajské úrovni. Nicméně redukci nepříznivého vývoje lze vyvolat i na mikroregionální úrovni, přinejmenším zvýšením počtu či kvality pracovních příležitostí, protože právě jejich aktuální nedostatek způsobuje odliv pracovní síly z města.

Tabulka 4 Vybrané demografické indexy k 31. 12. 2016

Sledovaný index	Město Orlová	Česká republika
Index stáří	115,3	120,7
Index ekonomického zatížení	43,4	52,3
Index závislosti mladých	20,2	23,7
Index závislosti starých	23,2	28,6

Zdroj: Vlastní výpočet podle dat Českého statistického úřadu

Aktuální podíl dětí do 14 let na celkové populaci je 14 % a podíl seniorů starších 65 let je 16 %. Obě hodnoty jsou v rámci České republiky podprůměrné. V příštích 15 až 20 letech lze ve městě Orlová očekávat, že se podíl dětí příliš nezmění. Pravděpodobně bude docházet k mírnému poklesu, který ale bude narušen dočasně zvýšenou hrubou mírou porodnosti, k níž dojde vlivem existence silné reprodukční základny ve věku 25 až 29 let. Z pohledu podílu seniorů na populaci města Orlová je zde téměř nevyhnutelný vývoj směrem k jeho růstu v příštích 15 letech. Jak bude prezentováno v další podkapitole, aktuální migrační trendy by tento vývoj jen posilovaly.

Predikce obyvatelstva

Predikce obyvatelstva byla vytvořena komponentní metodou, jejíž odhadované vstupní parametry byly silně inspirovány scénářem prognózy Českého statistického úřadu ve studii Projekce obyvatelstva České republiky do roku 2100. Bylo vytvořeno šest variant projekce (nízká bez migrace, střední bez migrace, vysoká bez migrace, nízká s migrací, střední s migrací a vysoká s migrací), ve kterých vývoj specifických měř úmrtnosti a plodnosti do značné míry kopíruje vývoj predikovaných hodnot ČSÚ pro jejich tři varianty. Ve všech variantách projekce pro město Orlová se očekává růst střední délky života, avšak v různé míře⁴. Z pohledu úhrnné plodnosti očekávají nízká varianta stagnaci na 1,57, střední varianta růst do roku 2036 na hodnotu 1,68 a vysoká varianta růst do roku 2036 na 1,78.

Varianty predikce bez migrace se příliš nerozcházejí co do počtu odhadovaného počtu obyvatel. Z níže přiloženého grafu je patrné, že by během příštích dvaceti let mělo docházet k přirozenému úbytku obyvatelstva. Vlivem ubývající reprodukční základny v čase bude tento úbytek pravděpodobně postupně zrychlovat. V roce 2036 by se za předpokladu nulového migračního salda

⁴ Nízká varianta předpokládá v roce 2036 střední délku života 80,83 let u žen a 75,50 let u mužů.

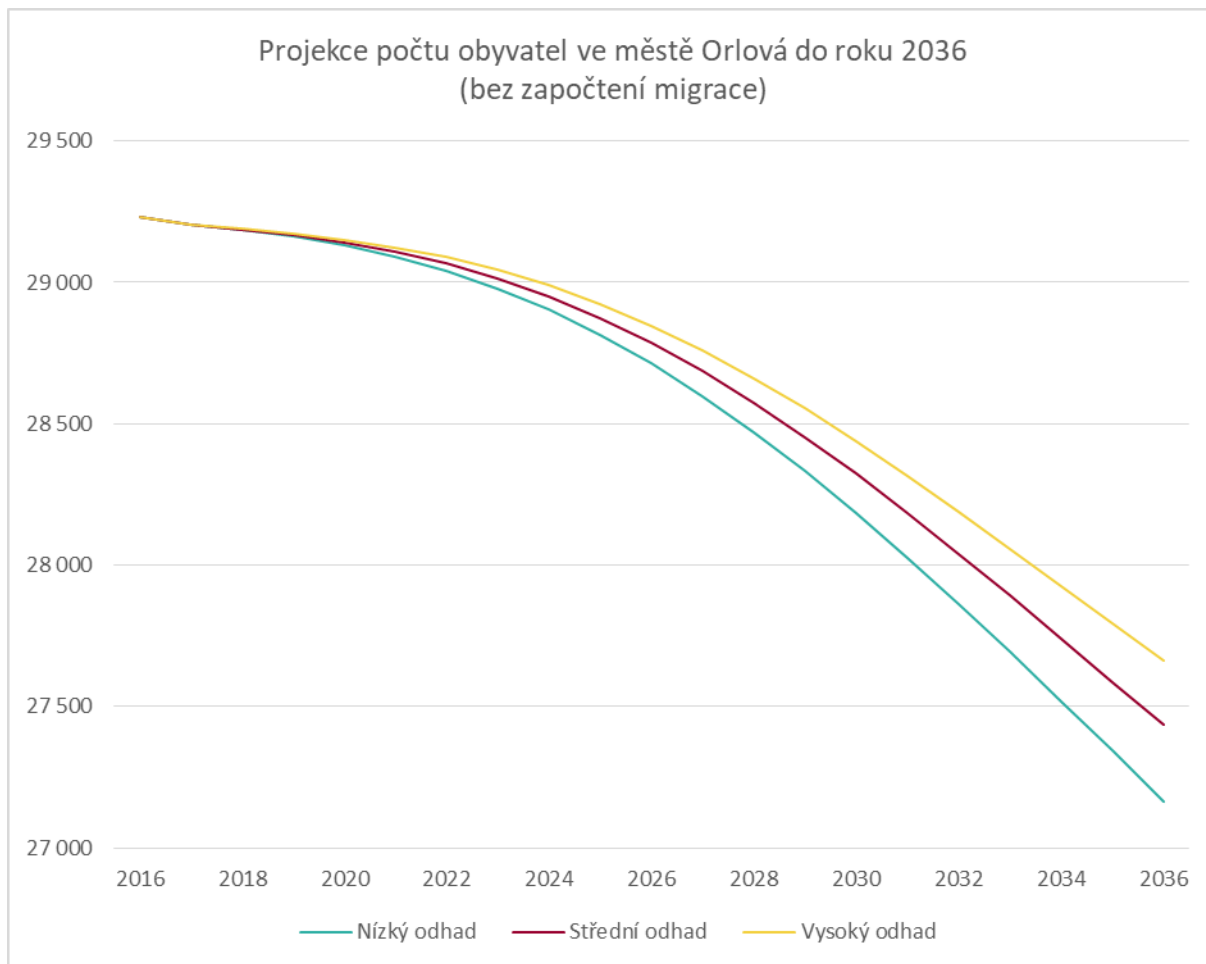
Střední varianta předpokládá v roce 2036 střední délku života 81,39 let u žen a 76,59 let u mužů.

Vysoká varianta předpokládá v roce 2036 střední délku života 82,00 let u žen a 77,13 let u mužů.

v jednotlivých letech měl počet obyvatel pohybovat s velkou pravděpodobností mezi 27 165 a 27 663.

Graf 2 Predikce vývoje počtu obyvatel města Orlová při nulovém migračním saldu do roku 2036

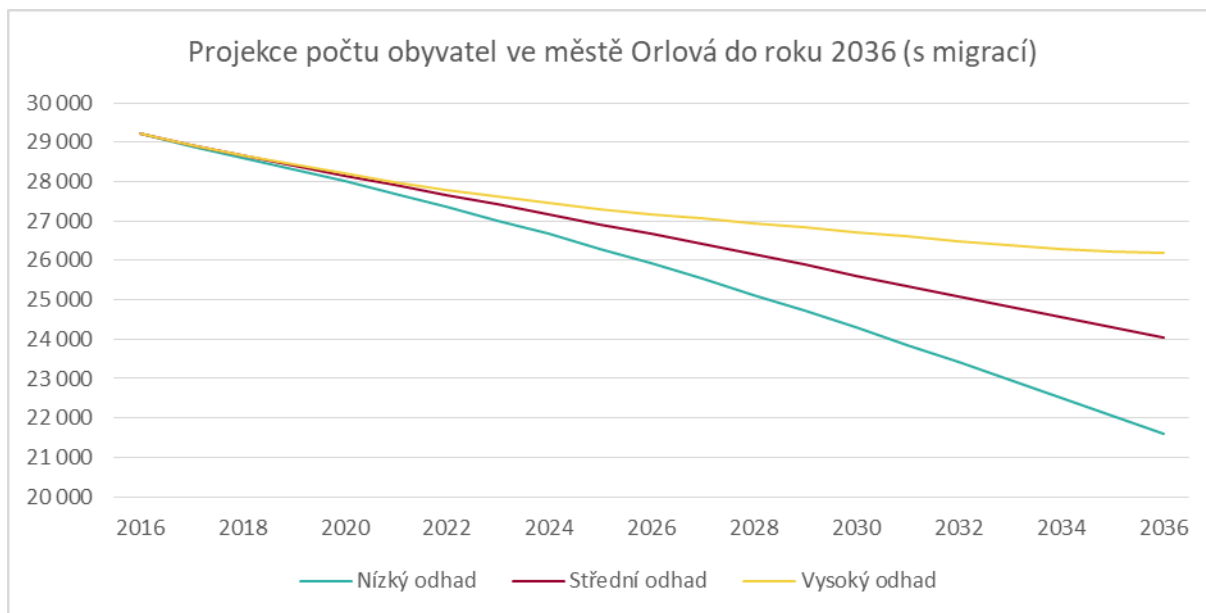
Zdroj: Vlastní odhad podle dat Českého statistického úřadu

Pokud započteme i vliv migrace v jejím střednědobém trendu⁵ k nízké variantě, pak by mohl počet obyvatel každoročně klesat a do roku 2036 by mohl poklesnout až pod 22 tisíc. Očekávaná hodnota středního odhadu, při pozvolném zvyšování migračního salda (i relativním měřítku) až na absolutní hodnotu - 100 obyvatel v roce 2036, je v roce 2036 přibližně 24 046 obyvatel. Za tohoto předpokladu by za 20 let došlo k poklesu počtu obyvatel zhruba o 18 %. Skutečná velikost populace by měla velmi pravděpodobně ležet mezi nízkým a vysokým odhadem. Nicméně vliv migraci je v podstatě nemožné s jistotou předpovídat a v případě města Orlová hraje migrace naprosto dominantní roli ve změnách počtu obyvatel od roku 1998. Pro úplnost, vysoký odhad počítá s nulovým migračním saldem v roce 2030, ke kterému bude město směřovat po mírně zrychlující trajektorii, a jeho kladnými hodnotami v období 2031 až 2036.

⁵ Z desetileté časové řady se jedná o průměrný úbytek populace vlivem migrace o 0,995 % celkové populace.

Graf 3 Predikce vývoje počtu obyvatelstva města Orlová při konstantním migračním tempu

Zdroj: Vlastní odhad podle dat Českého statistického úřadu

Za předpokladu vývoje populace podle středního odhadu bez migrace vystoupá podíl dětí kolem roku 2021 k 15 % a následně bude klesat. Ke konci predikovaného období by tento podíl měl být zhruba 13 %. V absolutních hodnotách lze očekávat pokles počtu dětí o zhruba 500 dětí do roku 2036. Tento odhad se může poměrně snadno lišit až o 700 dětí, kvůli negativnímu vlivu migrace. Zdaleka nelze vyloučit, že by počet dětí v roce 2036 byl nižší než 3 000. Naopak se této hodnotě bude nejspíše blížit. Oproti tomu predikce vývoje počtu seniorů je o něco snadnější, jelikož úmrtnost má menší volatilitu než porodnost a migrace má ve městě Orlová menší vliv na obyvatelstvo v předdůchodovém věku než na ženy ve věku reprodukčním či přímo na dětskou populaci. Ze získaných dat vyplývá, že nejpravděpodobnější počet lidí ve věku 65 a více let bude v roce 2036 zhruba o 2 300 vyšší než v roce 2016. Střední odhadnutých intervalů počtu dětí a seniorů prezentuje následující tabulka.

Tabulka 5 Predikce počtu dětí a seniorů ve městě Orlová bez vlivu migrace

Rok	2016*	2021	2026	2031	2036
predikce počtu dětí (0-14 let)	4 111	4 355	4 191	4 007	3 604
predikce počtu seniorů (65 a více let)	4 739	5 417	5 990	6 649	7 044

* skutečný stav

Zdroj: Vlastní predikce podle dat ČSÚ (úmrtnostní tabulky, věkové složení a pohyb obyvatelstva)

Vzdělanostní struktura

Úroveň vzdělání, která pozitivně ovlivňuje produktivitu a dává větší prostor pro ekonomický rozvoj i uplatnitelnost lidí na více pracovních pozicích, přispívá k potenciálně nižší nezaměstnanosti. Data o vzdělanosti jsou pro jednotlivé menší regiony zjišťována pouze jednou za deset let, při sčítání lidu, domů a bytů. Poslední šetření proběhlo v roce 2011 a jeho výsledky jsou i v dnešní době poměrně reprezentativní, neboť vzdělanost obyvatelstva se mění pomalu.

Z níže prezentované tabulky vyplývá jednoznačné zjištění, že úroveň vzdělání ve městě Orlová je v rámci České republiky podprůměrná. Podíl lidí s úplným středním vzděláním, nástavbovým a vyšším odborným vzděláním i vysokoškolským vzděláním je zde oproti celorepublikovému průměru významně nižší. Situace je zde zároveň horší než v Moravskoslezském kraji, což je pravděpodobně jedna z příčin vysoké migrace obyvatel kolem 20 let věku.

Tabulka 6 Vzdělanostní struktura obyvatelstva ve věku 15 a více let

2011	bez vzdělání	základní vč. neukonč.	střední vč. vyučení	úplné střední	nástavbové a vyšší odborné	vysokoškolské	nezjišť.
Česká republika	42 384	1 571 602	2 952 112	2 425 064	365 048	1 114 731	476 691
Orlová	139	5 591	9 868	6 290	812	1 896	1 130
Moravskoslezský kraj	5 888	201 832	362 120	267 023	36 781	116 072	42 625
Česká republika (relativně)	0,47 %	17,56 %	32,99 %	27,10 %	4,08 %	12,46 %	5,33 %
Orlová (relativně)	0,54 %	21,73 %	38,36 %	24,45 %	3,16 %	7,37 %	4,39 %
Moravskoslezský kraj (relativně)	0,57 %	19,55 %	35,08 %	25,87 %	3,56 %	11,24 %	4,13 %

Zdroj: Český statistický úřad

Pohyb obyvatelstva

V následující tabulce jsou zachyceny vybrané ukazatele pohybu obyvatelstva v letech 2015 a 2016, na jejichž základě byla zhodnocena situace ve městě Orlová. Pro většinu dílčích závěrů byla využita data i z předchozích let.

Tabulka 7 Srovnání pohybu obyvatelstva

2015	Orlová (2015)	Orlová (2016)	ČR (2015)	ČR (2016)
Střední stav	29 763	29 362	10 542 942	10 565 284

2015	Orlová (2015)	Orlová (2016)	ČR (2015)	ČR (2016)
Počet živě narozených	261	300	110 764	112 663
<i>Podíl počtu živě narozených na celkové populaci</i>	0,88 %	1,02%	1,05 %	1,07%
<i>Podíl počtu živě narozených na počtu žen (15-49 let)</i>	3,64 %	4,34%	4,59 %	4,70%
Počet žen ve věku 15-49 let	7 166	6 914	2 414 152	2 395 539
<i>Podíl žen (15-49 let) na celkové populaci</i>	24,08 %	23,55%	22,90 %	22,67%
<i>Podíl žen (15-49 let) na celkové ženské populaci</i>	47,10 %	46,05%	45,02 %	44,59%
Počet zemřelých	372	310	111 173	107 750
<i>Podíl počtu zemřelých na celkové populaci</i>	1,25 %	1,06%	1,05 %	1,02%
Počet zemřelých do jednoho roku	2	1	272	317
<i>Podíl počtu zemřelých do 1 roku na počtu zemřelých</i>	0,54 %	0,32%	0,24 %	0,29%
Počet sňatků	139	157	48 191	50 768
<i>Podíl počtu sňatků na celkové populaci</i>	0,47 %	0,53%	0,46 %	0,48%
Počet rozvodů	76	80	26 083	24 996
<i>Podíl počtu rozvodů na celkové populaci</i>	0,26 %	0,27%	0,25 %	0,24%
Počet potratů	107	78	35 761	35 921
<i>Podíl počtu potratů na celkové populaci</i>	0,36 %	0,27%	0,34 %	0,34%
Počet přistěhovalých	667	739	34 922	37 503
<i>Podíl počtu přistěhovalých na celkové populaci</i>	2,24 %	2,52%	0,33 %	0,35%
Počet vystěhovalých	999	1022	18 945	17 439
<i>Podíl počtu vystěhovalých na celkové populaci</i>	3,36 %	3,48%	0,18 %	0,17%
Migrační saldo	-332	-283	15 977	20 064
Přirozený přírůstek/úbytek	-111	-10	-409	4 913
Celkový přírůstek/úbytek	-443	-293	15 568	24 977

Zdroj: Český statistický úřad a vlastní dopočty podílů

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obyvatelstvo

Z analýzy ukazatelů pohybu obyvatelstva vyplynula následující negativní zjištění:

- Ve městě Orlová je v porovnání s celou Českou republikou nadprůměrná hrubá míra úmrtnosti, přestože věková pyramida je zde z pohledu této charakteristiky příznivější.
- Fertilita i natalita taktéž vykazují oproti celorepublikovému průměru horší hodnoty, přičemž větší rozdíl je patrný u podstatnějiššího z těchto dvou ukazatelů, tedy u podílu počtu živě narozených na počet žen ve věku 15-49 let (=fertilita).
- Jak již naznačily předchozí dva body, ve městě Orlová je situace přirozeného přírůstu obyvatelstva značně problematická. Poslední přirozený nárůst počtu obyvatelstva, tj. bez migrace, byl v roce 2009. Přičemž v České republice byl negativní přirozený přírůstek od roku 2010 pouze ve 2 letech, nikoliv ve všech sledovaných 6 letech jako v Orlové.
- Migrace hraje negativní roli. Migrační saldo města Orlová je dlouhodobě záporné a svojí velikostí není zanedbatelné. V šestiletém období (2010 až 2015) byl úbytek populace vlivem migrace 1 916 obyvatel, tj. 6 % výchozího stavu. Navíc tato migrace není proporcionální napříč věkovými skupinami a oslabuje tak nejsilněji populaci v produktivním věku.

Tabulka 8 Rozložení celkového přírůstu/úbytku obyvatelstva do dvou základních složek

Rok	Přirozený přírůstek Orlová	Přirozený přírůstek Česká republika	Migrační saldo Orlová	Migrační saldo Česká republika
2010	-16	10 309	-347	15 648
2011	-71	1 825	-402	16 889
2012	-37	387	-229	10 293
2013	-105	-2 409	-272	-1 297
2014	-44	4 195	-334	21 661
2015	-111	-409	-332	15 997

Zdroj: ČSU - Přehledy pohybu obyvatelstva - absolutní údaje

Vzhledem k charakteru dostupných dat ve víceletých intervalech nelze s větší mírou přesnosti kvantifikovat čistý vliv migrace na konkrétní věkově specifické skupiny obyvatelstva. U dat uvedených v níže prezentované tabulce docházelo k přechodům jedinců mezi jednotlivými skupinami a data nejsou očištěna o úmrtí. Nicméně z pohledu na dva po sobě jdoucí roky je patrné, že se jedná spíše o osoby mladší 50 let, které mají záporné migrační saldo.

Český statistický úřad nedisponuje zpracovanými daty s identifikovanými cílovými destinacemi migrace na úrovni obcí, pouze na úrovni okresů. Z dat za rok 2015 vyplývá, že se obyvatelé okresu Karviná migrující ven z okresu stěhují nejčastěji do Ostravy (42 %) a do Frýdku-Místku (21,4 %). Na pomyslném třetím místě je Opava (4,5 %) a na čtvrtém Nový Jičín (3,8 %). Hlavní město Praha je z pohledu stěhování mimo okres pátou nejčastější cílovou lokalitou (2,6 %).

Tabulka 9 Změna ve složení jednotlivých věkových intervalů ve městě Orlová

2016 Věk	Celkem			Muži			Ženy		
	12/2014	Změna 2015	Změna 2016	12/2015	Změna 2015	Změna 2016	12/2015	Změna 2015	Změna 2016
Všichni	29 967	-443	-293	14 637	-210	-127	15 330	-233	-166
0-4	1 375	-63	17	692	-47	33	683	-16	-16
5-9	1 493	26	9	746	40	2	747	-14	7
10-14	1 252	43	-41	640	14	-37	612	29	-4
15-19	1 472	-78	-58	752	-38	-21	720	-40	-37
20-24	2 184	-182	-185	1 136	-73	-126	1 048	-109	-59
25-29	2 358	-57	-16	1 229	-39	16	1 129	-18	-32
30-34	2 033	-1	-6	1 085	4	-16	948	-5	10
35-39	2 229	-79	-141	1 144	-28	-35	1 085	-51	-106
40-44	2 245	-26	56	1 114	-30	25	1 131	4	31
45-49	2 434	-86	-114	1 191	-28	-80	1 243	-58	-34
50-54	2 306	14	47	1 160	0	26	1 146	14	21
55-59	2 128	-19	-50	1 045	10	-33	1 083	-29	-17
60-64	1 942	-6	37	895	-1	40	1 047	-5	-3
65-69	1 812	-3	-24	794	-26	-4	1 018	23	-20
70-74	1 277	30	101	548	12	53	729	18	48
75-79	626	44	72	241	14	26	385	30	46
80-84	459	-9	-33	157	-3	-9	302	-6	-24
85+	342	9	36	68	9	13	274	0	23

Zdroj: Český statistický úřad

Za pozitivní zjištění lze považovat větší podíl žen v potenciálně reprodukčním věku, ale jak již bylo zmíněno, tak tato skutečnost nemá očekávaný efekt na porodnost. Z pohledu sňatků, rozvodů či potratů je situace ve městě Orlová téměř identická s celorepublikovým průměrem. Obecně tedy

vyznívá pohyb obyvatelstva na sledovaném území velmi nepříznivě. Pouze samotné aktuální věkové rozložení odsouvá akutnost problémů spojených se stárnutím populace o pár let dále.

3.2 Sociální situace

Obecné klima ve společnosti může ovlivňovat její vývoj v mnoha oblastech (např. migrace, produktivita práce, kriminalita, atd.). Svoji roli zde hraje nepochybně i národnostní struktura obyvatelstva, kterou je však poměrně složité monitorovat, respektive přesně popsat. Nejrozsáhlejším zdrojem informací v této oblasti jsou výsledky sčítání lidu, domů a bytů. Sčítání je prováděno Českým statistickým úřadem jednou za deset let. Poslední dostupné údaje jsou z roku 2011 a jsou metodologicky značně problematické. Neexistuje zde žádný systém kontroly odpovědí, což se výrazně projevuje ve zkreslení výsledků právě v otázce národnosti. Respondenti mohli v roce 2011 tuto otázku přeskočit, vyplnit nepravdivě nebo poněkud subjektivně. Podíl počtu neuvedených odpovědí na celkovém počtu respondentů je téměř 25 %, čímž je přesnost zjištěných výsledků velice snižena. Dále je také pravděpodobné, že například někteří lidé romského původu se cítí být Čechy, a tudíž zvolili právě tuto možnost. Data prezentovaná v níže přiložené tabulce naznačují, že údajný počet cizinců i Čechů od roku 2001 poklesl, přičemž největší pokles by měl být právě mezi romskými obyvateli. Většinu této změny lze přisoudit přidání možnosti národnost neuvádět, což zjevně nemělo proporcionální dopad na sledované skupiny respondentů. Přestože podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 má město Orlová pouze devět obyvatel romské národnosti, pracuje „Koncepce prevence kriminality ve městě Orlová na období 2016-2022“ s kvalifikovaným odhadem, podle kterého ve městě žije 1500-2000 osob romské národnosti, což odpovídá přibližně 7 % celkové městské populace. Dalším důkazem o významnosti romské populace ve městě je fakt, že je zde, stejně jako na většině obecních úřadů obcí s rozšířenou působností Moravskoslezského kraje, zřízena pracovní pozice romského poradce, který úzce spolupracuje s koordinátorem pro národnostní menšiny a romské záležitosti krajského úřadu.

Tabulka 10 Národnostní složení obyvatelstva podle SLDB

Národnost	Česká	Moravská	Slezská	Slovenská	Německá	Polská
2011	18 469	1 011	245	1 172	15	751
2001	29 848	491	188	2 148	45	1 215
Národnost	Romská	Ukrajinská	Vietnamská	Ostatní	Neuvedena	Celkem
2011	9	20	20	975	7 209	29 896
2001	43	43	25	810		34 856

Zdroj: Český statistický úřad

Sociálně slabé obyvatelstvo

K identifikaci sociální situace obyvatel se tradičně využívají informace o příjmové situaci domácností. Avšak vzhledem k limitované velikosti datového vzorku jsou výsledky prezentovány pro jednotlivé kraje. Z tohoto důvodu, pro účely zkoumání na úrovni města, zde bude využit alternativní ukazatel, který je zároveň dobře přizpůsoben individuální situaci jednotlivých osob. Jedná se o podíl domácností, které pobíraly příspěvek na živobytí. V roce 2014 byla hodnota tohoto ukazatele ve městě Orlová 2,27krát vyšší než průměrná hodnota za Českou republiku, kdy 8,92 % domácností pobíralo tuto základní dávku v hmotné nouzi. Za předpokladu podobnosti průměrné velikosti sociálně slabé domácnosti s průměrnou velikostí všech domácností by se jednalo zhruba o 2 690 obyvatel.

I další běžný ukazatel (doplatek na bydlení) popisuje situaci ve městě Orlová z pohledu blahobytu jako velice nepříznivou, s více než třikrát vyšším podílem osob pobírajících tento testovaný příspěvek, než je běžné podle průměru v České republice. Dlouhodobě nelichotivá je i míra nezaměstnanosti (podle nejaktuálnějších dat k červnu 2017 byla 10,1 %), která je ve městě Orlová výrazně vyšší než v Moravskoslezském kraji a zároveň překračuje i průměrnou hodnotu v okrese Karviná, ale není na tom nejhůře. Obce Karviná a Doubrava mají míru nezaměstnanosti vyšší. Přehledová tabulka vývoje obecné míry nezaměstnanosti evidované v tříměsíčních intervalech pro město, okres, kraj i ČR je přiložena níže. Pozitivní vývoj byl za poslední dva roky vypořádan na všech čtyřech územních úrovních, ale právě ve městě Orlová byl nejslabší. Bližší pozornost trhu práce bude věnována později.

Tabulka 11 Vývoj míry nezaměstnanosti

Míra nezaměstnanosti v období	Obec Orlová	Okres Karviná	Kraj	ČR
červen 2015	11,9 %	11,3 %	8,6 %	6,2 %
září 2015	11,7 %	11,1 %	8,4 %	6,0 %
prosinec 2015	11,5 %	11,0 %	8,6 %	6,2 %
březen 2016	11,3 %	10,8 %	8,3 %	6,1 %
červen 2016	11,1 %	10,6 %	7,6 %	5,2 %
září 2016	11,2 %	10,6 %	7,6 %	5,2 %
prosinec 2016	11,2 %	10,3 %	7,5 %	5,2 %
březen 2017	10,3 %	9,9 %	7,0 %	4,8 %
červen 2017	10,1 %	9,5 %	6,2 %	4,0 %

Zdroj: Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí ČR

Sociální problémy

Ve městě Orlová se nacházejí sociálně vyloučené lokality, tedy místa „obývaná významnou měrou osobami, které jsou sociálně vyloučené nebo jsou ohrožené sociálním vyloučením“⁶. Jejich identifikace úzce souvisí nejen s výše zmíněnými problematikami nezaměstnanosti, nedostatku pracovních příležitostí a vzdělanosti, ale i s dalšími faktory jako jsou například kriminalita, obyvatelnost budov či kvalita a dostupnost veřejných služeb. Podle Mapy sociálně vyloučených lokalit v České republice Ministerstva práce a sociálních věcí ČR bylo v ORP Orlová v roce 2014 celkem pět sociálně vyloučených lokalit o absolutní velikosti zhruba 900 a 1 000 obyvatel. Ve 297 ze 405 zkoumaných obcí po celé ČR byla identifikována alespoň jedna vyloučená lokalita, přičemž celkový počet identifikovaných vyloučených lokalit byl 606. ORP Orlová se tedy z pohledu počtu vyloučených lokalit na jejím území, v rámci všech obcí s alespoň jednou vyloučenou lokalitou, řadí mezi vysoce problematické regiony. Zatímco v České republice se podíl obyvatel žijících v sociálně vyloučených lokalitách v průměru pohybuje okolo 1 %, v ORP Orlová je to na základě výše zmíněné studie MPSV zhruba 2,5 %. Veřejně dostupná data z MPSV neposkytují možnost specifikovat tuto charakteristiku přímo na město Orlová, jelikož nelze rozpoznat, pod kterou obec spadají zjištěné vyloučené lokality.

Podle alternativního zdroje informací (Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020) se ve městě Orlová, konkrétně na území místní části Orlová-Poruba, vyskytují dvě sociálně vyloučené lokality:

- **Lokalita „U Horníka“** (pojmenovaná podle místní hospody) - ulice Lipová, Závodní, Žofinská. Jedná se především o dvoupodlažní cihlové domy z 50. let minulého století na okraji města ve vlastnictví společnosti Round Hill Capital (bývalá společnost RPG Byty, s.r.o.), dohromady s osobami žijícími v místních ubytovnách je počet obyvatel lokality cca 450 osob.
- **Lokalita „Hornické sídliště“** zahrnující ulice: Slezská, Spojenců, kpt. Nálepky, Dělicí, Gagarinova, M. Ryšky. Jedná se o dvou a třípodlažní cihlové domy z 50. let minulého století převážně ve vlastnictví společnosti Round Hill Capital, v lokalitě žije cca 800 až 1000 osob (75-80 % Romů).⁷

Vedle sociálně vyloučených lokalit se na území místní části Orlová-Poruba nachází také problémové ubytovny, které lze nalézt například v ul. Žofinská (č.p. 604) či v ul. Těšínská (č.p. 1316, areál bývalého dolu Fučík 5). Obě ubytovny obývá přibližně 150-200 osob, přičemž 50-60 % z nich tvoří Romové. V lokalitě Orlová-Město a Orlová-Poruba se dále zvyšuje počet tzv. mini ubytoven. Obvykle jde o staré činžovní domy vykazující velmi nízký standard bydlení a významnou přelidněnost.

Aktuálním tématem posledních let jsou také problémy s užíváním návykových látek. V první polovině roku 2016 totiž došlo k testování žáků devátých tříd základních škol na požití drog a ze vzorku více než 200 dětí měla téměř čtvrtina pozitivní test na jednu z testovaných látek⁸. Jedná se o velice

⁶ Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí (<http://slovník.mpsv.cz/socialne-vyloucena-lokalita.html>)

⁷ Koncepce prevence kriminality ve městě Orlová na období 2016-2022

⁸ Zdroj: Novinky.cz (<http://www.novinky.cz/krimi/399718-ctvrtina-devataku-v-orlove-bere-drogy-vetsinou-pervitin-ukazal-pruzkum.html>)

překvapivé zjištění a potenciální problém do budoucna v oblasti kriminality, zaměstnatelnosti či migrační atraktivity regionu.

3.3 Spolková, osvětová a informační činnost

Ve městě Orlová působí celá řada spolků s velice různorodým zaměřením. Na základě informací poskytnutých Městským úřadem Orlová jde o 37 dobrovolných sdružení osob, z nichž 25 má sídlo v Lutyni, tedy v části města s největším počtem obyvatel. Naproti tomu v nejmenší části, Lazech, nesídlí žádný ze spolků prezentovaných v příloze č. 1 tohoto dokumentu. Počet spolků na 1 000 obyvatel středního stavu byl v roce 2016 v Lutyni 1,12, v Porubě 0,95 a v Orlové-Městě 4,08. Nelze sice hovořit o rovnoměrném rozložení, ale to v případě spolků nepředstavuje problém. Aktivity některých spolků nejsou lokalizačně vázány a dojezdová vzdálenost mezi jednotlivými částmi města je poměrně snadno překonatelná. Přibližný počet členů v 17 z celkového počtu 37 spolků je 645. S velkou mírou pravděpodobnosti tedy lze předpokládat, že celkový podíl obyvatelstva se členstvím v některém ze spolků převyšuje 3 %.

Tabulka 12 Základní statistika spolků

Městská část	Počet spolků	Údaj o počtu členů	Počet členů (vzorek)
Lutyně	25	Zjištěn (12) Nezjištěn (13)	299 (12)
Město	6	Zjištěn (2) Nezjištěn (4)	178 (2)
Poruba	6	Zjištěn (3) Nezjištěn (3)	168 (3)

Zdroj: Vlastní zpracování

Město Orlová podporuje zakládání a rozvoj spolků ze svého rozpočtu prostřednictvím dotačních programů. Velký důraz je v posledních několika letech kladen na kulturní aktivity a zájmové činnosti pro děti. V současnosti fungující spolky nabízejí velmi širokou paletu aktivit, které zahrnují zahrádkářství, chovatelství, kynologii, rybářství, turistiku, hasičský sport, fotografování, hudbu a tanec. Existující také spolky usilující o podporu a rozvoj lidového umění nebo činnosti polské národní skupiny. Přestože mnoho realizovaných aktivit je určeno zejména dětem a mládeži, existují i aktivity cílící primárně na seniory. Jejich tvůrcem je především Klub seniorů Orlová sídlící v místní části Orlová-Lutyně. Nabídka činností dalších spolků sice není určena přímo seniorům, ale v celé řadě případů se jich mohou senioři aktivně účastnit.

Komunikace mezi zástupci obce a spolky má rezervy a je třeba ji dále rozvíjet, stejně jako spolupráci napříč jednotlivými spolky, která zatím není výrazně patrná. Spolupráce mezi obcemi a spolky směrem k veřejnosti vážne už na aktuálnosti a podrobnosti informací o spolcích prezentovaných na webových stránkách obce. Chyba bude pravděpodobně na obou stranách, protože některé spolky mají samy o sobě dlouhodobě neaktualizované webové stránky nebo vůbec nemají vlastní formu internetové prezentace, v čemž lze spatřovat omezení potenciálu pro rozvoj členské základny.

V Orlové jsou pravidelně organizovány koncerty, festivaly, promítání filmů pro děti, výstavy a další kulturně-společenské aktivity. Jejich harmonogram a popis je přehledně prezentován v sekci zpravodajství na webových stránkách, přičemž základní harmonogram je přítomen i na úvodní stránce. Informování občanů digitalizovaným obsahem je na dobré úrovni, ale postrádá dobrou návaznost na prezentaci aktivit lokálních organizací.

4. HOSPODÁŘSTVÍ

4.1 Ekonomická situace

Ve městě Orlová převládá od ukončení provozu dolů obytná funkce města nad funkci výrobní, což se významně projevilo také na oslabení primárního sektoru, který vedle zemědělství, lesnictví a rybářství zahrnuje také těžbu a dobývání. V evidenci zemědělského podnikání je evidováno pouze 23 subjektů, což úzce souvisí s omezenou kvalitou půdy vlivem dlouhodobé důlní těžby. Pouze dva z těchto subjektů zaměstnávají (podle databáze ARES) více než 5 zaměstnanců. Z pohledu produkce potravin pro obchodní účely lze konstatovat, že zemědělství není v Orlové ve významném měřítku přítomno. Celkově sestupný trend je patrný také v průmyslových odvětvích. Naproti tomu v posledních 15 letech významně ekonomicky posílil sektor školství, dopravy, telekomunikací a sociálních služeb. Orlová tedy zažívá obecný trend přesunu ekonomické činnosti do terciálního sektoru.

Struktura podnikatelských subjektů působících v obci

Podnikání ve městě Orlová zaostává za regionálním průměrem. V obci neexistuje zaměstnavatel s více než 500 zaměstnanci, přestože v menším Českém Těšíně a Bohumíně sídlí sedm takových společností. Zaměstnavatelé s více než 100 zaměstnanci jsou v Orlové pouze 3 (okresní průměr vzhledem k počtu obyvatel v obci je třikrát vyšší). Celkový podíl ekonomických subjektů se sídlem v Orlové na celkovém počtu v okrese Karviná, bez ohledu na počet zaměstnanců, je 8 %. Velikost populace je 11,5 % z celého okresu. Podnikání v Orlové zaostává především na úrovni středních a velkých podniků.

Tabulka 13 Podnikatelská struktura ve městě Orlová

Velikostní kategorie zaměstnavatelů (podle počtu zaměstnanců)	Počet zaměstnavatelů v kategorii (podle databáze ARES)
500 a více	0
250-499	0
200-249	1
100-199	2
50-99	10
20-49	22
10-19	21
méně než 10	cca 300

Zdroj: Registr ekonomických subjektů Českého statistického úřadu

Z analýzy největších zaměstnavatelů v Orlové vyplynulo, že většina z nich má silnou vazbu na veřejný sektor. Největším zaměstnavatelem je samotné město Orlová (zejména Městský úřad Orlová

a Městská policie Orlová). SMO, městská akciová společnost Orlová, jejímž zakladatelem a jediným akcionářem je právě město Orlová, zaujímá v pořadí zaměstnavatelů třetí příčku. Mezi patnácti největšími zaměstnavateli je také pět základních škol, jedno gymnázium a dvě instituce poskytující sociální služby. Největší soukromí zaměstnavatelé působí především na trhu s důlní činností, nábytkem, textilem, kamionovou dopravou a strojnými terénními pracemi.

Tabulka 14 Identifikace nejvýznamnějších zaměstnavatelů se sídlem v obci Orlová

Zaměstnavatel	Počet zaměstnanců (databáze ARES)
MĚSTO ORLOVÁ	250-499
CARBOKOV, S.R.O.	200-249
SMO, MĚSTSKÁ, A.S. ORLOVÁ	100-199
ORFA, A.S.	50-99
ING. MIROSLAV KURKA	50-99
DOUBRAVAN CAR, S.R.O.	50-99
DOMOV VESNA, PŘÍSP.ORG.	50-99
GYMNÁZIUM A OBCHODNÍ AKADEMIE, ORLOVÁ, PŘÍSP.ORG.	50-99
ZÁKLADNÍ ŠKOLA ŠKOLNÍ 862 OKRES KARVINÁ, PŘÍSP.ORG.	50-99
DOMÁCÍ PÉČE SOS, S.R.O.	50-99
ZÁKLADNÍ ŠKOLA ORLOVÁ-LUTYNĚ K. DVOŘÁČKA 1230 OKRES KARVINÁ, PŘÍSP.ORG.	50-99
ZÁKLADNÍ ŠKOLA ORLOVÁ-LUTYNĚ KE STUDÁNCE 1050 OKRES KARVINÁ, PŘÍSP.ORG.	50-99
ZÁKLADNÍ ŠKOLA ORLOVÁ-LUTYNĚ U KAPLIČKY 959 OKRES KARVINÁ, PŘÍSP.ORG.	50-99
KARIMPEX - STROJÍRNY, S.R.O.	25-49
ZÁKLADNÍ ŠKOLA ORLOVÁ-PORUBA JARNÍ 400 OKRES KARVINÁ	25-49
AUTOSALON KUDRNA, S.R.O.	25-49
BZS INTEPS, S.R.O.	25-49
ORLOVAN, BYTOVÉ DRUŽSTVO	25-49
ARISTA, S.R.O.	25-49

Zaměstnavatel	Počet zaměstnanců (databáze ARES)
DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE, ORLOVÁ, PŘÍSP.ORG.	25-49
MATEŘSKÁ ŠKOLA ORLOVÁ-LUTYNĚ K. DVOŘÁČKA 1228 OKRES KARVINÁ, PŘÍSP.ORG.	25-49
SOCIÁLNÍ SLUŽBY MĚSTA ORLOVÁ, PŘÍSP.ORG.	25-49
ZÁKLADNÍ ŠKOLA ORLOVÁ-LUTYNĚ MLÁDÍ 726 OKRES KARVINÁ, PŘÍSP.ORG.	25-49
ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA J. R. MÍŠI, ORLOVÁ, PŘÍSP.ORG.	25-49
LE BANNER, S.R.O.	25-49
TALPA - ZAHRADNICKÉ SLUŽBY, S.R.O.	25-49
MECCANO, S.R.O.	25-49
REPAX, S.R.O.	20-24
DŮM KULTURY MĚSTA ORLOVÉ, PŘÍSP.ORG.	20-24
ING. TOMÁŠ KUČA	20-24
STOLAŘSTVÍ MAJAMI, S.R.O.	20-24
MATEŘSKÁ ŠKOLA ORLOVÁ-LUTYNĚ OKRUŽNÍ 917 OKRES KARVINÁ, PŘÍSP.ORG.	20-24
MATEŘSKÁ ŠKOLA ORLOVÁ-LUTYNĚ NA VYHLÍDCE 1143 OKRES KARVINÁ, PŘÍSP.ORG.	20-24
DŮM SENIORŮ POHODA, O.P.S.	20-24
BLACK RED WHITE CZ, A.S.	20-24

Zdroj: Registr ekonomických subjektů Českého statistického úřadu

Ekonomickou výkonnost je třeba vnímat v širším/regionálním pojetí, na úrovni okresu nebo kraje. V některých obcích okresu Karviná je podnikání podstatně více rozvinuto než v Orlové. Největší počet zaměstnavatelů v kategorii 500+ zaměstnanců je v obci Karviná, kde je 5 takových firem. Dominantní je s počtem zaměstnanců blížící se 10 tisícům akciová společnost OKD, která v současnosti realizuje těžbu i v rámci katastrálního území Lazy u Orlové. Příspěvková organizace Nemocnice s poliklinikou Karviná-Ráj, společnosti s ručením omezeným Shimano Czech Republic a Mölnlycke Health Care Klinipro i Karvinská hornická nemocnice a.s. mají počet zaměstnanců v intervalu od 500 do 1499. V Českém Těšíně jsou čtyři zaměstnavatelé s více než 500 zaměstnanci, v Bohumíně tři a v Havířově dva. Pokud bychom se omezili na firmy s více než 250 zaměstnanci, tak takovýchto firem je v okresu 32.

Tabulka 15 Identifikace největších zaměstnavatelů (500+ zaměstnanců) v okrese Karviná

Zaměstnavatel	Sídlo zaměstnavatele	Počet zaměstnanců (databáze ARES)
OKD, A.S.	Karviná	5000-9999
BONATRANS GROUP, A.S.	Bohumín	1000-1499
ŽDB DRÁTOVNA, A.S.	Bohumín	1000-1499
NEMOCNICE S POLIKLINIKOU KARVINÁ-RÁJ, PŘÍSP.ORG.	Karviná	1000-1499
VIADRUS, A.S.	Bohumín	500-999
DONGHEE CZECH, S.R.O.	Český Těšín	500-999
KOVONA SYSTEM, A.S.	Český Těšín	500-999
TĚŠÍNSKÉ JATKY, S.R.O.	Český Těšín	500-999
SLEZSKÁ DIAKONIE	Český Těšín	500-999
STATUTÁRNÍ MĚSTO HAVÍŘOV	Havířov	500-999
NEMOCNICE S POLIKLINIKOU HAVÍŘOV, PŘÍSP. ORG.	Havířov	500-999
SHIMANO CZECH REPUBLIC, S.R.O.	Karviná	500-999
MÖLNLYCKE HEALTH CARE KLINIPRO, S.R.O.	Karviná	500-999
KARVINSKÁ HORNICKÁ NEMOCNICE, A.S.	Karviná	500-999

Zdroj: Registr ekonomických subjektů Českého statistického úřadu

Podpora podnikání a plochy pro podnikání

Ve městě Orlová nebylo ve významném měřítku identifikováno využívání nástrojů pro podporu podnikání v primárním a sekundárním sektoru. V oblasti terciéru jsou pravidelně rozdělovány neinvestiční dotace z rozpočtu města subjektům poskytujícím sociální služby občanům Orlová. Výše finanční podpory je však v kontextu celkových výdajů města zanedbatelná, jelikož nedosahuje ani 0,2 % celkových městských výdajů. Město Orlová vyhláší také další dotační programy, které však nelze vzhledem k jejich zaměření (např. kulturní projekty, projekty zájmové a spolkové činnosti, projekty pro děti a mládež, pořádání sportovních akcí) plně ztotožňovat s podporou podnikání.

Pozitivním krokem pro podporu sekundárního sektoru je vytvoření katalogu rozvojových ploch ve městě, s popisem možného podnikatelského využití. Celkově bylo identifikováno 17 ploch s celkovou

výměrou lehce přes 81 hektarů⁹. Variabilita povoleného využití ploch je vysoká: od parkovacích ploch, čerpacích stanic a staveb průmyslové výroby, přes bytové a rodinné domy, až po dětská hřiště, kina, školy či sportovní zařízení. Každá z kategorií má definováno potenciální využití a většina kategorií se mezi sebou silně liší.

Tabulka 16 Seznam rozvojových ploch začátkem roku 2015

Kategorie	Rozloha	Lokalizace
Občanské vybavení - veřejná infrastruktura	1,32 ha	Nad letním kinem, ul. Na Vyhlídce, Orlová-Lutyně
Občanské vybavení - veřejná infrastruktura	0,86 ha	Ul. Gagarinova, Orlová-Poruba
Občanská vybavenost komerčního zařízení plošně rozsáhlá	3,96 ha	Hornické sídliště, ul. Slezská, Orlová-Poruba
Plochy smíšené výrobní, komerční, logistické	17,31 ha	Dombrovec, ul. Ostravská, Orlová-Lazy
Plochy smíšené výrobní, komerční, logistické	9,47 ha	Bývalý odval Dolu Žofie, Orlová-Poruba
Výroba a skladování, lehký průmysl	4,80 ha	Václavka, ul. Těšínská, Orlová-Poruba
Výroba a skladování, lehký průmysl	13,06 ha	Orlovská průmyslová zóna, areál Dolu Žofie, Orlová-Poruba
Výroba drobná, řemeslná a skladování	1,45 ha	Ul. Těšínská, Orlová-Poruba
Výroba drobná, řemeslná a skladování	1,61 ha	STS, ul. 17. listopadu, Orlová-Lutyně
Výroba drobná, řemeslná a skladování	1,59 ha	Ul. Rolnická, Orlová-Lutyně
Výroba drobná, řemeslná a skladování	2,60 ha	Východa, ul. 17. Listopadu, Orlová-Lutyně

⁹ Zdroj: <http://www.mesto-orlova.cz/cz/radnice/uzemni-planovani/katalog-rozvojovych-ploch/>

Kategorie	Rozloha	Lokalizace
Výroba drobná, řemeslná a skladování	0,45 ha	Ul. Březová a ul. V Poli, Orlová-Poruba
Výroba drobná, řemeslná a skladování	0,34 ha	Ul. Březová a ul. V Poli, Orlová-Poruba
Bydlení hromadné	1,45 ha	U garáží, ul. Rydultovská, Orlová-Lutyně
Bydlení hromadné	10,01 ha	Proluky „B“, ul. Záchranářů, Orlová-Poruba
Bydlení hromadné	2,77 ha	Stará Orlová, ul. Petra Cingra, Orlová-Město
Smišená obytná - městská	7,98 ha	Ul. Sadová, Orlová-Poruba

Zdroj: Oficiální webové stránky města Orlová

Komerční aktivity v obci

V Orlové se podle databáze Firmy.cz nachází deset bankomatů, pobočky všech pěti největších bank v ČR, železářství, soukromá kožní klinika, soukromníci nabízející právní služby, prodejny elektrospotřebičů, zásilkové služby, fotoateliéry, prodejny oblečení, realitní kanceláře, interiéroví poradci, veterinární ordinace, větší stavební firma, strojírenská firma, prodejny nábytku, tři lokální poskytovatelé internetu, autoservis, servis zahradní techniky, servis mobilních telefonů, servis domácích spotřebičů, opravná strojů a náradí, menší marketingové agentury, atp.

Obchodní řetězce Tesco, Albert, Billa, Lidl, Kaufland a Coop jsou de facto situovány v centru Lutyně nebo v jeho blízkosti. Penny market se nachází jižně od centra, v severní části Orlové-Poruby. Ve středu jižní části Poruby, v ulici Žofínská, je pak obchod se smíšeným zbožím. Zejména obyvatelé Města a Lazů mají ztíženou cestu za nákupem potravin. Z jižní a západní části Poruby, stejně tak jako ze severní části obce, může být cesta pešky do nejbližšího obchodního řetězce delší než 3 kilometry. Nakupování tedy mnohdy vyžaduje cestování autobusem nebo autem.

4.2 Trh práce

V okrese Karviná je tradičně největší podíl pracujícího obyvatelstva zaměstnán v průmyslovém odvětví. Této skutečnosti naprosto odpovídají data za město Orlová získaná během posledního Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. V průmyslu byla před šesti lety zaměstnána více než třetina ekonomicky aktivního obyvatelstva. Druhým největším odvětvím je nepřekvapivě maloobchod a velkoobchod v kombinaci s údržbou a opravou motorových vozidel. Obě tato odvětví, zejména průmysl, zaznamenala relativní i absolutní pokles od předešlého sčítání v roce 2001. V neposlední

řadě počet osob samostatně výdělečně činných je právě v okrese Karviná dlouhodobě nejnižší v rámci Moravskoslezského kraje, a to pod 11 % celkové pracovní síly.

Tabulka 17 Struktura zaměstnanosti ve městě Orlová (v roce 2011)

Sledovaný ukazatel	Počet obyvatel
Obyvatelstvo celkem k 1. březnu 2011	29 896
▪ z toho ekonomicky aktivní	14 723
▪ z toho zaměstnaní	12 464
○ zemědělství, lesnictví, rybolov (CZ-NACE A)	43
○ průmysl (CZ-NACE C)	4 388
○ stavebnictví (CZ-NACE F)	616
○ obchod, opravy motorových vozidel (CZ-NACE G)	1 138
○ doprava a skladování (CZ-NACE H)	622
○ veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení (CZ-NACE O)	659
○ vzdělávání (CZ-NACE P)	682
○ zdravotní a sociální péče (CZ-NACE Q)	935
○ ostatní CZ-NACE (B + D + E + I + J + K + L + M + N + R)	3 381

Zdroj: Český statistický úřad - Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Dojížd'ka a vyjížd'ka za prací

Nutnost cestování za prací mimo obec bydliště se v okrese Karviná v roce 2011 týkala zhruba 35 % zaměstnaných obyvatel. Okres jako celek vykazoval záporné saldo dojížd'ky, především z důvodu blízkosti spádové oblasti v podobě třetího největšího města České republiky, Ostravy. Nicméně některá města, Bohumín a Karviná, měla saldo dojížd'ky kladné. Přinejmenším v případě Karviné to není z důvodu široké nabídky pracovních pozic v regionu a dobré potenciálně nízké úrovně nezaměstnanosti. Právě naopak, v Karviné byla od roku 2011 do 2017 vždy vyzorována jedna ze tří nejvyšších obecných měř nezaměstnanosti mezi všemi 17 obcemi v okrese. Město Orlová se z tohoto hlediska řadí mezi města s relativně slabou nabídkou pracovních pozic a velkou vyjížd'kou za prací ven z obce. Ze získaných dat nelze jednoznačně identifikovat kam a v jaké intenzitě vyjíždějí obyvatelé města Orlová, ale téměř s jistotou lze označit město Ostrava jako hlavní spádovou oblast.

Tabulka 18 Migrace na pracovním trhu v okrese Karviná a v Ostravě

Město	Dojíždějící		Vyjíždějící		Saldo dojížd'ky do zaměstnání (celkem)
	Celkem	Denně	Celkem	Denně	
Ostrava	35 663	32 099	8 339	6 419	27 324
Bohumín	2 836	2 370	1 717	1 463	1 119
Český Těšín	2 100	1 893	3 345	2 973	-1 245
Haviřov	2 518	2 274	11 349	10 200	-8 831
Karviná	5 449	5 100	4 469	3 816	980
Orlová	1 820	1 654	4 426	3 977	-2 606
Petřvald	585	541	1 150	1 029	-565
Rychvald	412	394	1 460	1 321	-1 048

Zdroj: Český statistický úřad - Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Ze získaných dat vyplývá, že nejčastěji vyjíždějí obyvatelé Orlové za zaměstnáním do jiné obce v rámci okresu Karviná (43,2 % všech vyjíždějících). Druhou nejpočetnější skupinu představují obyvatelé vyjíždějící za zaměstnáním do jiného okresu Moravskoslezského kraje (28,8 %). Naopak u žáků a studentů dominuje setrvání v rámci obce (46,4 %) a vyjíždění do jiné obce okresu Karviná (25,9 %). Obyvatelé vyjíždějící za zaměstnáním denně mimo obec stráví touto cestou nejčastěji 15-29 minut (platí pro 51,9 % těchto obyvatel). Největší skupina žáků a studentů (37,3 %) naproti tomu cestuje déle, a to 30-44 minut.

Tabulka 19 Vyjížd'ka do zaměstnání a škol

Vyjíždějící, doba cesty	Zaměstnání			Žáci a studenti
	Celkem	Muži	Ženy	
Vyjíždějící do zaměstnání a škol	5 767	3 036	2 731	2 021
z toho:				
v rámci obce	1 341	470	871	937
do jiné obce okresu	2 489	1 408	1 081	524
do jiného okresu kraje	1 661	985	676	362
do jiného kraje	180	126	54	182

Vyjíždějící, doba cesty	Zaměstnaní			Žáci a studenti
	Celkem	Muži	Ženy	
do zahraničí	96	47	49	16
Vyjíždějící denně mimo obec	3 977	2 272	1 705	837
z toho doba cesty:				
do 14 minut	561	370	191	45
15-29 minut	2 064	1 216	848	246
30-44 minut	891	451	440	312
45-59 minut	306	148	158	125
60-89 minut	109	59	50	76
90 a více minut	32	18	14	29
Zaměstnaní bez stálého pracoviště	402	351	51	-
Zaměstnaní a žáci s nezjištěným místem pracoviště, školy v ČR	240	151	89	57

Zdroj: Český statistický úřad - Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Město Orlová se již od vzniku České republiky řadí mezi obce s nadprůměrně vysokou mírou nezaměstnanosti v rámci okresu. Vývoj v posledních několika letech nenasvědčuje tomu, že by se tato skutečnost měla v dohledné době měnit. Hlavní příčinou dlouhodobě vysoké míry nezaměstnanosti je nedostatečná možnost pracovního uplatnění. V České republice (v červnu 2017) připadalo na 100 dosažitelných uchazečů o zaměstnání téměř 66,9 volných pracovních míst; v Moravskoslezském kraji 26,2 pracovních míst; 10,3 v okrese Karviná a v obci Orlová pouze 4,53 volných pracovních pozic. Tedy pokud by se všechna pracovní místa zaplnila, pak by míra nezaměstnanosti poklesla pouze na 9,6 %. Jedná se o region, který byl v nedávné minulosti pracovní závislý na těžbě černého uhlí, a s uzavíráním dolů nezaměstnanost narostla.

Mírná většina všech nezaměstnaných v okrese Karviná jsou muži. Nejvíce zasažená je věková skupina 50+ let. V okrese bylo k 30. červnu 2017 z celkového počtu 16 606 nezaměstnaných osob 8 638 (52 %) nezaměstnáno dlouhodobě (déle než rok). To je o 13 % více, než jaký je průměr ČR.

Orlová je momentálně velmi specifická širokou základnou ekonomicky aktivního obyvatelstva, což je dáno podprůměrným počtem seniorů i dětí, jak již bylo podrobně rozebráno v kapitole druhé.

Tabulka 20 Trh práce v obcích okresu Karviná v červnu 2017

Obec	Dosažitelní uchazeči (15-64 let)	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo (15-64 let)	Podíl ekonomicky aktivních na celkové populaci	Podíl nezaměstnaných osob	Volná pracovní místa
Karviná	4 512	35 940	66,1 %	12,6 %	480
Doubrava	90	868	65,4 %	10,4 %	5
Havířov	4 866	47 899	69,7 %	10,2 %	267
Orlová	2 052	20 381	70,9 %	10,1 %	93
Horní Suchá	277	3 012	66,5 %	9,2 %	61
Petřvald	399	4 766	66,6 %	8,4 %	31
Bohumín	1 056	13 992	66,7 %	7,5 %	103
Český Těšín	1 218	16 626	67,4 %	7,3 %	230
Albrechtice	155	2 686	68,8 %	5,8 %	15
Dětmarovice	165	2 895	69,0 %	5,7 %	11
Dolní Lutyně	207	3 611	69,0 %	5,7 %	2
Petrovice u Karviné	216	3 770	70,7 %	5,7 %	6
Stonava	72	1 259	69,1 %	5,7 %	46
Horní Bludovice	90	1 617	67,0 %	5,6 %	3
Rychvald	239	4 785	65,5 %	5,0 %	18
Těrlicko	148	2 938	66,5 %	5,0 %	17
Chotěbuz	38	871	66,8 %	4,4 %	4

Zdroj: Integrovaný portál MPSV

Podpora zaměstnanosti v obci

Město Orlová realizovalo v období mezi zářím 2012 a květnem 2015 projekt „Komunitní centrum Maják v Orlové“, jehož hlavním cílem byla podpora začleňování sociálně vyloučených osob v lokalitě Orlová-Poruba nebo osob ohrožených sociálním vyloučením a jejich návrat do společnosti a na trh práce. V souvislosti s návratem na pracovní trh byl kladen důraz na aktivní hledání zaměstnání a posilování pracovních návyků. Tato podpora byla zaměřena zejména na poskytování sociálních

služeb terénní sociální práce, sociálně aktivizačních služeb, odborného sociálního poradenství a navazujících fakultativních činností v komunitním centru. Služby terénní sociální práce využilo od začátku projektu celkem 319 uživatelů. Ve stejném období pomohly sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi celkem 33 rodinám a službu odborného sociálního poradenství vyhledalo celkem 160 nových uživatelů¹⁰. Pozitivní dopady realizace projektu byly na úrovni jednotlivců a rodin zaznamenány nejen na trhu práce, ale i v oblasti zadlužení a zdravotní prevence. Město také (k srpnu 2017) zaměstnávalo 5 lidí vykonávající veřejně prospěšné práce.

4.3 Cestovní ruch

Město Orlová, jakožto součást ORP Orlová, nespadá mezi turistické oblasti či rekreační území, přesto se zde nacházejí místa, která stojí za pozornost. Největší kulturní památkou na území města je římsko-katolický farní kostel Narození Panny Marie vystavěný v novogotickém stylu, jehož generální oprava skončila v červnu 2013 a nyní se pokračuje pouze dílčími úpravami. V roce 2017 byl kostel v rámci projektu Otevřené chrámy 2017 od 1. května do 31. října o víkendech zdarma přístupný veřejnosti. Vedle tradičních bohoslužeb a svatostí v kostele probíhají i hudební koncerty, které jsou organizovány zejména v závěru roku.

Z přírodních památek má největší turistický potenciál revitalizovaný Zámecký park, který je „památkově chráněným objektem a kulturní památkou od roku 1965 zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR“¹¹. V parku je několik velmi starých stromů, z nichž některé tu stály ještě před rokem 1765, kdy byl na území dnešního parku vystavěn barokní zámek. Zámek musel být v roce 1974 ze statických důvodů stržen. Park se nachází v městské části Orlová-Město a výše zmíněný kostel Narození Panny Marie leží v jeho bezprostřední blízkosti. Návštěvníci kostela tak velmi pravděpodobně zavítají i na procházku do parku. Tyto dva turistické prvky se dobře doplňují. Karvinsko je jinak z pohledu cestovního ruchu velmi negativně ovlivněno těžbou uhlí, která znehodnotila krajinu a životní prostředí, což snižuje obecnou atraktivitu území i výskyt zajímavých lokalit.

Významnou turistickou destinací, která částečně zasahuje do katastrálního území města Orlová, je DinoPark Ostrava. Tento největší DinoPark v České republice nabízí řadu dětských atrakcí, paleontologické hřiště, 3D Kino či lanovku. V období od května do září je otevřen denně, zatímco v dubnu a v říjnu je v provozu pouze o víkendech a státních svátcích. DinoPark Ostrava byl v roce 2016 čtvrtým nejvýznamnějším turistickým cílem Moravskoslezského kraje, který navštívilo 137,8 tis. turistů¹². Vzhledem k blízkosti města Orlová a dobré dopravní dostupnosti (silnice č. 474, linka MHD č. 504) představují návštěvníci DinoParku mimořádný potenciál v oblasti cestovního ruchu, který je třeba využít i pro samotné město Orlová prostřednictvím zvýšení nabídky a dostupnosti navazujících aktivit a služeb.

¹⁰ Zdroj: <http://www.mesto-orlova.cz/cz/radnice/projekty-mesta/projekty-mesta-eu/projekty-ostatni/23559-komunitni-centrum-majak.html>

¹¹ Zdroj: <http://www.mesto-orlova.cz/cz/radnice/zivotni-prostredi/ochrana-krajiny-prirody/14136-zamecky-park.html>

¹² Zdroj: <https://www.czechtourism.cz/institut-turismu/marketingovy-vyzkum/infografiky/navstevnost-turisticky-cilu-2016>

Na území obce neexistují žádné naučné stezky, jak vyplynulo z prohledání příslušných databází a z korespondence s informovanými zástupci Městského úřadu Orlová. V seznamu 58 stezek na území Moravskoslezského kraje na webových stránkách provozovaných krajem není žádná zmínka o sledované obci. V roce 2008 byly rozpracovány projekční návrhy tří naučných stezek - historické, hornické a dendrologické. Nicméně k jejich realizaci nedošlo. V sekci zpravodajství na stránkách Orlové je zmínka o dočasném umístování naučných materiálů na vybranou oblast (např. hornické kolonie) v Zámeckém parku, ale nejedná se o naučnou stezku.

Město Orlová sice nemá velký turistický potenciál, ale existuje zde prostor pro jeho lepší využití. Lepší prezentace atraktivních míst na stránkách města, portálech Moravskoslezského kraje či často navštěvovaných turistických portálech by měla zvýšit celkový počet návštěvníků ve městě, a tím podpořit ekonomickou aktivitu regionu. Odkazy na kulturní centra jsou vesměs funkční, ale byly naposledy aktualizovány před 13 lety. Podobný problém je přítomen i na nadnárodní úrovni, v prezentaci města směrem k zahraničí. Příhodný by byl překlad základních částí webových stránek města.

Další kulturně významná místa či organizace, které nemají jednoznačný regionální přesah, a jejichž vliv na cestovní je tedy minimální, jsou prezentovány v podkapitole 6.5 Kultura. Pro podporu cestovního ruchu by za úvahu stála rekonstrukce kotelny a strojovny v areálu jámy Alpineschacht, která by mohla potenciálním turistům dobře ilustrovat historickou práci v uhelných dolech.

Turistická infrastruktura

Možnost ubytování je významnou součástí fungujícího cestovního ruchu. Variabilita v této oblasti v Orlové ale velmi zaostává. Ubytování je nabízeno na 4 místech (Hotel Siem, Dusan Apartments, Apartmán Orlová a Studánka). Apartmán Orlová v blízkosti městského úřadu nabízí ubytování ve dvou dvoulůžkových pokojích a v samostatném apartmánu doprovázené sportovním vyžitím na kole (jiné půjčovny kol nebyly v Orlové identifikovány) či na tenisových a badmintonových kurtech. Hotel Siem (Bývalý Hotel SPORT Orlová) se nachází u sportovního centra na kraji města a nabízí jednolůžkové, dvojlůžkové, třílůžkové i čtyřlůžkové pokoje. Oproti Apartmánu Orlová nabízí hotel ubytování pro rodiny s dětmi. Ubytování je ale dražší. Za noc na dvojlůžkovém pokoji se běžně platí téměř o 70 procent více. Dusan Apartments také nabízí ubytování pro jednu až čtyři osoby, přičemž ubytování je provozováno v Orlové-Porubě, 3 kilometry od centra města. Náklady na ubytování jsou zde oproti hotelu Siem zhruba poloviční. Nicméně vybavenost pokojů/apartmánů není srovnatelná, což dobře ilustruje ubytování ve Studánce, kde jsou v nabídce dvojlůžkové apartmány a dvojlůžkové pokoje (oboje 2+1) s cenou za apartmán podobnou hotelu Siem a cenou za pokoj na úrovni ostatních dvou ubytovacích zařízení. Podle telefonických rozhovorů s recepčními ubytovacích zařízení neexistuje období, ve kterém by stabilně vznikala převis poptávky po ubytování nad její nabídkou. Hotel Siem bývá v nepravidelných intervalech zaplněn, obvykle v případě konání větší sportovní akce, kdy jsou v hotelu ubytováni například hokejisté nebo krasobruslaři.

V oblasti pohostinství je velmi slabá nabídka v jižní části města (jižně o silnice I/59). Přestože rozlohou jde téměř o třetinu území, je zde situována pouze jedna z patnácti restaurací¹³ v Orlové. Ze srovnání počtu obyvatel na jednu restauraci/hospodu (dle databáze společnosti RESTU s.r.o.) se

¹³ Jedná se údaj z databáze společnosti RESTU s.r.o., která je největším průvodcem po restauracích v České republice. V mapách společnosti Seznam.cz, a.s. je evidováno 19 restaurací, tedy o 4 více.

čtyřmi nejsrovnatelnějšími městy v okrese, tj. Havířov, Karviná, Bohumín a Český Těšín, vychází Orlová nejhůře. Hodnota tohoto indikátoru byla k 1. 1. 2017 v Orlové 1 948, v Bohumíně 1 311, v Havířově 1 127, v Karviné 1 008 a v Českém Těšíně 764. V České republice, po odečtení Prahy, má tento ukazatel hodnotu 821.

Městské informační centrum má otevřeno ve všední dny od 8 do 18 hodin a v sobotu od 8 do 12 hodin. Prázdninový režim je omezen pouze na všední dny, a to od 8 do 17 hodin. Pracující turisté cestují spíše o víkendu a informační centrum, jakožto základní prvek cestovního ruchu, by pro ně mělo být o víkendech otevřené v méně omezeném režimu provozu (např. 8-15 hodin včetně prázdnin). Potenciálně největší problém víkendových směn je jejich personální zajištění, protože práci na infocentru nelze dělat bez dobré úrovně vstupních znalostí města a jeho okolí.

5. INFRASTRUKTURA

5.1 Technická infrastruktura

Vodovodní síť

Pitná voda je do obce vedena vodovodní sítí napojenou na nadregionální vodárenskou soustavu, Ostravský oblastní vodovod, jehož hlavním zdrojem vody pro oblast okolo Orlové jsou nádrže Kružberk a Slezská Harta. Voda je distribuována přes tři úpravní vodovody s celkovou kapacitou 4 850 litrů za sekundu. Na identické síti jsou závislé i okolní obce Dětmárovice, Dolní Lutyně, Petřvald či část Doubravy a Rychvaldu. Kvalita vody i její zásobování do domácností je na dobré úrovni. Voda dlouhodobě vyhovuje standardům kvality pro přípravu kojenecké stravy. Momentálně nejsou investice do rozvoje či rekonstrukce vodovodní sítě potřebné.¹⁴

Kanalizace

Většina domácností Orlové (86,2 % - tj. o zhruba 7 % méně než v Karviné a Havířově a o 4 % více než v Bohumíně) byla podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 napojena na kanalizační síť, zejména na sběrače akciové společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava. Ta provozuje vlastní čističku odpadních vod, jejíž roční čistící kapacita je podle webových stránek společnosti vyšší než 3,65 miliard litrů vody, což by mělo odpovídat průměrné roční spotřebě přibližně 33 000 obyvatel. S kapacitou čištění zde nejsou problémy, k čemuž dílčím způsobem přispívá i využití čističky odpadních vod v Petřvaldu. Problémy s odkanalizováním byly přítomné zejména v periferních částech města. Ty se vedení města snažilo eliminovat několik let. Investiční akce „Odkanalizování okrajových částí města Orlová“ schválená v dubnu 2010 byla za značného přispění Evropské unie dokončena až v roce 2015. V rámci této stavby bylo řešeno odkanalizování třech lokalit. V Orlové-Porubě je na gravitační splaškovou kanalizaci, která je zaústěna do ČOV Orlová, nově napojeno dvanáct ulic. V místní části Orlová-Lazy byly gravitační splaškovou kanalizací odkanalizovány čtyři ulice, přičemž splaškové vody jsou vedeny do ČOV Petřvald. V Orlové-Lutyni byla taktéž realizována nová gravitační splašková kanalizace zaústěná do ČOV Orlová, která nově odkanalizovala osm tamních ulic. Z pohledu stokové sítě ve městě Orlová je tedy aktuální situace výrazně příznivější než před rokem 2010.

Plynofikace

Dodávky plynu jsou v Orlové primárně zajišťovány odbočkami z vysokotlakého plynovodu DN 300, PN 40 Bohumín - Dětmárovice (622 069) ze sousední Dolní Lutyně a vysokotlakým plynovodem DN 300, PN 40 Havířov - Dolní Lutyně (622 004). V Orlové je situována jedna rozvodná stanice, na kterou je napojena celá plynovodní síť.¹⁵ Poptávka značně zaostává za potenciální nabídkou, takže zde nejsou významné problémy s dodávkami. V roce 2011 nebylo podle výsledků Sčítání lidu domů a bytů více než 26 % domácností připojeno na plynovodní síť. Dominantním dodavatelem plynu je koncern Innogy.

¹⁴ Zdroj: Územně analytické podklady ORP Orlová 2014

¹⁵ Zdroj: Územně analytické podklady ORP Orlová 2014

Ostatní technická infrastruktura

Elektrická energie je přiváděna především z nadřazených rozvodných soustav VVN 110 a VN 22 kV. Technický stav i pokrytí sítě je na dobré úrovni. Transformační stanice 110/22 kV v Orlové má špičkové zatížení 10 MW a je napojena na nadřazenou soustavu 110 kV odbočkou z vedení VVN 629-630 Bohumín - Doubrava. V roce 2010 byla vystavěna nová rozvodna v Doubravě, která je součástí stejného ORP, čímž se významně snížilo riziko nestabilních dodávek elektrické energie ve východní části Orlové.¹⁶

Ve městě je velmi rozvinutá i teplovodní soustava, jejímž zdrojem je kondenzační elektrárna Dětmárovice.¹⁷ Naopak připojení k internetu přes optické kabely může být v řadě domácností problematické. Někteří větší poskytovatelé internetového připojení pokrývají hlavně střed města. Nicméně menších poskytovatelů je celá řada, takže by každý zákazník měl být schopen najít uspokojivé řešení. Ani největší mobilní operátoři nemají dokonalé pokrytí mobilním internetem na území celé obce. Například v Porubě jsou místa, kde je s určitým operátorem pokrytí pouze 2G sítí. Majitelé mobilních zařízení, které nepřijímají nízké frekvence přenosu, budou mít (v závislosti na operátorovi) nejpomalejší rychlost připojení až na třetině území celého města.

Nakládání s odpady

Obce mají ze zákona povinnost zajistit nakládání s odpady vzniklými při jejich činnosti, s odpady vzniklými při činnosti malých firem a živnostníků zapojených do systému odpadového hospodářství a také s odpady vygenerovanými občany žijícími na území obce. Město Orlová řeší tuto problematiku v samostatné působnosti, ve spolupráci s některými blízkými obcemi, přičemž město provozuje vlastní svozovou společnost. Ve městě jsou dva sběrné dvory provozované SMO, městskou akciovou společností Orlová, jejichž využití je umožněno občanům s trvalým bydlištěm v Orlové. Platba za jejich využití je již zahrnuta v poplatku za komunální odpad. Přestože na území Orlové existují i tři sběrné odpady a jedna výkupna surovin, bylo v roce 2013 na území města identifikováno 52 černých skládek. O rok později bylo 30 z nich likvidováno¹⁸. Identická studie také hovoří o několika starých ekologických zátěžích, které vznikly nevhodným ukončením provozu skládek, potrubí apod. Ty jsou situovány u bývalých dolů a koksoven.

Na území města se nenachází žádná kompostárna, a tak je všechn biologicky rozložitelný odpad převážně do kompostárny v Horní Suché. Ve městě také není třídící linka, takže se ke třídění využívají třídící linky v Bohumíně, Vratimově, Třinci či Ostravě.

5.2 Dopravní infrastruktura

Městem Orlová neprochází žádná železniční trať sloužící k osobní dopravě. Nejbližší železniční stanice se nachází v Havířově na celostátní trati č. 321. Obě nejbližší vlakové zastávky, tj. v Dětmárovicích a Dolní Lutyni, jsou na celostátní trati č. 320. Vzdálenosti vlakových zastávek/stanic po místních komunikacích od náměstí 28. října v centru Lutyně jsou následující: 6 km do Dětmárovic, 6,6 km do Dolní Lutyně, 8,2 km do Bohumína, 11,9 km do Havířova a 13,5 km

¹⁶ Zdroj: Územně analytické podklady ORP Orlová 2014

¹⁷ Zdroj: Územně analytické podklady ORP Orlová 2014

¹⁸ Zdroj: Strategie území správního obvodu ORP Orlová v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, bezpečnosti a dopravy na období 2015-2024

do Ostravy. Od začátku roku 2017 spojuje nádraží v Havířově s Orlovou přímý autobusový spoj, což od roku 2011 platí i pro vlakovou stanici Ostrava hl. n. (v případě Dětmovic a Dolní Lutyně je tomu tak již podstatně delší dobu).

Silniční síť na území města Orlová se skládá z jedné silnice první třídy (I/59) vedoucí z Ostravy do Karviné, dvou silnic druhé třídy (II/470, II/474), pěti silnic třetí třídy (III/4712, III/4728, III/4747, III/47210 a III/47214) a dalších místních komunikací převážně obslužného charakteru napojujících zastavěné území na silniční průtahy. Dle nejaktuálnějších dat z roku 2016¹⁹ jsou nejvytíženějším silničními tahy 14. úsek silnice první třídy č. 59 vedoucí na Petřvald a zároveň 1. úsek silnice třetí třídy č. 4747, který spojuje severní část města s jižní (ul. Masarykova třída). Z tabulky vytižení jednotlivých sčítacích úseků je z pohledu průjezdnosti nejvíce kritická právě jednoproudá silnice III/4747, která je ve špičce i mimo ni velmi podobně vytižena, co do absolutního počtu průjezdů aut, jako nejvíce vytižené úseky dvouproudé silnice I/59, které jsou nejproblematictější z pohledu emise hluku.

Tabulka 21 Atributy využití silnic na území města Orlová

Silnice	Označení sčítacího úseku	Denní průměrná intenzita (6-18 hod.)	Roční průměrná intenzita (0-24 hod.)	Špičková hodinová intenzita	Alfa koef.	Beta koef.	Gama koef.	Poměr směrů
I/59	úsek 7-1631	9 297	11 681	1 279	0,79	0,86	0,92	54:46
I/59	úsek 7-1632	7 928	9 982	1 131	0,78	0,9	0,87	52:48
I/59	úsek 7-1633	7 928	9 982	1 131	0,78	0,9	0,87	52:48
I/59	úsek 7-1056	6 627	8 366	938	0,76	0,83	0,92	53:47
I/59	úsek 7-1055	6 550	8 275	786	/	/	/	/
II/474	úsek 7-2766	6 709	8 350	927	0,72	0	0	55:45
II/474	úsek 7-0526	5 234	6 528	746	0,69	0	0	51:49
II/474	úsek 7-2767	2 837	3 552	454	1,09	0,87	1,25	55:45
II/474	úsek 7-2761	1 647	2 067	229	0,77	0,75	1,03	68:32
II/470	úsek 7-2731	5 429	6 759	750	0,69	0	0	52:48
II/470	úsek 7-2747	3 995	4 974	552	0,6	0,6	1	52:48
III/4712	úsek 7-5340	1 733	2 153	268	/	/	/	/

¹⁹ Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR - Celostátní sčítání dopravy 2016

Silnice	Označení sčítacího úseku	Denní průměrná intenzita (6-18 hod.)	Roční průměrná intenzita (0-24 hod.)	Špičková hodinová intenzita	Alfa koef.	Beta koef.	Gama koef.	Poměr směrů
III/4728	úsek 7-5691	662	828	92	/	/	/	/
III/4747	úsek 7-2753	8 680	10 770	1 195	/	/	/	/
III/4747	úsek 7-2752	7 758	10 524	1 068	/	/	/	/
III/4747	úsek 7-2751	6 796	8 434	936	/	/	/	/
III/47210	úsek 7-2316	5 289	6 589	731	/	/	/	/
III/47214	úsek 7-2771	3 432	4 257	473	/	/	/	/
III/47214	úsek 7-2770	1 629	2 027	264	/	/	/	/
III/47214	úsek 7-2772	neměřen	neměřen	neměřen	/	/	/	/

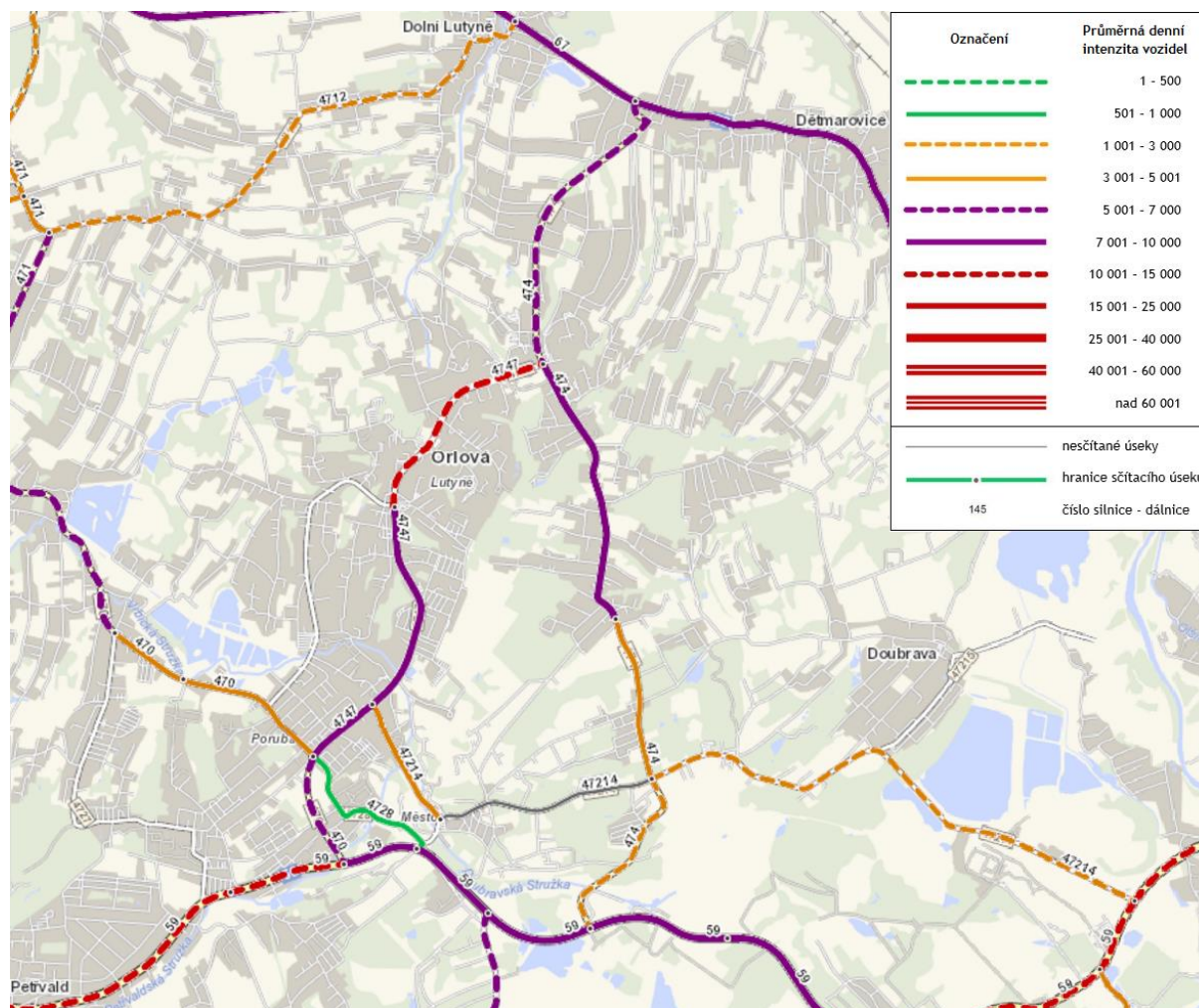
Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic - Celostátní sčítání dopravy 2016

Ze sledovaných koeficientů vyplynulo, že na silnicích první a druhé třídy byl pouze jeden sčítací úsek, který lze charakterizovat větším vytižením o letní neděli ve srovnání s celoročním průměrem („alfa koeficient“). Jedná se o sčítací úsek č. 7-2767 na silnici II/474. Identický úsek je na základě gama koeficientu také nejdominantnější v poměru počtu průjezdů o letní neděli vůči letnímu pracovnímu dni. Beta koeficient pak reprezentuje vytiženost v letním pracovním dni vůči celoročnímu průměru. Z pohledu poměrů směru dopravy je jedinou značně nerovnoměrně využívanou částí silniční sítě sčítací úsek 7-2747 na silnici II/474, v úsecích číslo 053 a 054.

Z porovnání roční průměrné intenzity pohybu motorových vozidel po jednotlivých silnicích v letech 2010 - 2016, kde sledovaným ukazatelem je nejvyšší dosažená hodnota na jednom z úseků, vyplývá vývoj počtu aut projíždějící přes území města Orlová podobný stagnaci. Zatímco pokles průměrné denní vytiženosti v řádu několika stovek (v případě hlavní silnice I/59 dokonce o 1556) byl patrný na čtyřech z osmi sledovaných silnic, tak na zbylých čtyřech (II/470, III/4712, III/4728 a III/47214) došlo k významnému nárůstu. Změnila se tedy spíše struktura dopravy, kdy došlo k poklesu vytiženosti silnic v centrální části města a zvýšení počtu aut na trasách spojujících městské části Poruba a Město, na tahu napojujícím město Orlová na silnici I/59 a na silnici mezi Dolní Lutyní a Záblatím, která částečně vede přes území Orlové.

Obrázek 5 Vytíženost silnic ve městě Orlová

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR - Celostátní sčítání dopravy 2016

Vzdálenost centra města Orlová od nájezdu na dálnici D1 směrem na Prahu je zhruba 13 kilometrů. Nájezd na identickou dálnici směrem k Polským hranicím je o 2 kilometry blíže. Nejbližším významnějším letištěm je letiště Leoš Janáček Ostrava Airport, které je od centra Orlové vzdálené 36 kilometrů.

Údržba místních komunikací ve městě Orlová spadá pod Oddělení komunálních služeb Odboru správy majetku a hospodářské správy Městského úřadu Orlová a je zajišťována městskou akciovou společností SMO. Hustota silniční sítě je v okrese Karviná jedna z nejvyšších v ČR, stejně tak jako podíl silnic ve vlastnictví státu.

Tabulka 22 Výdaje obcí na rozvoj dopravy

Obec	Oblast	2014 (tis. Kč)	2015 (tis. Kč)	2016 (tis. Kč)	2014 (relat.)	2015 (relat.)	2016 (relat.)
Orlová	Celkem	536 525	497 067	447 803	-	-	-
	Doprava	67 854	58 819	46 431	12,65 %	11,83 %	10,37 %
	Pozemní komunikace	50 742	42 013	30 291	9,46 %	8,45 %	6,76 %
	- Silnice	35 526	27 077	19 431	6,62 %	5,45 %	4,34 %
	Provoz veřejné sil. dopr.	16 298	16 033	15 713	3,04 %	3,23 %	3,51 %
Petřvald	Celkem	20 377	31 742	24 784	-	-	-
	Doprava	1 455	273	1 070	7,14 %	0,86 %	4,32 %
	Pozemní komunikace	1 361	186	998	6,68 %	0,59 %	4,03 %
	- Silnice	441	186	62	2,16 %	0,59 %	0,25 %
	Provoz veřejné sil. dopr.	94	87	82	0,46 %	0,27 %	0,33 %
Doubrava	Celkem	29 691	29 026	25 186	-	-	-
	Doprava	1 804	1 552	1 973	6,08 %	5,35 %	7,83 %
	Pozemní komunikace	673	486	926	2,27 %	1,67 %	3,68 %
	- Silnice	553	392	376	1,86 %	1,35 %	1,49 %
	Provoz veřejné sil. dopr.	1 072	988	1 009	3,61 %	3,40 %	4,01 %
Karviná	Celkem	879 732	1 297 423	939 141	-	-	-
	Doprava	83 586	108 133	90 529	9,50 %	8,33 %	9,64 %
	Pozemní komunikace	53 003	75 452	58 979	6,02 %	5,82 %	6,28 %
	- Silnice	27 373	46 265	35 537	3,11 %	3,57 %	3,78 %
	Provoz veřejné sil. dopr.	30 518	31 610	30 326	3,47 %	2,44 %	3,23 %

Zdroj: Monitor (informační portál Ministerstva financí ČR)

Stav některých místních komunikací a chodníků není vyhovující. Odpovědné Oddělení komunálních služeb Odboru správy majetku a hospodářské správy se tuto problematiku snaží řešit v návaznosti na identifikaci tohoto problému ve starších strategických plánech. Limitovaný objem finančních prostředků na tuto oblast výrazně rozkládá zlepšení na mnoho let. Aktuální je také otázka

parkovacích míst, kdy ke 14. 7. 2017 bylo evidováno 23 žadatelů o parkovací místo v parkovacím objektu v ulici F. S. Tůmy, s čekací dobou blížíící se dvěma rokům. V centru města je v provozu parkoviště například v ul. Osvobození, kde každá parkovací hodina mezi 8. a 16. hodinou všedního dne stojí 10 Kč. V ostatní časy je parkování zdarma. Obdobný režim byl až do 12/2016 uplatňován v rámci parkoviště v ul. Rydultovská, jehož budoucí forma provozu bude řešena až po ukončení stavby Humanizace centra města v prvním čtvrtletí roku 2019. Obecně je velmi komplikované zaparkovat v centrální části města a vytvořit ekonomicky výhodný systém se zatím nepodařilo. V posledních pár letech nějaká parkovací místa přibyla, ale již není moc prostor, kam je dále rozšiřovat. Jednou z možností by bylo vystavění většího parkoviště na periferii města se zvýšenou návazností na městskou hromadnou dopravu, přičemž za platbu za parkování by město mohlo vystavovat celodenní nebo několikahodinové jízdenky na MHD.

Přes katastrální území obce vede také několik značených cyklistických tras. Nejvýznamnější z nich je dálková cyklotrasa č. 56 (Bohumín-Bukovec), která je součástí cyklistického okruhu Euroregionem Těšínské Slezsko, a vede k.ú. Horní Lutyně, Lazy u Orlové, Orlová a Poruba u Orlové. Dále územím prochází Permoníkova cyklotrasa vedená na k.ú. Orlová, cyklotrasa D (Petřvald - Orlová) vedená přes k.ú. Orlová, cyklotrasa J vedená přes k.ú. Poruba u Orlové, cyklotrasa K (Petřvald - Bartovice) vede na k.ú. Orlová a cyklotrasa M vedená přes k.ú. Poruba u Orlové. Sousedním Petřvaldem, který je rozlohou podstatně menší, přitom prochází téměř dvakrát více těchto tras. I to může být jedním z důvodů, proč se město Orlová snaží získat dotace v rámci vlastního projektu „Rozvoj cyklistické dopravy v Orlové“, jehož realizací by došlo ke zlepšení dopravní infrastruktury nejen uvnitř ORP Orlová.

5.3 Dopravní obslužnost

Zatímco příměstské linky dopravců ČSAD Karviná a.s., ČSAD Havířov a.s. a Arriva Morava a.s. jsou zapojené do Integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje ODIS, samotná městská hromadná doprava v Orlové součástí tohoto systému není. K zapojení by však mělo dle předpokladů dojít v 6/2018. Žádný z jedenácti dopravců fungujících v rámci systému ODIS nesídlí v Orlové, což ovlivňuje spíše než hustotu spojů dostupnost pracovních příležitostí. Zajímavostí je, že město Orlová je největším městem bez funkčního vlakového nádraží. V roce 2012 (a pravděpodobně i v mnoha dalších letech) byla Orlová dokonce jediným takovým městem nad 10 tisíc obyvatel. Letos, v roce 2017, to bude už 50 let od ukončení osobní kolejové dopravy přes území města. Vystavěné koleje slouží pouze pro účely nákladní dopravy.

Veřejná hromadná doprava v Orlové je kompletně zajišťována pouze autobusy. Nejsou zde trolejbusy, tramvaje, vodní cesty ani již zmíněné vlaky. Existuje však „projektová studie zapojení Orlové do systému vlakotramvaje v Moravskoslezském kraji, na což i reaguje Ostrava v přijatém Socioekonomickém atlasu Ostravy“²⁰. Právě k propojení města Orlová s Ostravou vlakotramvajovým spojením bylo navrženo čtyřmi trasami, z nichž jako nejvhodnější vychází varianta „střed“ přes Heřmanice a Rychvald. Myšlenka je stará přes deset let a zatím nedošlo k její realizaci.

Jezdí zde pět autobusových linek MHD (linky č. 501, 502, 503, 504 a 505). Všechny alternativy linky č. 501 začínají i končí na území Orlové. Tři trasy této linky v ranních hodinách končí v Lazech, Důl

²⁰ Územně technická studie kolejového spojení Orlová - Ostrava systémem vlakotramvaje - Ing. Zdeněk Andryšek, Dopravní projektování spol.s r.o. Ostrava 2008

Lazy. Mezi 4. a 6. hodinou ranní jednosměrně slouží pro dopravu mnoha lidí do práce. V intervalu od 13:30 do 15:50 pak nerovnoměrně funguje v opačném směru. Tato linka v časech 6:33 až 11:11, 15:49 až 20:55 a 22:29 až 4:07 nejezdí. Všechny spoje linky 501 začínají nebo končí na zastávce Lazy, Důl Lazy. Přesto tato linka ale jezdí po pěti různých trasách s jinou konečnou zastávkou. Nejbližší vlakové zastávky v Dětmarovicích a Dolní Lutyni jsou dostupné linkami autobusu 502, respektive 505. Jižní část města je pak v blízkosti železniční stanice v Havířově, na kterou navazuje příměstský autobus 872451, projíždějící přes více než 10 zastávek na území Orlové (s alespoň dvěma zastávkami ve všech čtyřech územních částech).

Vlaky spojující Dolní Lutyni s Dětmarovicemi jezdí ve všední dny mezi 5. a 23. hodinou trasu Mosty u Jablunkova - Bohumín jednou za hodinu (kromě 23. hodiny, kdy je trasa zkrácená o zastávky Mosty u Jablunkova a Bocanovice). V časech 19:36 a 7:31 jede také speciální spoj Petrovice u Karviné - Závada - Dětmarovice - Dolní Lutyně - Bohumín, který oproti ostatním spojům připojuje do sítě první dvě výše zmíněné zastávky. Od 23:09 do 5:09 nejsou tyto zastávky propojeny žádným vlakovým spojením ve směru Dětmarovice -> Dolní Lutyně. Slepým časovým intervalem v opačném směru je 22:56 až 4:37. Ve směru Dolní Lutyně -> Dětmarovice jezdí identické vlaky s velmi podobným časovým pokrytím, alespoň jeden do hodiny.

Centrální částí města, která je ze všech částí Orlové dostupná do půl hodiny, projíždí všech pět autobusových linek. Noční linky v intervalu mezi půlnocí a třetí hodinou ranní ale vůbec neexistují. Propojení Orlové s hlavní spádovou oblastí, Ostravou, je mezi 4. a 22. hodinou zajištěno třemi až osmi spoji za hodinu. Ve večerních hodinách je intenzita spojů pochopitelně vyšší ve směru z Ostravy do Orlové než ve směru opačném. Návaznost spojů na teritoriální umístění nemocnice je optimální. Z každé zastávky jezdí přímý autobus ve vzdálenosti do 700 metrů od nemocnice. Pro přepravu na dvě nejbližší zastávky k nemocnici musí obyvatelé řídké osídlené severozápadní části města minimálně jednou přestupovat a mezi některými spoji v běžné denní době pracovního dne se intervaly přibližují k devadesáti minutám. Víkendové jízdni řády sice snižují variabilitu a hustotu spojení, ale nemá to významný dopad na produktivitu regionu. V obci nejsou přítomny vysloveně chybějící spoje nebo krizové oblasti veřejné hromadné dopravy. Z dotazníkového šetření mezi občany a návštěvníky města Orlová (s 642 respondenty) vyplynula převažující spokojenost obyvatel s veřejnou dopravou. Na pětibodové škále hodnotilo veřejnou dopravu 5 nebo 4 body (tj. nejhorší nebo druhá nejhorší varianta) zhruba 17 % obyvatel, zatímco pro 1 až 2 body (tj. první a druhé nejlepší hodnocení) se rozhodlo 60 % respondentů.

6. VYBAVENOST

6.1 Bydlení

Klesající velikost populace ve městě Orlová v posledních deseti letech má za logický důsledek podporu indikátoru dostatečnosti aktuálních kapacit bytů a domů. Situace je v Orlové taková, jak nasvědčují výsledky z posledního Sčítání lidu, domů a bytů tomu také, že pokud by se někdo chtěl do města přistěhovat a nebyl by výrazně omezen financemi, tak bude mít při rozhodování o koupi nemovitosti z kvantitativního hlediska relativně větší výběr než je tomu v celorepublikovém průměru. V Orlové bylo ve SLDB 2011 zaznamenáno 150 neobydlených domů, což je více než 5 % z celkové základny čítající 2 734 domů. Tato hodnota je ale o dvě procenta nižší než v Praze a je zároveň dokonce o 11 % nižší než v průměru České republiky.

Podíl počtu obydlených bytů v bytových domech na celkovém počtu bytů ve městě Orlová byl v roce 2011 zhruba 62 % a v celé České republice 55 %. Bydlení v rodinných domech je zde tedy relativně méně zastoupeno. To ale nedokáže vysvětlit malý počet neobydlených domů. Zřejmě se vlivem migrace relativně více vyprazdňují byty v panelových domech. Nicméně pouze jeden bytový dům byl v roce 2011 kompletně neobydlen, což je v relativním měřítku desetkrát nižší hodnota než na celém území České republiky. Z pohledu aktuální nabídky bylo podle serveru Severomoravsreality.cz ke dni 21. července 2017 ve městě Orlová dostupných 58 bytů, 29 domů, 60 pozemků a 3 rekreační chaty k prodeji, 17 bytů k pronájmu a 27 budov ke komerčnímu užití.

Rozvoj bydlení je v obci podporován formou poskytování úvěrů z Fondu podpory bydlení. Úvěr je poskytován na opravy, rekonstrukce a modernizace, jeho maximální výše je 350 000 Kč a je úročen tříprocentní roční úrokovou sazbou.

V posledních uplynulých deseti letech bylo v Orlové vystavěno celkem 320 nových bytů, což je druhá nejvyšší hodnota mezi všemi osmi sousedními obcemi. Nicméně po přepočtení na počet obyvatel ke konci sledovaného období vychází tato hodnota jako jedna z nejnižších. Nižší ekonomicko-sociální atraktivita regionu, která posiluje emigraci, také snižuje relativní poptávku po nové bytové výstavbě, a tím dále brzdí ekonomický rozvoj regionu. Potenciálně vyšší růst trhu s novým bydlením by ale nevedl k růstu, neboť sám o sobě nemůže být katalyzátorem. Naopak spíše reaguje na obecný vývoj regionu. Rekreačních objektů, pokud pomineme zahradní domy v rámci zahrádkářských kolonií, je v Orlové minimum a nejsou využívány pro dlouhodobou rekreaci.

Tabulka 23 Počty nově vystavěných bytů v období 2007-2016

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Celkem	Relativně
Orlová	4	127	22	28	38	23	14	20	22	22	320	1,09 %
Bohumín	9	23	57	14	18	42	12	7	12	10	204	0,97 %
Dětmarovice	7	16	15	18	27	15	18	16	10	17	159	3,79 %
Dolní Lutyně	21	24	34	20	23	25	19	17	17	20	220	4,20 %
Doubrava	0	1	15	5	6	2	1	2	3	1	36	2,94 %

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Celkem	Relativně
Havířov	52	41	26	57	30	61	40	47	90	96	540	0,74 %
Karviná	10	15	15	8	73	35	24	31	23	64	298	0,55 %
Petřvald	6	11	18	54	35	40	18	37	25	28	272	3,80 %
Rychvald	16	24	27	44	31	20	61	19	19	27	288	3,94 %

Zdroj: Český statistický úřad

Ze Zprávy o uplatňování územního plánu Orlové za období 2013-2017 z května 2017 vyplývá, že je využito pouze 24,53 % vyčleněných ploch pro individuální bydlení v rodinných domech (tj. 34,69 ha z 141,42 ha). V období 2013 až 2016 byl nově zastavěn tento typ plochy o výměře 12,74 ha. Na hromadné bydlení je stále vyčleněno 12,25 ha ploch a na smíšené bydlení 11,72 ha. V posledních dvou zmíněných kategoriích nedošlo od roku 2013 k žádné výstavbě.

Město Orlová privatizovalo v uplynulých deseti letech 3 478 bytů, což odpovídá více než 87 % celkového městského bytového fondu v roce 2007. V současné době město disponuje 510 byty, které pronajímá při průměrné ceně 30 až 50 Kč za metr čtvereční²¹. Nakládání s bytovým fondem se řídí podle „Zásad pro hospodaření s bytovým fondem města Orlová“, které mimo jiné stanovují nutné podmínky, jež musí žadatel o poskytnutí bytu do nájmu splňovat. Žádosti splňující předepsané podmínky jsou zařazeny do evidence žadatelů a dle zveřejněných kritérií (bytové podmínky žadatele, zaměstnání žadatele, ostatní kritéria) bodově ohodnoceny. Výsledný pořadník žadatelů o přidělení bytů do nájmu je zveřejňován na webových stránkách města a pravidelně aktualizován. Obecně lze konstatovat, že celková kapacita městského bytového fondu není dostačující pro uspokojení dlouhodobé poptávky. Uvolněné byty jsou po provedení nutných oprav a revizí obratem pronajímány žadatelům dle pořadníku. Čekací doba na přidělení bytu se různí, přičemž nejdelší je v případě bytů s větší obytnou plochou.

6.2 Školství a vzdělávání

Ve městě Orlová funguje od 1. září 2017 pět mateřských škol působících celkem na deseti pracovištích. Zřizovatelem je ve všech případech město Orlová, byť v minulosti zde působily i tři soukromé mateřské školy. Celková kapacita mateřských škol je aktuálně 833 dětí, což je o více než 100 míst více než v přechodících letech, ačkoliv ani tehdy nebyly kapacity mateřských škol plně využity. Tyto volné kapacity umožňují městu reagovat na novelu zákona č. 178/2016 Sb., školský zákon, která zavádí povinné předškolní vzdělávání (od září 2017), mění pravidla přednostního přijímání dětí a rozšiřuje vzdělávání v mateřské škole na děti ve věku od dvou do tří let (od září 2020), což výrazně zvyšuje nároky kladené na jednotlivé obce. Počet dětí, které měly na konci roku 2016 nárok navštěvovat mateřskou školu, činil cca 1000 dětí. Celková kapacita mateřských škol je tedy schopna uspokojit více než 80 % potenciální poptávky. Například i v sousedním Havířově zůstaly v roce 2017 volné kapacity. Aktuální prostorově-kapacitní pokrytí mateřskými školami lze označit za

²¹ Zdroj: INF 9/2017 - Odpověď k žádosti o poskytnutí informací na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění

mírně nerovnoměrné, jelikož kapacita mateřských škol v Lutyni představuje téměř 90 % celkové kapacity města, přičemž v Lutyni žije pouze 78 % obyvatel. Z toho vyplývá, že případné budoucí zřizované mateřské školy by měly být spíše nízkokapacitního charakteru a situovány mimo místní část Lutyně, což by snížilo celkovou dojezdovou vzdálenost.

Přehled mateřských škol ve městě Orlová:

- MŠ K. Dvořáčka 1228, Orlová-Lutyně (kapacita 140 míst);
 - MŠ Kosmonautů 1229, Orlová-Poruba (kapacita 45 míst);
 - MŠ 1. Máje 1268, Orlová-Lutyně (kapacita 112 míst);
- MŠ Okružní 917, Orlová-Lutyně (kapacita 112 míst);
 - MŠ Husova 1211, Orlová-Město (kapacita 35 míst);
- MŠ Na Vyhliďce 1143, Orlová-Lutyně (kapacita 66 míst);
 - MŠ Lesní 859, Orlová-Lutyně (kapacita 108 míst);
 - MŠ Kpt. Jaroše 762, Orlová-Lutyně (kapacita 50 míst);
- MŠ s polským vyučovacím jazykem, Lutyňská 400, Orlová-Lutyně (kapacita 25 míst);
- MŠ Ke Studánce 1033, Orlová-Lutyně (kapacita 140 míst).

Základních škol je v Orlové celkem sedm a působí na devíti pracovištích, přičemž sedm z nich je situováno v Lutyni a dvě v Porubě. Z hlediska docházky do základních škol je tak Lutyně zcela dominantní spádovou oblastí, jejíž školy by pravděpodobně dokázaly kapacitně pojmout všechny žáky žijící v obci. Všechny základní školy jsou příspěvkovými organizacemi, jejichž zřizovatelem je město Orlová. Dominantním vyučovacím jazykem je přirozeně čeština, ovšem v jednom případě (ZŠ Lutyňská 400) probíhá výuka v polském jazyce. ZŠ Jarní 400 zřizuje přípravnou třídu, kterou mohou navštěvovat děti pocházející ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Její odloučené pracoviště (ZŠ Slezská 200) je pak určena žákům s různou mírou mentálního postižení. Řada ZŠ nabízí rozšířenou výuku vybraných předmětů (hudební výchova, tělesná výchova, informatika a výpočetní technika, cizí jazyky, výtvarná výchova, přírodní vědy). Kapacita škol je dostačující. Na pěti školách ve školním roce 2017/2018 probíhá výuka zhruba 942 žáků druhého stupně. Na prvním stupni studuje dle dostupných údajů celkem 1 467 žáků²². V Orlové dále působí ZUŠ J.R.Miši, jejímž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj.

Přehled základních škol ve městě Orlová:

- ZŠ Orlová-Poruba Jarní 400, příspěvková organizace (kapacita 140 míst);
 - ZŠ Slezská 200;
- ZŠ Orlová-Lutyně Mládí 726, příspěvková organizace (kapacita 360 míst);
- ZŠ Orlová-Lutyně Školní 862, příspěvková organizace (kapacita 900 míst);
 - ZŠ Slezská 850 (kapacita 600 míst);

²² Původ dat je rozptýlen mezi roky 2015 a 2016. Nejedná se tedy o přesné hodnoty. Odchylka je minimální.

- ZŠ Orlová-Lutyně U Kapličky 959, příspěvková organizace (kapacita 700 míst);
- ZŠ Orlová-Lutyně Ke Studánce 1050, příspěvková organizace (kapacita 660 míst);
- ZŠ Orlová-Lutyně K. Dvořáčka 1230, příspěvková organizace (kapacita 675 míst);
- ZŠ s polským vyučovacím jazykem, Lutyňská 400, Orlová-Lutyně, příspěvková organizace (kapacita 50 míst).

Na rozdíl od základního vzdělávání, které je v Orlové zcela veřejného charakteru, je situace v oblasti středoškolského vzdělávání velmi odlišná. Jedinou veřejnou střední školou je Gymnázium a Obchodní akademie Orlová, jejímž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Tato střední škola vznikla sloučením Gymnázia a SOŠ Orlová s Obchodní akademií Orlová. Důvodem jejich sloučení byly dlouhodobě nevyužívané prostory gymnaziální budovy z roku 1996, kde nedošlo k vytvoření plánovaného gymnázia s polským vyučovacím jazykem. Další čtyři střední školy jsou soukromé a nabízejí širokou paletu učebních i studijních oborů různého zaměření (např. technické, informačně technologické, jazykové a další). Určitou limitaci potenciálního růstu vzdělanosti je spíše než šířka nabídky studijních oborů ekonomická situace jednotlivých rodin, pro které jsou poplatky spojené se školným další finanční zátěží, jež ještě více zintenzivňuje tlak na brzké osamostatnění potomků. Ve školním roce 2016/2017 byly níže vyjmenované SŠ zaplněny maximálně ze 75 %.

Přehled středních škol ve městě Orlová:

- Gymnázium a Obchodní akademie Orlová, Masarykova třída 1313, Orlová - Lutyně;
- Střední odborné učiliště DAKOL, s. r. o., 17. listopadu 211, Orlová - Lutyně;
- Soukromá - Linguistic - Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky v.o.s., Akátová 1296, Orlová - Poruba;
- Soukromá - Střední odborná škola NET OFFICE Orlová, spol. s r.o., Energetiků 144, Orlová - Lutyně;
- Soukromá - Gymnázium Jana Šabršuly s. r. o. Mládí 726, 73514 Orlová - Lutyně.

Jak již bylo řečeno, dojíždka do škol je významným aspektem každodenního života většiny dětí. Podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů dojížděla v roce 2011 téměř čtvrtina žáků do školy mimo obec jejich bydliště. Situace je přitom o trochu lepší než na trhu práce, kde mimo obec dojíždělo přibližně 36 % obyvatelstva města.

Město Orlová má podprůměrné výdaje na školství ve srovnání se sousedními obcemi. Skutečné výdaje na předškolní a základní vzdělávání v roce 2016 byly zhruba na úrovni 6,45 % celkových výdajů (28 884 tis. Kč)²³. To je orientačně 10 700 Kč na jednoho žáka. Ve dvou zbylých částech ORP Orlová přitom byla tato hodnota průměru vyšší než 10 %. Rozdíl je výrazný i oproti sousedním obcím, s výjimkou Bohumína (5,4 %). Například v Havířově byl podíl výdajů na vzdělávání výrazně vyšší, a to 12,1 %, v Rychvaldu dokonce 16,1 %.

²³ Zdroj: Monitor (informační portál Ministerstva financí ČR)

Město Orlová je zřizovatelem Domu dětí a mládeže, které je kulturním a společenským centrem nabízejícím rozvoj pohybových, uměleckých, technických, estetických a dalších dovedností. Nabízených kurzů se ročně účastní více než 1 200 účastníků. V Orlové dále působí Základní umělecká škola J.R.Míši, jejímž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. ZUŠ disponuje kapacitou pro 570 zájemců a nabízí vzdělávání žáků a dospělých zejména v hudebním, výtvarném a tanečním oboru.

6.3 Zdravotnictví

Město Orlová má na svém území dle Národního registru poskytovatelů zdravotních služeb evidovaných 85 zdravotních zařízení, což je v přepočtu na počet obyvatel o 3 % nižší hodnota než v okrese Karviná a o 17 % nižší než v Moravskoslezském kraji. Nabídka zdravotních služeb obecně zaostává, ale nemusí to platit pro všechny jednotlivé typy zdravotních služeb. Porovnání základních služeb je prezentováno v dalším odstavci. Ve městě nesídlí žádné zdravotnické středisko, což není vzhledem k celkovému počtu v České republice (146) překvapením. Jedno takové středisko vychází na zhruba 73 tisíc obyvatel a Orlová jich má necelých 30 tisíc. Nemocnice v Orlové sídlí jen jedna, což ale odpovídá celkovému počtu v České republice (462), kde vychází jedna nemocnice na 23 000 obyvatel. V Nemocnici s poliklinikou Karviná-Ráj pracoviště Orlová, která sídlí na adrese Masarykova třída 900, sídlí 34 z celkového počtu 85 zdravotních zařízení. Další 31 zařízení je situováno na třech různých místech. Zbýlých 20 je rozloženo na 16 odlišných adresách.

Jedním ze základních stavebních kamenů zdravotní prevence je dobrá dostupnost praktických lékařů, kterých je ve městě Orlová celkem 11 (9 v Lutyni a 2 ve Městě). Na deset tisíc obyvatel je zde pouze 3,7 lékaře, kdežto v České republice je tento ukazatel téměř dvakrát vyšší (6,2). Výrazně vyšší je i v Moravskoslezském kraji (5,8) a v okrese Karviná (5,3).

Z pohledu počtu pediatriů je situace výrazně příznivější, alespoň z relativního pohledu (nedostatek pediatriů je jevem vyskytujícím se na celém území České republiky). Hodnota ukazatele počtu pediatriů na deset tisíc obyvatel byla v Orlové k 1. 1. 2016 zaokrouhleně 2,4, což je téměř identické číslo jako na úrovni okresu Karviná a Moravskoslezského kraje. Přepočtem na počet dětí, kterých je v Orlové relativně málo, pak dostaneme hodnotu, která poukazuje na nadprůměrnou nabídku dětských lékařů oproti příslušnému okresu i kraji. Slabinou infrastruktury dětské péče je alokace všech sedmi pediatriů do jediné městské části, Lutyně. Především pro rodiny, které jsou závislé na městské hromadné dopravě, je toto výrazná komplikace, pokud je dítě nemocné a vyžaduje lékařskou pomoc.

Z lokalizačního hlediska jsou gynekologové silně centralizováni, opět všech 5 sídlí v Lutyni. Jejich nabídka s ohledem na celkový počet obyvatel je mírně podprůměrná ve srovnání s celorepublikovým, krajským i okresním průměrem. Podobné zaostávání za průměrem je i na „trhu“ stomatologů, kterých je v Orlové celkem 19. Zde je územní pokrytí na lepší úrovni než v případě gynekologů, pediatriů nebo praktických lékařů. 15 stomatologů sídlí v Lutyni, 3 ve Městě a 1 v Porubě. O rovnoměrném rozložení vzhledem k populaci jednotlivých částí města by šlo hovořit pouze v případě, kdy by se počet zubařů ve Městě a v Porubě vzájemně proměnil.²⁴

²⁴ Počet stomatologů byl na základě připomínek revidován. Aktuální a přesnější počet stomatologů je 13, přičemž jich 11 jich sídlí v Lutyni, 2 ve Městě a žádný v Porubě.

Dojíždka autem do sídla správního obvodu ze všech míst kromě nejsevernějšího cípu města je nižší než 10 minut. Pokrytí veřejnou hromadnou dopravou s ohledem na umístění nemocnice je na vysoké úrovni. Ze všech zastávek vede linka, která zastavuje v blízkosti nemocnice. Samotný výskyt zastávek je dostatečně hustý. Jen v málo případech je vzdálenost zastávky od obydleného domu delší než 500 metrů. Tento negativní jev je nejčastější v západní části Poruby.

Jediná zdravotnická záchranná služba sídlí na Masarykově třídě 900. Dojezdová vzdálenost do nejbližších lokalit sídlících v městské části Lazy převyšuje 7 kilometrů. Při běžném provozu a dle předpisů lze tuto vzdálenost překonat za 15 minut. Záchranná služba, přestože je situovaná pouze na jednom místě, může být u většiny případů do deseti minut. Nejbližší částí města (jihozápadní část obce) od Masarykovy třídy jsou rychleji obsluhné z Havířova, kde na adrese Havířov, Dělnická 969/26 také sídlí záchranná služba. Jihovýchod města Orlová je pak rychleji dostupný z jediného střediska záchranné služby v Karviné, sídlícího na ulici Vydmuchova 395/15. Dostupnost zdravotnické záchranné služby je v Orlové na dostatečně dobré úrovni, na vyšší než ve většině okolních obcí.²⁵

6.4 Sociální péče

Na poli sociálních služeb ve městě Orlová působí příspěvková organizace Sociální služby města Orlové. K její aktivaci 1. ledna 2011 došlo rozhodnutím zastupitelstva města. Organizace poskytuje „pečovatelskou službu, službu chráněného bydlení, odlehčovací službu, denní stacionář a službu kontaktní centrum“²⁶. Od 1. 1. 2017 pod tuto příspěvkovou organizaci patří také Komunitní centrum Maják, kde jsou poskytovány služby občanská poradna, terénní programy, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Z pohledu personálního zabezpečení jejího fungování bylo k 1. lednu 2017 nasmlouváno 31,5 úvazku. Dále v Orlové působí tři domovy pro seniory, domov pro osoby se zdravotním postižením, domov se zvláštním režimem, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, azylový dům.

Podle údajů v Registru poskytovatelů sociálních služeb chybí v okrese Karviná středisko krizové pomoci, tísňové péče, průvodcovských a předčitatelských i tlumočnických služeb, týdenní stacionář a terapeutická komunita. Ve městě Orlová pak z jinak poměrně rozšířených sociálních služeb absentuje také nabídka sociální rehabilitace a služeb následné péče. Na úrovni kraje není pouze centrum tísňové péče a průvodcovských a předčitatelských služeb, přestože v celé České republice je takových středisek více, než kolik je krajů.

V Orlové funguje komunitní plánování sociálních služeb, díky němuž je v roce 2017 realizováno pět akčních plánů v sociální oblasti. Akční plán „PS1 Senioři“ cílí na zachování nabídky sociální péče pro seniory, rozšíření pracovní doby a zvýšení kvality vybraných služeb, zkvalitnění infrastruktury a technického zázemí jednotlivých poskytovatelů, rozvoj dobrovolnické služby pro seniory a osoby

²⁵ Město Orlová je také od roku 1997 součástí Národní sítě Zdravých měst (NSZM) České republiky, tedy je zapojeno do mezinárodního Projektu Zdravé město, které iniciuje Světová zdravotní organizace od roku 1988. Celkově je v něm zapojeno více než 1 300 měst (z nichž je 89 z ČR) po celé Evropě (ve 30 zemích). „Celostátní síťová spolupráce umožňuje členům NSZM sdílet zkušenosti a dobrou praxi v nejrůznějších oblastech jejich rozvoje. Zapojení do NSZM přináší i možnost mezinárodní spolupráce po celé Evropě. Členství v asociaci NSZM ČR je otevřeno všem typům municipalit i právnickým osobám tvořeným municipalitami.

²⁶ Zdroj: Webové stránky Sociálních služeb města Orlová

se zdravotním postižením a aktivizaci seniorů. „PS2 Osoby se ZP“ obsahuje podobné cíle jako „PS1 Seniori“ s přídatkem snahy o rozšíření nabídky lůžek se zvláštním režimem v již existujících domovech a dobudování bezbariérového přístupu. Akční plán „PS3 Děti, mládež a rodina“ se zaměřuje nejen na zkvalitnění služeb, ale i na spolupráci mezi existujícími poskytovateli, růst dostupnosti služeb a tvorbu nových projektů či charitativních sbírek. „PS4 Etnické menšiny“ kromě zlepšování služeb pro minoritní skupiny obyvatel cílí na zlepšení prostředí v sociálně vyloučené lokalitě v Orlové-Porubě formou pravidelného úklidu občany této lokality a technickou infrastrukturu (zejm. osvětlení) veřejných prostor. Poslední z akčních plánů, „PS5 Občané v přechodné krizi“, si dal za cíl rozšířit počet stávajících sociálních bytů nejméně o 30, čímž by došlo téměř ke čtyřnásobení současného stavu, kdy město Orlová disponuje 11 sociálními byty. Mezi další cíle tohoto plánu patří zajištění hygienických potřeb a noclehárny pro občany bez přístřeší či podpora potravinové banky osob v krizové situaci.

Pro seniory (65+ let) s trvalým pobytem na území Orlové vyžadující sociální a ošetrovatelské péče druhé osoby jsou k dispozici tři domovy pro seniory, dva v části Orlová-Lutyně a jeden v části Orlová-Lazy. Jedná se o Domov Vesna, Dům Seniorů „Pohoda“ a Domov pro seniory SLEZSKÉ HUMANITY. Celková kapacita těchto zařízení je 270 (5,69 % celkové populace v Orlové starší 65 let). Domovy poskytují celou řadu služeb, mezi které se řadí například celoroční ubytování, celodenní stravování dle požadavků klienta, sociální poradenství, úklid, praní, žehlení a oprava ložního a osobního prádla, pomoc při hygieně, péči praktického lékaře a odborných lékařů, doprovod, zapůjčení knih apod. V České republice by v roce 2013 stačila kapacita domovů pouze na 2,15 % celkového počtu seniorů. Orlová je na tom zatím výrazně lépe, ale příštích 20 let se bude tento rozdíl stírat vlivem rozdílů současné věkové struktury.

6.5 Kultura

Ve sledované obci funguje Dům kultury města Orlové, jehož hlavním cílem je pořádání akcí především kulturního a společenského charakteru. Součástí domu je divadelní sál s kapacitou 369 míst, estrádní sál s kapacitou 300 míst, malý sál s kapacitou 50 míst, dvě výstavní síně, tři klubovny a restaurace. Přístup do domu je bezbariérový. Přístup do přízemí domu je bezbariérový zcela a přístup do patra je možný prostřednictvím instalované vertikální plošiny, která umožňuje přístup imobilním. V kulturní oblasti se také angažuje spolek Futra, jehož členové rozšiřují formou přednášek, projekcí a besed znalosti v oblasti lidských a zvířecích práv, ekologie, etického obchodu apod. Ve městě jsou tři kina, z nichž jedno je kinem letním. V Lutyni také sídlí městská knihovna a pobočka muzea Těšínska, ve kterém jsou aktuálně vystaveny repliky oděvů první republiky a fosilní nálezy fondu geologie mateřského muzea.

Mezi kulturní památky města Orlová se řadí radnice z roku 1928, památník obětem stávký v roce 1925 (1960), kostel Slezské církve evangelické, zámecký park z první poloviny 19. století, farní kostel Narození Panny Marie s presbytářem z roku 1466 nebo sochy sv. Josefa, sv. Benedikta, sv. Hedviky a sv. Jana Nepomuckého. V září roku 1998 bylo vyhlášeno památkové ochranné pásmo historického centra města Orlová o rozloze přibližně 3,4 kilometrů čtverečních. Uvnitř tohoto pásma je regulována jakákoliv forma rekonstrukcí a výstavby.

Z pohledu návštěvnosti jednotlivých kulturních míst vycházíme ze studie vytvořené čtrnácti subjekty působícími na území Orlové s názvem Koncepce rozvoje kultury města Orlová na období 2014-2020²⁷. Ze získaných údajů pro období 2010-2013 vyplývá snižující se zájem o kulturu a umění. Byl zaznamenán 7% pokles návštěvnosti městské knihovny během dvou let. Vývoj popularity akcí pořádaných Domem kultury Orlová nelze jednoznačně paušalizovat, protože akce spadající do jedné kategorie nejsou mezi sebou porovnatelné. Některé typy akcí (např. koncerty) měly vesměs konstantní návštěvnost. Nerozlišování druhu akce ale vede ke slabému závěru meziročního poklesu průměrné návštěvnosti o 15 %. Velký úpadek (27 %) byl mezi lety 2012 a 2013 do značné míry způsoben skokovým nárůstem absolutního počtu akcí, což při limitovaném časovém fondu obyvatel logicky snižuje průměrnou návštěvnost. Výjimkou z poklesu poptávky jsou kulturní akce pořádané Domem dětí a mládeže, u kterých návštěvnost v průměru stagnuje. Výše zmíněná koncepce identifikuje cíle a strategie v oblasti kultury až do roku 2020 a z důvodu jejího striktního zaměření na oblast kultury je výrazně detailnější než subkapitola této studie.

6.6 Sport a tělovýchova

Ve městě Orlová jsou vystavěny badmintonové, tenisové i squashové kurty. Jsou zde k nalezení fotbalová hřiště, baseballové hřiště, zimní stadion i haly pro florbal, basketbal, házenou apod. Dále je k dispozici i krytý bazén, ale venkovní koupaliště je od roku 2012 mimo provoz a jeho otevření se z finančních důvodů dále odkládá. Za touto formou zábavy je tedy nutné cestovat mimo obec. Jediný atletický stadion ve městě není příliš udržovaný, ale pro místní atletický klub je stále použitelný. Seznam sportovních hřišť je přílohou č. 2. Zájemci o pravidelné sportování se mohou zapsat do široké škály klubů nabízející následující sporty: fotbal, basketbal, biatlon, taekwon-do, sebeobrana, atletika, badminton, cyklistika, hokej, krasobruslení, futsal, florbal, tenis, šachy, judo, stolní tenis, pétanque, motorismus, horolezectví, šipky, plavání, volejbal, karate, sportovní střelba a házená. Naproti tomu například nohejbalový tým, tým pozemního hokeje, šermířský či billiardový klub zřejmě není na území města provozován. Nejedná se o taxativní výčet všech sportů, protože jich existuje příliš mnoho. I tak lze učinit závěr, že nabídka klubového sportu v Orlové je velmi široká.

Některé ze sportovních klubů (společně s jednotlivci) využívají ke své činnosti, resp. ke sportování tělocvičny, které náleží místním základním školám. Tyto tělocvičny jsou pak (s výjimkou tělocvičen ZŠ Jarní 400) využívány denně, a to mnohdy též o víkendech. Lze tedy tvrdit, že je kapacita těchto tělocvičen téměř plně využita.

Do rozvoje tělovýchovné a zájmové činnosti investovalo město Orlová v roce 2016 zhruba 9,5 % celkových výdajů. Jedná se téměř o čtyřnásobnou relativní hodnotu ve srovnání se sousedním Petřvaldem a téměř pětinásobnou relativní hodnotu ve srovnání s Doubravou. Jedná se o výrazně menší obce spadající pod stejnou ORP. Počítá se s tím, že poptávka po sportovištích zde není dostatečně velká na výstavbu komplexů a obyvatelé Doubravy i Petřvaldu dojíždějí za sportovním vyžitím mnohdy právě do Orlové. Z analýzy dalších obcí vyplývá mírná pozitivní korelace mezi velikostí obce a podílem výdajů na rozvoj sportovních aktivit. Například obec Karviná dává na tuto oblast téměř dvojnásobný díl prostředků z rozpočtu než Orlová. Nicméně v největší obci, Havířově,

²⁷ Dostupné z: <http://www.csicr.cz/getattachment/4f31b168-010d-44ae-80c7-3621f003a767>

šlo v roce 2016 na sport pouze 6 % celkových výdajů. Jedná se o důsledek klesajícího trendu investic do této oblasti (v Havířově) od roku 2010, který ale nebyl v Orlové přítomen.

Vedení města věnuje pozornost i dětským hřištím. Jejich prostorové pokrytí není optimální především v méně zalidněných oblastech, zejména v Porubě. Nicméně na podporu využití volného času dětí a mládeže bylo v posledních třech letech alokováno relativně více prostředků než ve většině sousedních obcí a situace se pozvolna zlepšuje. Seznam dětských hřišť je přílohou č. 3.

Na závěry Strategického plánu rozvoje města Orlová v oblasti sportu a tělovýchovy naváže Koncepce sportu ve městě Orlová, ve které bude tuto oblast zpracována do podrobného detailu, a to i ve vazbě prevenci kriminality.

Tabulka 24 Výdaje do sportovních aktivit dětí a mládeže ve městě Orlová

Rok	2014	2015	2016
Výdaje celkem (skutečnost)	536 525 tis. Kč	497 067 tis. Kč	447 803 tis. Kč
Tělovýchova a zájmová činnost	49 849 tis. Kč	52 632 tis. Kč	42 515 tis. Kč
- Využití volného času dětí a mládeže	9 851 tis. Kč	9 056 tis. Kč	6 616 tis. Kč

Zdroj dat: Monitor (informační portál Ministerstva financí ČR)

7. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

7.1 Stav životního prostředí

Celé území města Orlová spadá do oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší, kde opakovaně dochází k překročení limitní hodnoty pro ochranu zdraví lidí, a to zejména v souvislosti s množstvím polétavého prachu. Vysoká koncentrace znečišťujících látek v ovzduší je tradičně evidována na území Prahy a Moravskoslezského kraje, ve kterých je vysoká hustota obyvatel a intenzita využívání osobních automobilů. Karvinsko se podle údajů Českého hydrometeorologického úřadu řadí mezi vůbec nejhorší regiony z pohledu čistoty vzduchu v České republice. Ovzduší je velmi zatíženo velkými okolními producenty škodlivých látek jako například ČEZ a.s. - elektrárna Dětmarovice nebo Dalkia ČR - teplárny Karviná. Velkou roli také hraje činnost hutních podniků na Ostravsku (zejména ArcelorMittal Ostrava a.s., VÍTKOVICE STEEL, a. s. a Třinecké železárny, a.s.). V rámci okresu Karviná se obec Orlová řadí mezi oblasti se spíše nižší úrovní znečištění, která ale stále podstatně překračuje celorepublikový průměr.

Tabulka 25 Roční průměrné koncentrace škodlivých látek v ovzduší²⁸

	Znečišťující látka	SO ₂		Suspendované částice PM ₁₀		NO _x		
		Imisní stanice	Orlová	Věřňovice	Orlová	Věřňovice	Orlová	Věřňovice
Roční imisní průměry (µg/m ³)	2007		12,6	10,2	41,9	47,2	21,2	17,2
	2008		-	9,4	43,4	48,6	-	22,6
	2009		-	9,5	44,6	52,6	-	22,8
	2010		-	13,1	51,0	66,1	-	25,9
	2011		-	10,1	45,3	51,6	-	23,4
	2012		-	13,0	45,6	56,7	-	24,3
	2013		-	10,1	44,1	47,0	-	21,2
	2014		-	9,4	40,2	48,0	-	22,5
	2015		-	8,0	36,1	41,6	-	22,0
	2016		-	6,8	34,0	39,7	-	22,9

Zdroj dat: Český hydrometeorologický ústav

²⁸ V roce 2016 byla hodnota imisního limitu stanovena pro SO₂ na úrovni 20 µg/m³ (doba průměrování rok a zimní období), pro NO_x na úrovni 30 µg/m³ (doba průměrování kalendářní rok) a pro PM₁₀ na úrovni 40 µg/m³ (doba průměrování kalendářní rok).

Ve městě Orlová postupně expanduje problematika hlukové zátěže životního prostředí. Avšak nenachází se zde žádná z nejvýznamnějších komunikací tvorby nadměrného hluku. Přesto v budoucnu bude společensky výhodné vystavět protihlukové stěny v nejvíce postižených lokalitách za předpokladu, že vlivem technologického pokroku poklesnou náklady na jejich výstavbu.

Na poli ochrany životního prostředí působí v Orlové Odbor výstavby a životního prostředí, který „vykonává přenesenou působnost státní správy v oblastech územního plánování, stavebního řádu, vyvlastnění, památkové péče, ochrany přírody a krajiny, ochrany ovzduší, zemědělského půdního fondu, odpadového hospodářství, vodního hospodářství, lesů, myslivosti, rybářství a ochrany zvířat proti týrání. V těchto oblastech odbor zajišťuje řešení problematiky dle vybraných, přesně specifikovaných kompetencí a pravomocí daných příslušnou legislativou“²⁹.

Půda

Kvalita půdy hodnocená prostřednictvím tzv. bonitovaných půdně ekologických jednotek ukazuje na nulový výskyt půdy první třídy (bonitně nejcenější půdy) na celém území obce³⁰. Půda druhé třídy (nadprůměrná produkční schopnost) je na území Orlové zastoupena nejvíce. Dalším nejvíce rozšířeným typem zemědělsky využitelné půdy je půda čtvrté třídy ochrany (půdy s převážně podprůměrnou produkční schopností). Půdy třetí (průměrná produkční schopnost) a páté (velmi nízká produkční schopnost) jsou v Orlové zastoupeny relativně málo.

Velmi častý je zde také výskyt půdy, na který se nevztahuje žádný typ ochrany. Jedná se tedy o půdu, kterou nelze zemědělsky využít a pokrývá zhruba třetinu území. Dominantní část tohoto typu půdy je přítomna na převážně zalesněné ploše ve středovýchodní části města, v okolí ulic Hraniční a Buková.

Sousední Petřvald má strukturu půdy velmi podobnou, ale v Doubravě je situace značně odlišná. Je v ní větší zastoupení průměrných produkčních půd, vyskytují se tam i bonitně nejcenější půdy a zastoupení nadprůměrných půd je nižší. Nicméně výše zmíněné obce mezi sebou nemají významnou komparativní výhodu z pohledu souhrnné úrodnosti půdy.

Zvýšená koncentrace mírného ohrožení půdy vodní erozí je patrná v okolí Dolu Karviná, závod Lazy, který je z velké části obklopen vodními díly Liberďok, Vítkovy Stavy a dalšími vodními plochami menší rozlohy. Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy identifikoval od roku 2009 na území Moravskoslezského kraje třináct erozí zemědělské půdy, přičemž pouze jedna z nich byla v okrese Karviná, a to přímo v Orlové (v okolí 100 m od adresy Ztracená 171, Orlová-Lutyně) u vodního toku Rychvaldská Lutyňka. V listopadu 2012 „v důsledku přívalových dešťových srážek došlo z pozem. parc. č. 2714/2 a parc. č. 2710/5 v k. ú. Horní Lutyně k vodní erozi - stékání. Unášená půdní hmota - ornice s následným zanesením komunikace, vodního toku a níže položeného pozemku parc. č. 2740/1 v k. ú. Horní Lutyně“³¹. Obec byla také významně zasažena sesuvy půdy v důsledku květnových povodní roku 2010. Seznam plošných a bodových sesuvných území je obsažen v dokumentu „Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Orlová“. Ohrožení větrnou erozí není v obci přítomno.

²⁹ Zdroj: <http://www.mesto-orlova.cz/cz/radnice/odbory/odbor-vystavby-a-zivotniho-prostredi-cinnost/>

³⁰ Zdroj: Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy

³¹ Zdroj: Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy - Monitoring eroze zemědělské půdy

Významným aspektem, který je v případě Orlové nutné zohlednit, jsou důsledky důlní činnosti. Ty znásobily již tak výraznou přirozenou členitost území a zásadním způsobem ovlivnily morfologii terénu (např. poklesy, navážky, změna spádových poměrů v území, vznik bezodtokových kotlin). Důsledky důlní činnosti, v podobě důlních vlivů, odvalů, odkališť a starých důlních děl, představují pro území Orlové vysokou zátěž a zároveň složité technické podmínky, které výrazně komplikují realizaci nových infrastrukturních staveb. Seznam plošných a bodových poddolovaných území je obsažen v dokumentu „Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Orlová“.

V porovnání s Moravskoslezským krajem i Českou republikou je ve městě Orlová o 7,5 respektive 10,5 % nižší podíl zemědělské půdy na celkové rozloze. Oproti tomu je podíl zahrad vůči krajskému průměru čtyřnásobný. Orlová významně ztrácí v ploše orné půdy a trvalých travních porostů. Potenciál pro rozvoj zemědělství je zde poměrně malý. Vysoký podíl zastavěných a ostatních ploch, ve spojení s malou zalesněností dokresluje skutečnost, že hustota zalidnění je v Orlové vysoká. Třikrát vyšší hodnota u podílu ostatní plochy oproti průměru ČR, je z velké části způsobena existencí ploch, které byly v minulosti postiženy těžbou a zatím nedošlo k jejich úplné rekultivaci a znovuvyužití.

Tabulka 26 Absolutní a relativní rozloha jednotlivých druhů pozemku v roce 2015

Druh pozemku dle vyhlášky č. 357/2013 Sb.	Město Orlová (ha)	Moravsko-slezský kraj (ha)	Česká republika (ha)	město Orlová	Moravskoslezský kraj	Česká republika
Zemědělská půda	1 938	273 848	4 211 935	42,99 %	50,45 %	53,40 %
Orná půda	1 034	169 298	2 971 957	22,94 %	31,19 %	37,68 %
Zahrada	572	17 536	163 785	12,69 %	3,23 %	2,08 %
Ovocný sad	110	750	45 613	2,44 %	0,14 %	0,58 %
Trvalý travní porost	222	86 263	1 000 620	4,92 %	15,89 %	12,69 %
Lesní pozemek	777	194 021	2 668 392	17,24 %	35,75 %	33,83 %
Vodní plocha	201	11 611	165 485	4,46 %	2,14 %	2,10 %
Zastavěná plocha a nádvoří	255	11 781	132 119	5,66 %	2,17 %	1,68 %
Ostatní plocha	1 336	51 504	709 042	29,64 %	9,49 %	8,99 %
Celková výměra	4 508	542 764	7 886 973	100 %	100 %	100 %

Zdroj: Český úřad zemědělský a katastrální

Voda

Na území města Orlová se nachází několik významných vodních krajinných prvků chráněných ze zákona č. 114/1992 Sb. Jedná se o vodní toky Doubravská Stružka, Rychvaldská Stružka a Zimovúdka, soustavu Orlovských rybníků a nádrž Kozí Becirk. Vlivem organického znečištění je kvalita vody nejvýznamnějšího toku, Stružky, v posledních patnácti letech stabilně vyhodnocována jako silně až velmi silně znečištěná. Jedná se o dvě nejhorší kategorie znečištění. Nízká kvalita lokálních zdrojů zapříčinila jejich kompletní vyřazení v oblasti zásobování pitnou vodou, jež je zajišťováno skrz nadregionální vodárenskou soustavu Ostravský oblastní vodovod. Orlová je tedy z pohledu nabídky základního přírodního zdroje v dobré kvalitě velmi silně závislá na produkci nádrží v okolních obcích. Zároveň i užitková voda je primárně čerpána mimo území obce.

Jedním z důvodů nízké kvality vody ve vodních tocích v obci je nevhodný stav kanalizace v méně zalidněných částech města, kde se v kanalizaci vyskytují nežádoucí balastní vody, které zde mohou být například vlivem špatného těsnění potrubí. Povrchové vody jsou znečištěny částečně těžbou a úpravou černého uhlí v regionu. Samočisticí se schopnost podzemních vod je oslabena v souvislosti s narušením půdy výstavbou dolů.

Výskyt deprimujících zón

V Orlové se nachází nadprůměrný podíl ekonomicky nevyužitých ploch, tzv. *deprimujících zón* (v originále *brownfield*). Podle Databáze brownfieldů³² Agentury pro podnikání a investic CzechInvest jsou na území Orlové dvě z osmi těchto nevyužitých ploch v rámci celého okresu. Na úrovni celého kraje jich je pouze 10, což poukazuje na velmi vysokou koncentraci v obci Orlová. Porovnání databáze s portálem Invest more - Investiční příležitosti v Moravskoslezském kraji³³ tento závěr potvrzuje. Na tomto portálu je evidováno celkem 20 deprimujících míst, z nichž 10 je definováno jako areál, 8 jako objekt a 2 jako pozemek. V Orlové je pak 5 z těchto 20 míst, přičemž se jedná o jeden pozemek a čtyři areály, z nichž tři nejsou v databázi CzechInvestu. Z pohledu rozlohy se tři z těchto pěti brownfieldů řadí mezi pět největších v celém okrese. Jejich celková rozloha by měla podle odhadu být zhruba 10,95 hektaru. Jednoznačně největším prvkem je Areál Plavíci Jáma č. 2 s rozlohou 7,22 hektaru, který byl průmyslově využíván společností OKD v rámci černouhelného dolu Fučík 5. Tento areál je ve vlastnictví obce, stejně tak jako tři zjištěné areály (objekt bývalé ZŠ, bývalé jesle a budova s administrativními prostory). V případě Areálu Václav jsou vlastnické vztahy komplikovanější. Tento areál je ve vlastnictví státu a právo hospodařit na něm má odštěpný závod ODRA státního podniku DIAMO.

Tabulka 27 Identifikované deprimující zóny ve městě Orlová

Název lokality	Typ lokality	Současné využití	Předchozí využití	Rozloha (ha)
Areál Václav	plocha s budovami (areál)	částečné	průmysl	1,62
Areál Plavíci jáma č. 2	plocha bez objektů	žádné	průmysl	7,22

³² Zdroj: <https://brownfieldy.czechinvest.org/Aplikace/bf-public.nsf/bfs.xsp>

³³ Zdroj: <http://www.invest-msr.com/cz/?Itemid=133>

Název lokality	Typ lokality	Současné využití	Předchozí využití	Rozloha (ha)
	(pozemek)			
Orlová - bývalá spořitelna	plocha s budovami (areál)	částečné	občanská vybavenost	0,09
Orlová - bývalá ZŠ	plocha s budovami (areál)	částečné	občanská vybavenost	1,76
Orlová - bývalé jesle	plocha s budovami (areál)	žádné	občanská vybavenost	0,26

Zdroj: Národní databáze brownfieldů a portál Invest more

Problematika deprimujících zón je zahrnuta v dokumentech analytického a strategického charakteru. Jejich koncepční využití a rozvoj představuje vysoký potenciál jak pro možnou průmyslovou výrobu, tak pro budoucí výstavbu dopravní a technické infrastruktury. Takovýto přístup by zároveň vykazoval pozitivní efekt na míru nezaměstnanosti, která je v regionu vysoce nadprůměrná.

7.2 Ochrana životního prostředí

Ve smyslu zákona č. 114/1992 sb., o ochraně přírody a krajiny se v Orlové nevyskytují žádná velkoplošná ani maloplošná zvláště chráněná území. Naopak zastoupeny jsou prvky územního systému ekologické stability, památné stromy a významné krajinné prvky. Územní systém ekologické stability je sice vymezen ve schválených územních plánech, ale pojmán je spíše formálně, přičemž nedochází k realizaci navržených prvků. V území se nachází několik památných stromů, kolem kterých je výše zmíněným zákonem vymezeno ochranné pásmo o poloměru 12 metrů (památné stromy či skupiny památných stromů se nachází v k.ú. Doubrava u Orlové, k.ú. Horní Lutyně a k.ú. Poruba u Orlové). V rámci významných krajinných prvků se na území Orlové vyskytuje pouze jeden registrovaný významný krajinný prvek. Je jím Zámecký park v Orlové založený v roce 1765, v němž se nacházejí velmi staré a vzácné stromy. Mezi neregistrované významné krajinné prvky lze řadit lesy (např. Krajčok, Pohřebjanka, Lišťák), vodníky toky (např. Doubravská stružka, Rychvaldská stružka, Zimovůdka), nádrže (Kozí Becirk) či rybníky (Orlovské rybníky). Na území Orlové částečně zasahuje Ptačí oblast Heřmánský stav – Odra – Poolší, která byla vyhlášena nařízením vlády č. 165/2007 Sb. Tato oblast je součástí soustavy Natura 2000 a je chráněná dle § 45e odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Předmětem ochrany ptačí oblasti jsou populace bukáčka malého, ledňáčka říčního, slavíka modráčka a jejich biotopy. Cílem ochrany ptačí oblasti je zachování a obnova ekosystémů významných druhů ptáků a zajištění podmínek pro zachování populací těchto druhů ve stavu příznivém z hlediska ochrany.

8. SPRÁVA OBCE

8.1 Obecní úřad a kompetence obce

Městský úřad Orlová je obecním úřadem s rozšířenou působností (tzv. obec III. typu), vykonává tedy státní správu v přenesené působnosti (ORP jsou obcemi s nejširším rozsahem výkonu státní správy v přenesené působnosti), je také pověřeným obecním úřadem. Správní obvod městského úřadu Orlová zahrnuje 3 obce (Doubrava, Orlová, Petřvald), s tímto počtem obcí se řadí mezi 3 obce s nejmenším obvodem v Moravskoslezském kraji (dále Český Těšín a Bohumín). Svou rozlohou 4 508 ha je druhým nejmenším ORP v kraji, těsně za Českým Těšínem (4 442 ha). Z pohledu počtu obyvatel, kterých je 37 610 (k 31. 12. 2016), se ale řadí na jedenácté místo z celkového počtu 22 ORP v kraji.

Tabulka 28 Obce a katastrální území ve správním obvodu ORP Orlová

Kód obce	Obec	Kód katastrálního území	Katastrální území
568864	Doubrava	631167	Doubrava u Orlové
599069	Orlová	712531	Horní Lutyně
		712434	Lazy u Orlové
		712361	Orlová
		712493	Poruba u Orlové
599085	Petřvald	720488	Petřvald u Karviné

Zdroj: Územně identifikační registr ČR

Obrázek 6 Správní obvod ORP Orlová

SO ORP ORLOVÁ

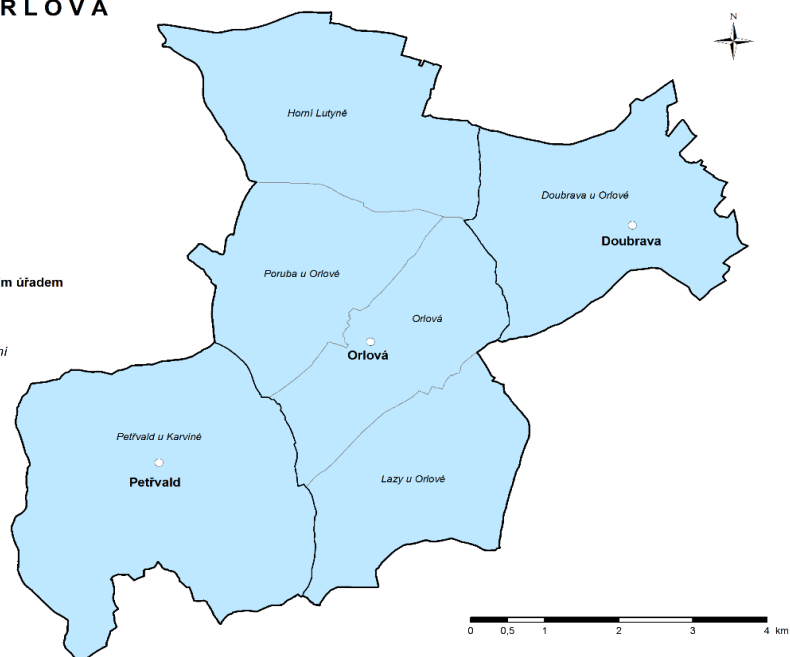
k 1. 1. 2016

Správní obvod obce
s pověřeným obecním úřadem

Orlová

obec

katastrální území

Zdroj: Český statistický úřad

Správní činnosti vykonávané pro jiné obce

Městský úřad města Orlová, jakožto obecní úřad s rozšířenou působností, operuje v přenesené působnosti skrze oddělení sociálně-právní ochrany dětí, oddělení sociální práce, oddělení ekonomicko-správní i na území Petřvaldu a Doubravy. Kompletní výčet 75 činností je uveden v bodech 5.3.4., 5.3.5. a 5.3.6. Organizačního řádu Městského úřadu Orlová č. 1/2017.

Kancelář tajemníka spolupracuje s Hasičským záchranným sborem Moravskoslezského kraje při přípravě na krizové situace a jejich řešení. Odbor vnitřních věcí a živnostenský úřad (OVVŽÚ) zajišťuje výkon státní správy na úseku občanských průkazů a cestovních dokladů v rámci ORP Orlová, a výkon státní správy na úseku živnostenského úřadu v rámci ORP Orlová. OVVŽÚ dále vykonává státní správu v oblasti evidence válečných hrobů a pietních míst v ORP Orlová, vede evidenci válečných hrobů a pietních míst v rámci ORP Orlová a spolupracuje ve věci evidence válečných hrobů a pietních míst s KÚ Moravskoslezského kraje a Ministerstvem obrany ČR. V neposlední řadě Oddělení přestupků identického odboru projednává na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy přestupky pro obec Doubrava.

Zaměstnanci obce

Do obecního úřadu je zařazeno 190 zaměstnanců a současně jsou dva zaměstnanci (interní auditor a kontrolor) zařazeni mimo úřad v přímé řídicí působnosti starosty města (stav k 1. 10. 2017). Město dále zaměstnává pět osob v rámci veřejně prospěšných prací (opět stav k 1. 10. 2017).

Organizace zřizované obcí

Mezi příspěvkové organizace zřizované městem Orlová patří 7 základních škol (K. Dvořáčka č. p. 1230, Jarní č. p. 400, Mláďí č. p. 726, Ke Studánce č. p. 1050, U Kapličky č. p. 959, Školní č. p. 862, Polská ZŠ č. p. 400), 5 mateřských škol (K. Dvořáčka č. p. 1228, Okružní č. p. 917, Na Vyhliďce č. p. 1143, Lutyňská 400, Ke Studánce 1033), Městská knihovna, Dům kultury města Orlová, Dům dětí a mládeže, Městský sportovní klub Orlová, Domov Vesna a Sociální služby města Orlová. Město Orlová je také zakladatelem obecně prospěšné společnosti Dům seniorů „POHODA“, která poskytuje komplexní sociální a ošetrovatelskou péči obyvatelům, kteří dosáhli věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu a uzavřeli s domovem smlouvu o celoročním bydlení a poskytování sociálních služeb. Počet klientů se v roce 2016 pohyboval kolem 30.

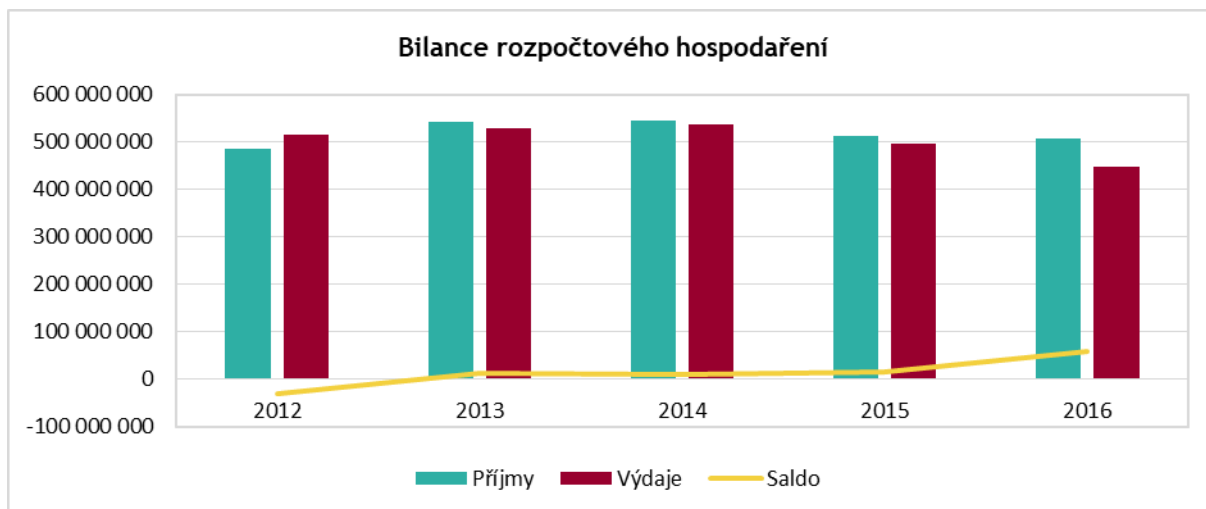
Žádná z výše uvedených organizací nebyla v roce 2016 ve ztrátě. Nicméně Mateřská škola K. Dvořáčka 1228, příspěvková organizace Sociální služby města Orlová a základní školy Mláďí 726, Školní 862, a U Kapličky 959 v Lutyni i ZŠ Orlová-Poruba Jarní 400 měly výsledek hospodaření velmi blízký nule. Příspěvkové organizace Domov Vesna a Dům kultury města Orlové byly ve ztrátě z hlavní činnosti, celkově ale byly „ziskové“ se značnou rezervou.

8.2 Hospodaření a majetek obce

Celkové příjmy města se v posledních pěti letech (2012-2016) pohybovaly mezi 485 až 546 miliony Kč. Celkové výdaje se pohybovaly mezi 448 až 537 miliony Kč. V deficitu se za sledované období rozpočet ocitl pouze v roce 2012 a dosáhl -29 227 tis. Kč. V následujících letech byl rozpočet města přebytkový. Nejvyššího přebytku bylo dosaženo v roce 2016, konkrétně 58 712 tis. Kč.

Graf 4 Bilance rozpočtového hospodaření za období 2012-2016 (v Kč)

Zdroj: Monitor (informační portál Ministerstva financí ČR)

Nejhorší období z pohledu financí zažívalo město Orlová mezi roky 2006 a 2009. Běžné příjmy zdaleka nebyly na svém potenciálu a vedení města na situaci včas nereagovalo snížením výdajů. Po roce 2009 se zlepšil přísun finančních prostředků z dotací a došlo k redukci mandatorních výdajů. Město si naštěstí nevybudovalo takovou výši dluhu, která by překračovala „bezpečnou hranici“. Zadluženost rostla i po roce 2010. K prvnímu lednu 2016 byla její výše 100 073 tis. Kč.

Dotační prostředky

Město Orlová získává podstatnou část finančních zdrojů na zlepšování infrastruktury, kulturní rozvoj či údržbu a obnovu vlastního majetku v podobě nenárokových dotací.

Tabulka 29 Přehled dotací získaných městem Orlová za posledních 5 let (v tis. Kč)

Přijaté dotace					
Poskytovatel dotace	2012	2013	2014	2015	2016
Evropská unie	28 562,0	72 831,7	91 551,8	48 583,2	7 784,0
KÚ Moravskoslezského kraje	734,1	988,8	528,1	350,5	11 087,5
Ministerstva a další instituce ČR	36 023,6	14 144,0	24 350,1	22 229,3	15 157,4
Celkem	65 319,7	87 964,5	116 430,0	71 163,0	34 028,9
Čerpané dotace					
Poskytovatel dotace	2012	2013	2014	2015	2016
Evropská unie	19 508,3	19 533,2	20 901,3	14 258,9	762,0

KÚ Moravskoslezského kraje	234,1	1 344,9	1 086,6	127,8	11 019,2
Ministerstva a další instituce ČR	35 298,9	12 789,1	19 162,8	22 186,2	13 926,0
Celkem	55 041,3	33 667,2	41 150,7	36 572,9	25 707,3

Zdroj: Materiály poskytnuté Městským úřadem města Orlová v rámci tvorby strategického plánu

Objem financování formou dotací v posledních 5 letech objemově odpovídal 7 (v roce 2016) až 21 (v roce 2014) procentům celkových příjmů města. Jedná se o velmi volatilní složku, se kterou nelze dobře dlouhodobě plánovat. Především prostředky z Evropských strukturálních fondů jsou silně navázány na úzce definované aktivity a v případě problémů s realizací dotovaného projektu včas či nedodržení nutnosti střednědobé udržitelnosti výstupu se pak město může snadno dostat do nepředpokládaného deficitu rozpočtu. Možnost získání prostředků ale zvyšuje rozvojový potenciál města a je tedy vhodné i nadále sledovat zveřejněné dotační tituly.

Finanční majetek

Celková čistá hodnota finančního majetku města Orlová má od roku 2011 mírný rostoucí vývoj. V roce 2016 byl zaznamenán růst odchylný se z trendu díky více než zdvojnásobení majetku na základních běžných účtech územních samosprávných celků. Celkový meziroční nárůst finančního majetku byl v posledním sledovaném období přibližně 46 milionů Kč, což zdaleka není největší změna. Mezi roky 2010 a 2011 totiž došlo k rozprodání více než polovina dlouhodobého finančního majetku, čímž klesla hodnota celkového finančního majetku v roce 2011 téměř na polovinu roku 2010.

Tabulka 30 Vývoj čisté hodnoty finančního majetku města Orlová

Položka \ Netto v tis. Kč	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Dlouhodobý finanční majetek	896 879	396 020	388 956	348 340	357 024	357 557	357 314
<i>Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem</i>	319 307	325 407	322 000	285 358	298 016	300 252	302 461
<i>Ostatní dlouhodobý finanční majetek</i>	577 572	70 613	66 956	62 982	59 008	57 305	54 852
Krátkodobý finanční majetek	120 576	128 447	138 465	189 355	190 383	192 890	239 234
<i>Termínované vklady krátkodobé</i>	0	0	0	0	10 131	23 245	19 000
<i>Jiné běžné účty (BÚ)</i>	1 710	6 508	1 456	1 518	1 925	2 215	6 798
<i>Základní BÚ územních samosprávných celků</i>	42 270	38 246	59 271	86 877	80 864	44 982	102 082

Položka \ Netto v tis. Kč	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Běžné účty fondů územních samosprávných celků	76 520	83 633	77 656	100 851	97 343	122 026	110 874
Ceniny	76	60	82	108	121	421	481
Finanční majetek celkem	1 017 455	524 467	527 421	537 695	547 407	550 447	596 548

Zdroj: Monitor (informační portál Ministerstva financí ČR)

Nemovitý majetek

Město Orlová si v několika posledních letech udržuje ve vlastnictví pozemky s víceméně konstantní čistou tržní hodnotou. Celková hodnota dlouhodobého hmotného majetku, která je primárně tvořena budovami/stavbami ve vlastnictví města, vzrostla během sledovaného pětiletého období o 21 %. Absolutní změna je oslabena ostatními položkami, protože hodnota staveb vzrostla více než hodnota dlouhodobého hmotného majetku. Jedná se o nepřekvapivé zjištění, protože na území České republiky obecně dochází ke zhodnocování/zdražování nemovitostí. Celková hodnota aktiv citelně poklesla v roce 2016, především kvůli poklesu položky „dohadné účty aktivní“ v krátkodobých pohledávkách. V předchozích obdobích pravděpodobně došlo ke špatnému odhadu hodnoty těchto pohledávek.

Tabulka 31 Nejpodstatnější položky nemovitého majetku ve vlastnictví města Orlová

Položka \ Netto v tis. Kč	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Dlouhodobý hmotný majetek	1 161 747	1 244 463	1 315 686	1 399 120	1 425 175	1 406 466
Pozemky	121 261	104 979	101 010	100 896	101 593	101 413
Stavby	947 313	1 014 391	1 032 427	1 048 599	1 222 753	1 200 119
Aktiva celkem	1 796 434	1 937 137	1 952 614	2 084 357	2 180 308	2 099 399
Výnosy z pronájmu	26 834	22 257	21 601	20 549	21 893	21 329

Zdroj: Monitor (informační portál Ministerstva financí)

Výnosy z pronájmu korelují s hodnotou pozemků. Závislost těchto výnosů na hodnotě staveb ve vlastnictví města je slabší a je patrná z meziroční změny mezi lety 2014 a 2015. Město zřejmě nevyužívá či nevyužívalo nájemní potenciál optimálně.

Město k 23. srpnu 2017 vlastnilo čtyři parcely typu sad, 129 charakteru lesní půda, 67 typu orná půda, 96 charakteru zahrada, 64 typu louka, 19 charakteru vodní plocha, 210 charakteru zastavěná plocha a 2 793 typu ostatní plocha. Většina těchto parcel je podle očekávání situována v Lutyni, která je ekonomickým centrem města a je téměř o 50 % větší co do rozlohy než ostatní tři městské části. Je tedy strategické vlastnit většinu pozemků právě v Lutyni. Město také vlastnilo/vlastní 10

pozemků v okolních obcích. Evidovaná pořizovací cena všech pozemků ve vlastnictví města byla 105 641 tis. Kč.

Tabulka 32 Počet parcel ve vlastnictví města Orlová na jeho území (k 23. 8. 2017)

Typ pozemku \ Počet parcel	Město	Lazy	Poruba	Lutyně	Orlová celkem
lesní půda/pozemek	2	0	1	126	129
orná půda	13	5	32	17	67
zahrada	43	3	39	11	96
sad	0	1	0	3	4
louka/trvalý travní porost	7	0	14	11	64
vodní plocha	2	0	10	7	19
zastavěná plocha	58	2	38	111	210
ostatní plocha	349	27	494	1 928	2 793
Celkem	474	38	628	2 214	3 354

Zdroj: Materiály poskytnuté Městským úřadem města Orlová v rámci tvorby strategického plánu

Ve vlastnictví města Orlová byly k 22. listopadu 2017 podle účtu „021 - Stavby“ nemovitosti s celkovou pořizovací cenou 1 945 072 169,97 Kč. Necelých 80 % spadá pod Odbor správy majetku a hospodářské správy. V rámci 11 účetních položek obytných domů je zahrnuto 19 čísel popisných, z nichž je 10 v Lutyni, 7 ve Městě a 2 v Porubě. Pod nebytovými objekty se skrývají dvě kina, útulek pro psy, městská knihovna, sklad u čističky odpadních vod, cukrárna, poliklinika, dům kultury, kontaktní centrum sociálních služeb a budovy, ve kterých v minulosti sídlil Bytový podnik Orlová, veřejná obchodní společnost TERCIA nebo kde jsou v nabídce nebytové prostory k pronájmu. Tři ze šesti administrativních budov jsou využívány Městským úřadem, jedna Městskou policií a dvě hasiči.

Tabulka 33 Budovy a stavby ve vlastnictví města Orlová (k 22. 11. 2017)

Typ stavby (označení účtu)	Počet účetních položek	Požizovací cena (Kč)	Organizační jednotka (ORJ)
obytné domy (0001)	12	325 933 595,52	107 odbor spr. maj. a HS
nebytové objekty (0202)	16	134 447 541,81	107 odbor spr. maj. a HS
administrativní budovy (0203)	6	126 614 726,07	107 odbor spr. maj. a HS
budovy sociální péče (0212)	2	12 717 860,64	107 odbor spr. maj. a HS
školská zařízení vč. doprovodných prvků (0318)	5	26 107 664,60	107 odbor spr. maj. a HS
	22	386 032 946,22	110 odbor mě. fin. a škol.
místní komunikace (0405)	269	219 455 565,90	107 odbor spr. maj. a HS
pěší doprava (0406)	95	121 775 904,83	107 odbor spr. maj. a HS
veřejné osvětlení (0410)	34	37 082 327,84	107 odbor spr. maj. a HS
parkovací plochy (0422)	43	121 572 074,73	107 odbor spr. maj. a HS
kanalizace (0508)	86	135 711 575,76	107 odbor spr. maj. a HS
ostatní stavby (0600)	2	261 412,84	107 odbor spr. maj. a HS
autobusové čekárny (0604)	54	4 429 929,26	107 odbor spr. maj. a HS
požární a manipulační plochy (0607)	9	26 677 597,54	107 odbor spr. maj. a HS
hřbitov - infrastruktura a pamětní desky (0609)	5	1 402 616,00	104 odbor vnit, věc. a ŽÚ
	6	21 256 676,70	107 odbor spr. maj. a HS
architektonické prvky (0611)	14	4 465 949,00	107 odbor spr. maj. a HS
lesopark (0613)	3	2 934 911,49	107 odbor spr. maj. a HS
sportovní areály (0614)	12	146 105 930,33	107 odbor spr. maj. a HS
hřiště (0615)	19	24 317 569,95	107 odbor spr. maj. a HS
koupaliště (0617)	2	23 087 531,32	107 odbor spr. maj. a HS
technická a turistická infrastruktura (0619)	9	3 453 271,65	103 tajemník

Typ stavby (označení účtu)	Počet účetních položek	Pořizovací cena (Kč)	Organizační jednotka (ORJ)
	37	47 920 707,19	107 odbor spr. maj. a HS
	2	987 907,00	110 odbor mě. fin. a škol.
	2	5 281 490,38	114 městská policie
Celkem	763	1 960 035 284,57	(všechny odbory)

Zdroj: Materiály poskytnuté Městským úřadem města Orlová v rámci tvorby strategického plánu

Dílní ukazatele finanční stability

Pro zhodnocení finanční stability města Orlová jsou v tabulce č. 32 odprezentovány výsledné hodnoty 6 indikátorů a porovnání jejich hodnot se třemi nejpodobnějšími městy z pohledu počtu obyvatel v rámci okresu Karviná.

Město Orlová v posledních 2 letech bylo v porovnání s městy Karviná, Bohumín a Český Těšín druhé nejzodpovědnější z pohledu tvorby rozpočtového přebytku v době ekonomického růstu. V Orlové je zároveň nejnižší zadlužení v podobě dlouhodobých závazků po přepočtu na jednoho obyvatele. Většinová část dluhu vnikla v letech 2012 a 2013, od té doby významně klesá. Hodnota tohoto ukazatele byla však v roce 2011 nižší než na konci roku 2016, a to o 746 Kč. Město Orlová mělo v roce 2015 problémy s financováním investic z vlastních zdrojů, jelikož hodnota indikátoru kapacita samofinancování investic byla nižší než 100 procent. Ta je vypočtena jako podíl salda běžného rozpočtu zvýšeného o kapitálové příjmy na kapitálových výdajích.

Žádné se sledovaných měst by nedokázalo financovat v obou obdobích kapitálové výdaje běžného období z kapitálových příjmů a přijatých investičních transferů identického období, jak ilustrují hodnoty salda kapitálového rozpočtu v % celkových příjmů města. I v tomto ukazateli je v rámci daného vzorku město Orlová nadprůměrné. Tato skutečnost ale pramení z nízké hodnoty kapitálových výdajů v roce 2015 i v roce 2016, což se projevuje v míře investiční aktivity. Ta je definovaná jako podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích v běžném období. Město Orlová v investicích značně zaostávalo za Karvinou a Bohumínem, ale na druhou stranu se ale díky tomu nezadlužovalo.

Tabulka 34 Dílčí ukazatele finanční stability vybraných měst okresu Karviná

2016				
Sledovaný ukazatel	Orlová	Karviná	Bohumín	Český Těšín
saldo rozpočtu jako % celkových příjmů	11,6 %	27,3 %	5,7 %	16,9 %
dlouhodobé závazky města v přepočtu na 1 obyvatele	2 855 Kč	4 419 Kč	8 502 Kč	5 196 Kč
kapacita samofinancování investic	209 %	348 %	58 %	299 %
saldo kapitálového rozpočtu jako % celkových příjmů	-4,31 %	1,47 %	-13,49 %	-4,17 %
míra investiční aktivity	7,32 %	15,74 %	20,07 %	7,17 %
udržitelná reprodukce majetku	82 %	198 %	278 %	99 %
2015				
Sledovaný ukazatel	Orlová	Karviná	Bohumín	Český Těšín
saldo rozpočtu jako % příjmů	3,2 %	-22,3 %	-7,3 %	8,8 %
dlouhodobé závazky města v přepočtu na 1 obyvatele	3 389 Kč	5 764 Kč	7 206 Kč	5 109 Kč
kapacita samofinancování investic	68,1 %	-37,9 %	-6,1 %	161,8 %
saldo kapitálového rozpočtu jako % celkových příjmů	-7,94 %	-37,02 %	-30,32 %	-1,30 %
míra investiční aktivity	16,22 %	36,15 %	33,15 %	12,35 %
udržitelná reprodukce majetku	218 %	748 %	552 %	190 %

Zdroj: Vlastní dopočty z dat informačního portálu Monitor Ministerstva financí

V roce 2016 byl prostor větší investiční aktivitě bez nutnosti růstu zadlužení. Na základě hodnoty ukazatele udržitelnosti reprodukce majetku nižší než 100 % lze hodnotit investice roku 2016 jako nedostatečné, jelikož tyto hodnoty vedou k poklesu celkové hodnoty majetku, respektive ke spotřebě majetkové podstaty. Finanční stabilita města je i tak na nadprůměrné úrovni v rámci porovnávaných měst okresu Karviná.

8.3 Bezpečnost

Míra kriminality

Graf 5 Celkový počet trestných činů za období 2007-2016

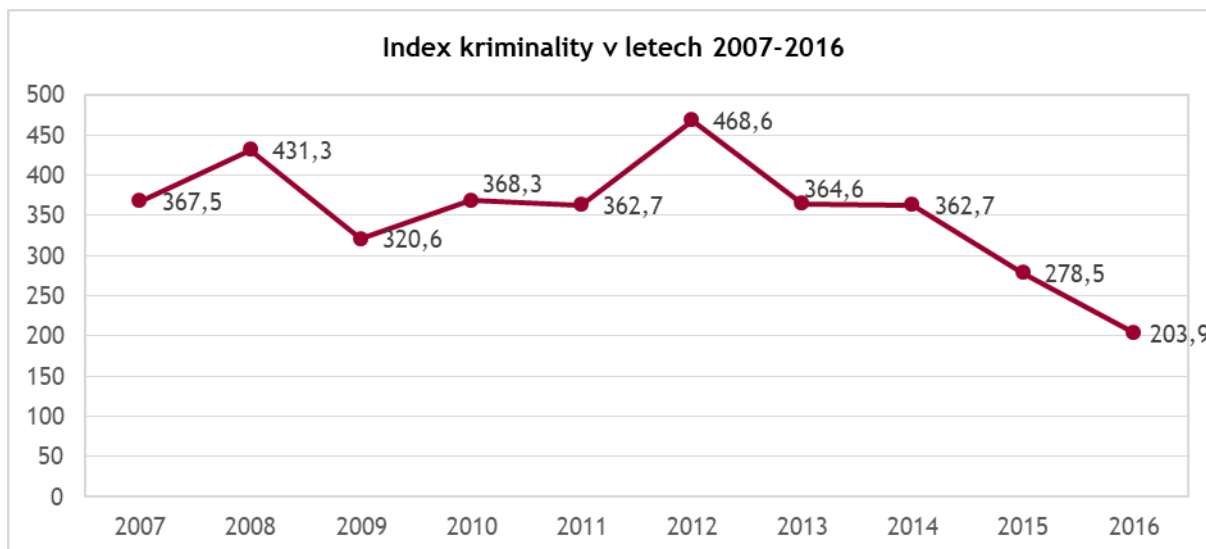

Zdroj: Koncepce prevence kriminality ve městě Orlová na období 2016-2022, mapakriminality.cz

Z grafu celkového počtu trestných činů za období 2007-2016 je patrné, že za posledních 10 let počet trestných činů kolísal, v letech 2007 až 2009 klesal, následně od roku 2010 do roku 2012 se počet trestných činů zvyšoval, až dosáhl nejvyššího počtu za sledované období, a to konkrétně 1535 trestných činů v roce 2012. Od roku 2013 do roku 2016 pozorujeme opět klesající trend, který je poměrně výrazný, neboť celkový počet trestných činů za těchto 5 let klesl o 870.

Objektivní srovnání kriminality v jednotlivých obcích ČR umožňuje index kriminality, který vyjadřuje počet spáchaných trestných činů za zvolené časové období na daném území přepočtený na 10 tisíc obyvatel. Následující graf zobrazuje vývoj indexu kriminality v letech 2007-2016.

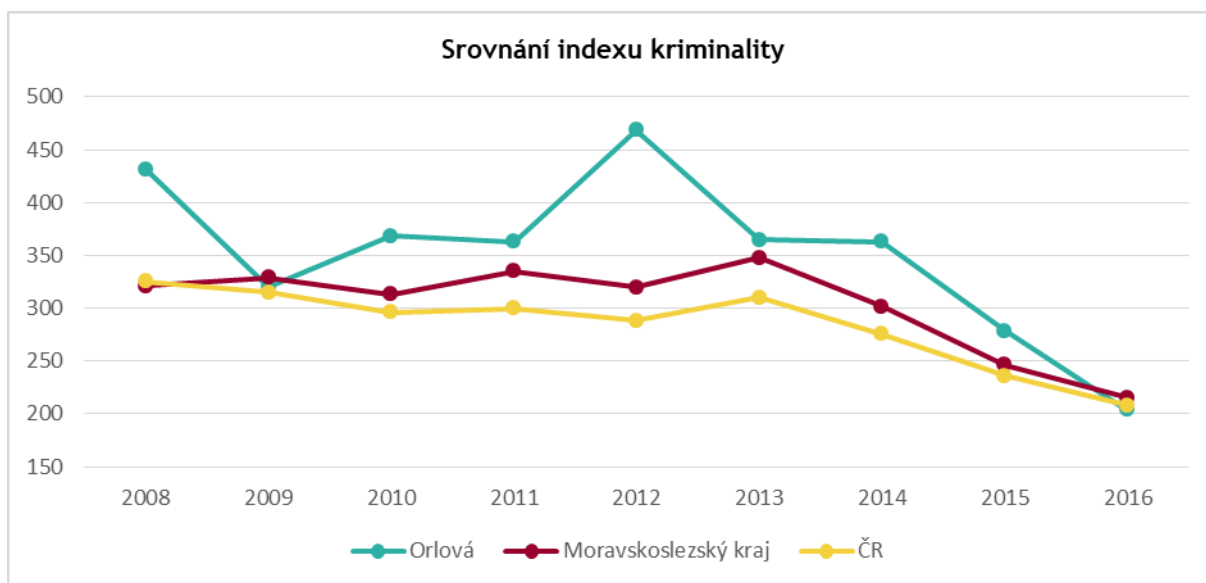
Graf 6 Index kriminality v letech 2007-2016

Zdroj: Koncepce prevence kriminality ve městě Orlová na období 2016-2022, www.mapakriminality.cz

Graf 7 Srovnání indexu kriminality v Orlové s údaji Moravskoslezského kraje a celé ČR

Zdroj: Webová stránka (www.mapakriminality.cz) Otevřené společnosti, o.p.s.

Z grafu Srovnání indexu kriminality v Orlové s údaji Moravskoslezského kraje a celé ČR lze vyčíst, že hodnota indexu kriminality v Orlové za období 2008 až 2015 převyšuje krajskou i celorepublikovou hodnotu, kromě roku 2009, ve kterém byla hodnota indexu kriminality Moravskoslezského kraje vyšší než v Orlové. Naopak za rok 2016 dosahoval index kriminality v Orlové nižší hodnoty než v celém Moravskoslezském kraji, a dokonce i než v celé ČR. Dále můžeme vidět, že kriminalita v Moravskoslezském kraji mírně převyšuje celorepublikový průměr. V posledních 4 letech (2013 až 2016) pozorujeme klesající trend v rámci ČR, Moravskoslezského kraje i na území města Orlová.

Oddělení přestupků Odboru vnitřních věcí a živnostenského úřadu v roce 2016 řešil 1 587 přestupků a uložil pokuty ve výši 318 800 Kč. Na přestupcích v dopravě byly vybrány více než 2,3 miliony Kč. Městská policie ale řešila podstatně více přestupků, konkrétně 8 723. Oproti roku 2015 došlo k nárůstu o 1 729, což na první pohled vypadá jako významný růst, ale přitom téměř ve všech konkrétních kategoriích přestupků došlo k poklesu. Jedinou výjimkou je velmi silný nárůst evidovaných prohřešků proti bezpečnosti silničního provozu, což ani nemusí nutně znamenat skutečné zhoršení situace. Spíše se jen bezpečnostní složky více angažovaly v monitorování terénu. V roce 2015 bylo 429 přestupků předáno přestupkové komisi, v roce 2016 dokonce 501. Průměrný příjem z jednoho řešeného přestupku v rámci všech přestupků řešených Městskou policií byl v obou letech velmi podobný (178 Kč a 175 Kč). Celková hodnota uložených pokut v obou letech dohromady byla 2 672 800 Kč.

Tabulka 35 Počet přestupků řešených Městskou policií Orlová v letech 2015 a 2016

Zjištěno spáchaných přestupků dle povahy	2015	2016	Změna hodnoty
Veřejný pořádek	1 047	903	-144
Majetek	137	121	-16

Zjištěno spáchaných přestupků dle povahy	2015	2016	Změna hodnoty
Občanské soužití	144	136	-8
Alkohol, toxikomanie, cigarety, mladiství	348	344	-4
OZV-komunální odpad	43	0 ³⁴	-43
OZV-zeleň	183	167	-16
OZV-psi	404	310	-94
OZV-alkohol	482	357	-125
Ostatní	69	125	56
BESIP	3 548	5 671	2 123
Celkem zjištěno přestupků	6 405	8 134	1 729

Zdroj: Ročenka města Orlová 2016

V Ročence města Orlová 2016 je uvedeno, že „agresivita pachatelů přestupků a trestných činů se stále stupňuje“ a „strážníci Městské policie Orlová museli ve 179 případech použít k překonání odporu pachatele donucovacích prostředků, zejména se jednalo o hmaty a chvaty sebeobranou, použití služebních pout a slzotvorných prostředků. V roce 2016 byly zaznamenány 3 fyzické útoky na strážníky, což bylo šetřeno Policií ČR jako trestný čin - násilí proti úřední osobě.“

Aktivity zaměřené na prevenci kriminality

Koncepce prevence kriminality ve městě Orlová na období 2016-2022 vymezuje akční plány pro jednotlivé roky. Vzhledem k délce plánovacího období budou naplánované projekty aktualizovány vždy ke konci předcházejícího roku. Pro rok 2017 město Orlová ve svém Akčním plánu prevence kriminality vytyčilo 12 programů, které by se měly v průběhu roku realizovat. Názvy a stručné charakteristiky jednotlivých projektů zachycuje následující tabulka.

Tabulka 36 Programy prevence kriminality na rok 2017

Číslo projektu	Název projektu	Stručná charakteristika
01/17	Analýza rizik v sociálně vyloučených lokalitách	Cílem tohoto projektu je zjistit, případně ověřit skutečné problémy SVL ve městě. Zaměření především na skutečný stav, hlavní hrozby a ohrožení, trendy negativních jevů a příčinné souvislosti. Najít cesty k řešení dluhové problematiky, lichvy, ubytoven atd.
02/17	Nikdy nejsme sami – letní	Prevence rizikového chování dětí a mládeže, ochrana

³⁴ Od roku 2016 vedeno pod jinou skutkovou podstatou.

Číslo projektu	Název projektu	Stručná charakteristika
	tábor (pro ohrožené a rizikové děti a mládež)	nezletilých před trestnou činností, týráním, zanedbáváním či zneužíváním.
03/17	Vzdělávání aktérů prevence - vyloučené lokality	Cílem tohoto projektu je bezprostředně navázat na projekt č. 1. Vzdělávací program pro multidisciplinární tým aktérů, působících v prevenci kriminality - policisté, strážníci, sociální pracovníci, školní metodici prevence ad.
04/17	Dny bezpečnosti 2017	Primárním cílem projektu, resp. akce je zlepšit informovanost obyvatel o prevenci a prezentovat náročnou činnost složek integrovaného záchranného systému ad.
05/17	Asistent prevence kriminality	Cílem programu je vytvoření 4 pracovních pozic za podpory dotací z ESF v rámci OP Zaměstnanost.
06/17	Lepší je nebrat! (3. fáze projektu)	Cílem poslední fáze tohoto projektu je pokračování v řešení problematiky zneužívání návykových látek dětmi a mládeží v Orlové. Předpokládá se zřízení fungujícího adiktologického centra (střediska) pro ambulantní péči.
07/17	Senioři v akci	Smyslem bude realizace celé řady aktivit, besed, přednášek a školení ve smyslu pomoci této cílové skupině tak, aby bylo zamezeno potencionálně rizikovému chování těchto jedinců, či trestné i přestupkové činnosti páchané na seniorech.
08/17	Bezpečně v kyberprostoru II.	Cílem tohoto projektu je snaha zvýšit povědomí dětí a mládeže na ZŠ o rizicích internetu, sociálních sítí apod.
09/17	Podpora projektů prevence kriminality u jiných realizátorů prostřednictvím VFPK 2017	Městský dotační systém - neinvestiční podpora projektů prevence kriminality realizovaných jinými subjekty (NNO, školy, státní i nestátní organizace apod.).
10/17	Forenzní značení majetku	Cílem tohoto projektu je zvýšit ochranu cenného majetku (jízdních kol a kompenzačních pomůcek) před odcizením.
11/17	Bezpečně a profesionálně II.	Cílem projektu je především zkvalitnění práce a činnosti bezpečnostních složek ve městě směrem k občanům.
12/17	Bezpečná škola - přípravná část	Příprava opatření ke zvýšení bezpečnosti v orlovských školách (zmapování současného stavu školských zařízení a pomoc nastavit konkrétní měkká (sociální) i tvrdá (situační) opatření).

Zdroj: Akční plán prevence kriminality ve městě Orlová na rok 2017

Na závěry Strategického plánu rozvoje města Orlová v oblasti bezpečnosti naváže integrovaná strategie bezpečnosti města, ve které bude tato oblast zpracována do podrobného detailu, a to se zaměřením na kriminalitu drogovou problematiku a analýzu sociálně vyloučených lokalit.

Způsob začlenění do integrovaného záchranného systému

Integrovaný záchranný systém je podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění

záchranných a likvidačních prací. Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky. Město Orlová je začleněno do IZS Moravskoslezského kraje.

Hasičská stanice Orlová sídlí v místní části Lutyně, do jejího hasebního obvodu spadá Orlová, Dolní Lutyně, Dětmarovice, Petřvald a Rychvald. V hasebním obvodu jsou také zřízeny 2 jednotky sboru dobrovolných hasičů kategorie JPO - III (jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace, výjezd jednotky do 10 minut od vyhlášení poplachu jednotce; s územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele) a 5 jednotek kategorie JPO - V (jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, výjezd jednotky do 10 minut od vyhlášení poplachu jednotce; s místní působností zasahující na území svého zřizovatele).

Pobočka Zdravotnické záchranné služby Orlová se nachází v místní části Lutyně a spadá pod Územní odbor Karviná.

Policie České republiky – Obvodní oddělení Orlová čítá přibližně 60 zaměstnanců s územní působností Orlová-Město, Orlová-Lazy, Orlová-Poruba, Orlová-Lutyně a samostatná obec Doubrava. Služebna Policie České republiky se nachází v místní části Orlová-Poruba, kde je ve stejné budově umístěna také služba kriminální policie a vyšetřování.

O bezpečnost ve městě se dále stará Městská policie Orlová, která byla zřízena v rámci samostatné působnosti města. Úkolem městské policie je především zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, pochůzková činnost, zajišťování preventivní pořádkové služby a kontrolní činnost. Městská policie Orlová sídlí v místní části Orlová-Lutyně a její detašované pracoviště se nachází v místní části Orlová-Poruba. Městská policie Orlová disponuje 53 strážníky, 6 civilními zaměstnanci a 6 asistenty prevence kriminality, přičemž čtyři pozice asistentů jsou projektového charakteru.

Krizové řízení zabezpečuje Bezpečnostní rada Města Orlová. Základním zákonem pro krizové řízení je zákon č.240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Varování obyvatel před nebezpečím

Město Orlová má vybudovanou bezdrátovou síť městského rozhlasu, která je systémově propojena s městským kamerovým dohlížecím systémem (46 kamer v různých částech města). Toto propojení přináší možnost bezprostřední reakce např. na narušování veřejného pořádku či na páchání trestné činnosti. Dále je systém možno využít pro potřeby integrovaného záchranného systému a pro potřeby řešení krizových situací, mezi které se řadí např. požáry, povodně, hrozba výbuchu metanu nebo únik čpavku.

8.4 Vnější vztahy a vazby

Členství města v organizacích a sdruženích

- **Svaz měst a obcí České republiky** sdružuje celkem 2 686 měst a obcí, město Orlová je členem od roku 1999. Aktuální roční náklady na členství jsou pro Orlovou 58 143,20 Kč, tj. přibližně 2 Kč na obyvatele.
- **Svazek měst a obcí okresu Karviná** byl založen v roce 1992, od roku 2006 funguje jako dobrovolný svazek obcí. Výše členského příspěvku města Orlová na rok 2017 je 147 620 Kč (tj. zhruba 5 Kč na obyvatele).
- **Severomoravský vodárenský svaz** vznikl v roce 1999 za účelem zajištění jednotného postupu při vyjednávání se Severomoravskými vodovody a kanalizacemi Ostrava a.s. při úpravě cen vodného a stočného, stanovení priorit pro investice, větší opravy a rekonstrukce vodovodů a kanalizací na území členských obcí, které jsou realizovány z části nebo plně z prostředků SmVaK.
- **Euroregion Těšínské Slezsko** byl založen v roce 1998 na základě podpisu smlouvy o regionální spolupráci mezi **Regionálním sdružením pro česko - polskou spolupráci Těšínského Slezska a Stowarzyszeniem Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza“**. V ČR Euroregion Těšínské Slezsko zahrnuje okres Karviná a příhraniční část okresu Frýdek-Místek, na polské straně pak příhraniční část Slezského vojvodství.

Přínosů členství ve výše zmíněných sdruženích je celá řada. Mezi nejvýznamnější z nich lze zařadit přeshraniční spolupráci bez potřeby vzniku nové právnické osoby, přípravu a realizaci integrovaných projektů a rozvojových strategií, aktivity vedoucí k postupnému vyrovnání rozvojového potenciálu všech členů svazku a účast na národních a mezinárodních programech.

Zahraniční partnerská města:

- **Illnau-Effretikon** (Švýcarsko);
- **Rydułtowy** (Polsko);
- **Czechowice-Dziedzice** (Polsko);
- **Crikvenica** (Chorvatsko).

Spolupráce mezi městy probíhá na úrovni návrhů pro rozvoj infrastruktury a kultury, společné snahy o získávání dotací z EU, či symbolického pojmenování jedné z ulic názvem partnerského města. Jednotlivé spolupráce jsou velmi individuální a nepokrývají všechny výše zmíněné oblasti.

A. 2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

1. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

V následujících kapitolách jsou shrnuty výsledky dotazníkového šetření, které bylo provedeno ve městě Orlová. Celkově se dotazníkového šetření zúčastnilo 704 respondentů. Respondenti hodnotili jednotlivé aspekty života ve městě Orlová, které jsou spojeny s definovanými prioritními osami a strategickými oblastmi v rámci procesu strategického plánování.

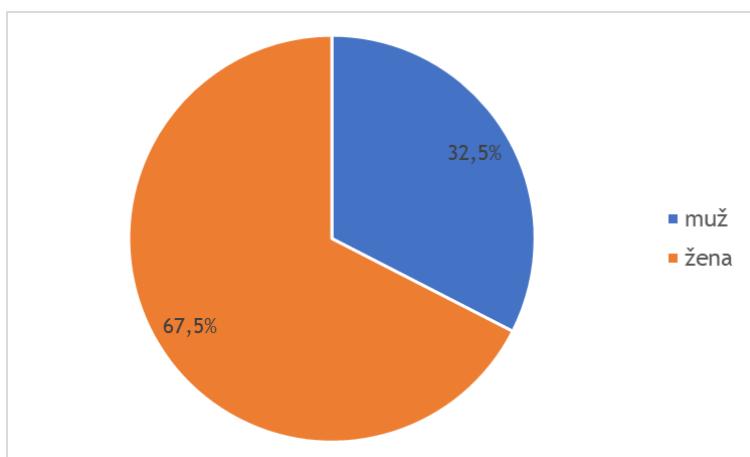
Dotazníkové šetření obsahovalo celkem 22 otázek. Úvodní otázky č. 1 až 5 sloužily k rozřazení respondentů (pohlaví, věk, vztah k městu Orlová, místo bydliště, dosažené vzdělání). Následovaly otázky tematicky zaměřené na jednotlivé prioritní osy a strategické oblasti.

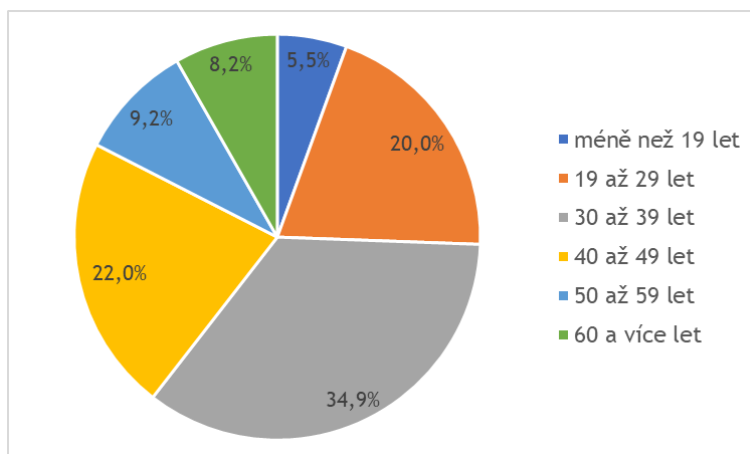
1.1 Informace o respondentech

Z celkového počtu 704 respondentů tvořily ženy více než dvě třetiny. Z hlediska věku byla nejvýznamněji zastoupena skupina od 30 do 39 let, zatímco nejmladší (méně než 19 let) a nejstarší (60 a více let) generace se šetření účastnila nejméně. Mezi respondenty zcela dominovali lidé, kteří v Orlové trvale žijí (94,5 %). Z pohledu místa bydliště převažovala místní část Orlová-Lutyně (76 %) následovaná místní částí Orlová-Poruba (16,3 %). Nejčastěji se dotazníkového šetření účastnili lidé se středoškolským vzděláním ukončeným maturitou (40,3 %), zatímco nejméně byli zastoupeni občané s vyšším odborným vzděláním.

Pohlaví respondentů:

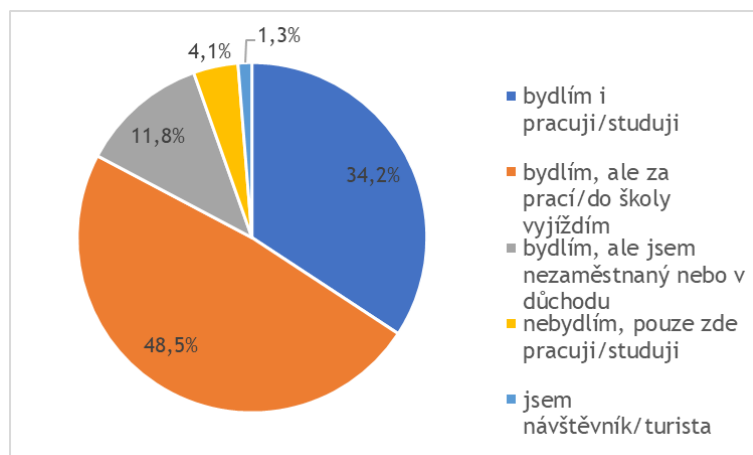

Věk respondentů:

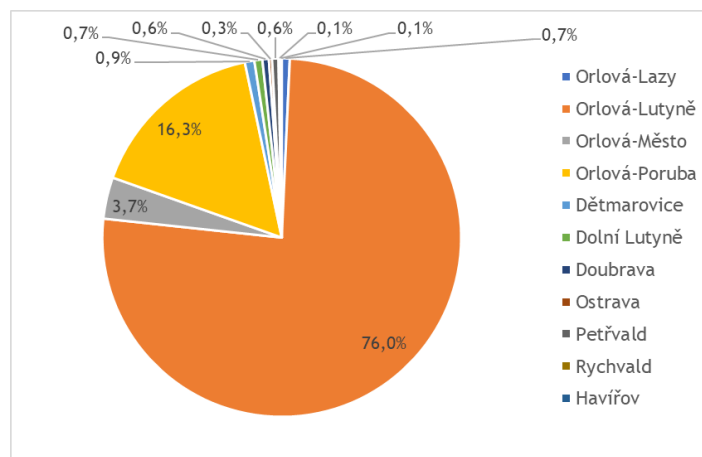

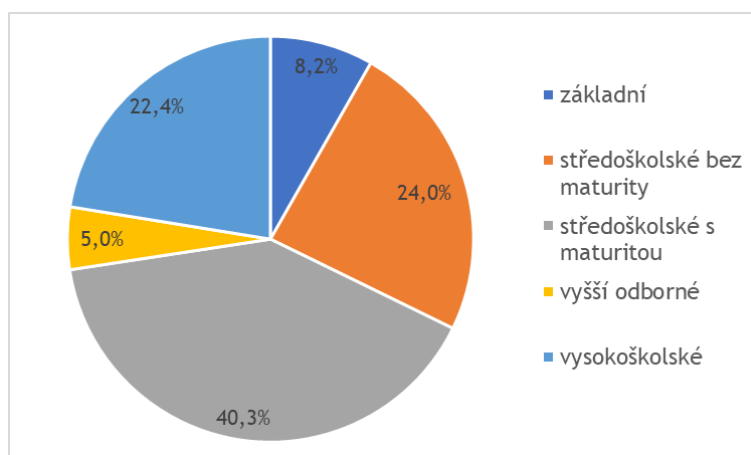
Ve městě Orlová:

Místo bydliště respondentů:

Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů:

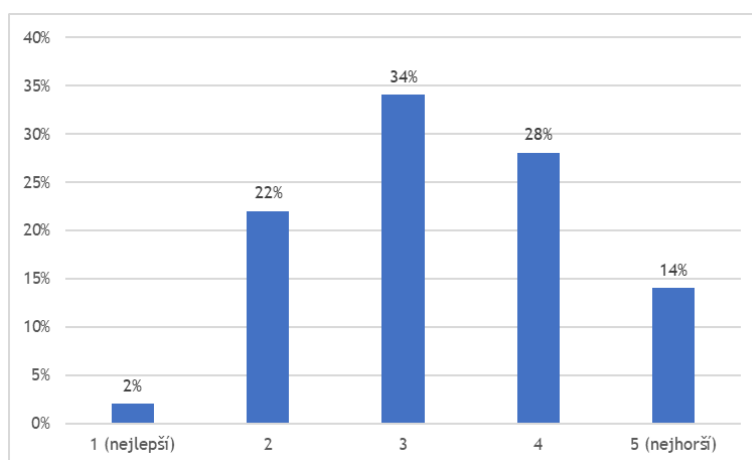

1.2 Bezpečnost ve městě

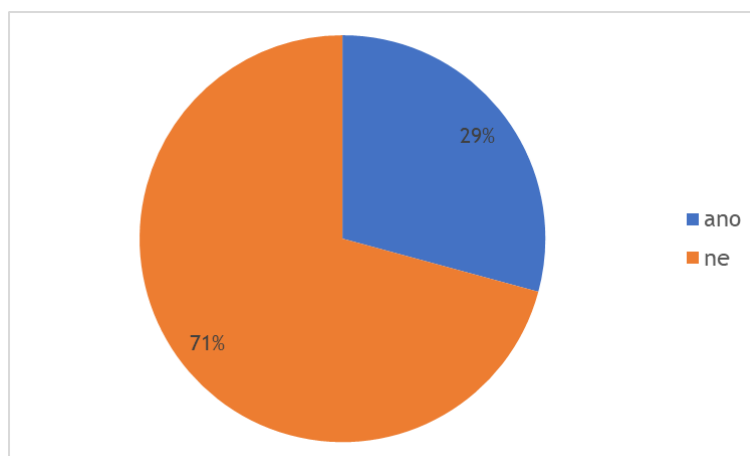
Ohrožené lokality

V rámci prioritní osy bezpečnost ve městě a strategické oblasti sociálně vyloučené lokality byli respondenti dotazováni na tři zásadní otázky. Pozitivně (známka 1 a 2) hodnotilo bezpečnost ve městě pouze 24 % respondentů, zatímco negativně (známka 4 a 5) ji vnímalo 42 % dotázaných. Subjektivní pocit bezpečí potvrdilo pouze 29 % obyvatel, naopak 71 % respondentů se ve městě bezpečně necítí. Nejčastěji zmiňovanou příčinou tohoto stavu bylo obtížné soužití etnických menšin, které uvedlo 69 % respondentů. Dále následoval častý výskyt problémových osob (64 %) a nevhodné chování mladistvých (55 %). Z hlediska bezpečnosti vnímali respondenti nejvíce negativně místní část Orlová-Poruba, tzv. pátou etapu v místní části Orlová-Lutyně a lesopark.

Jak hodnotíte bezpečnost ve městě?

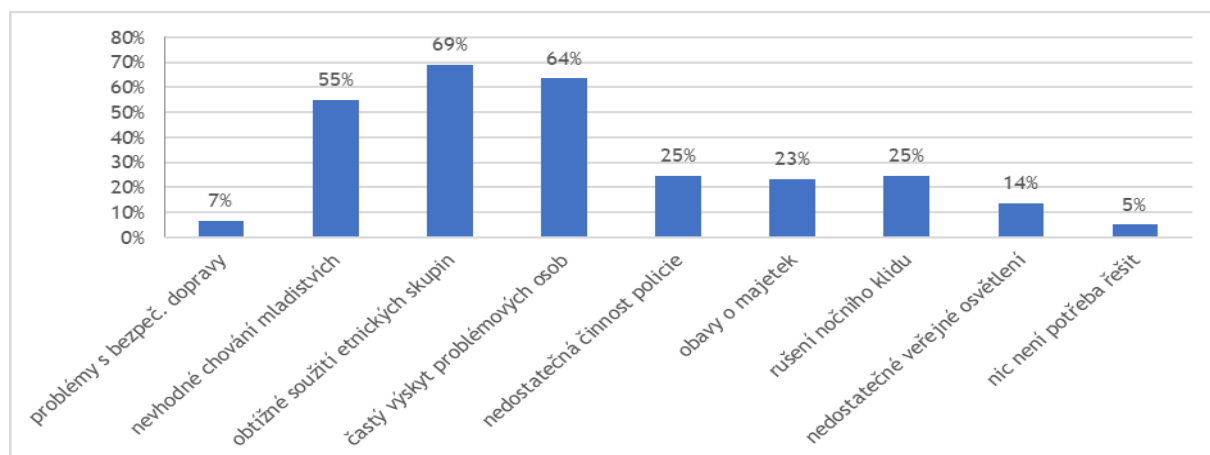

Cítíte se v Orlově bezpečně?

Proč se necítíte v Orlové bezpečně?

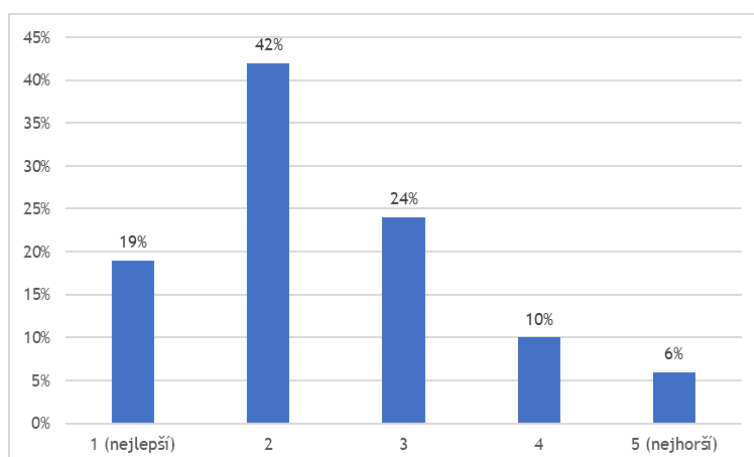

1.3 Městská infrastruktura

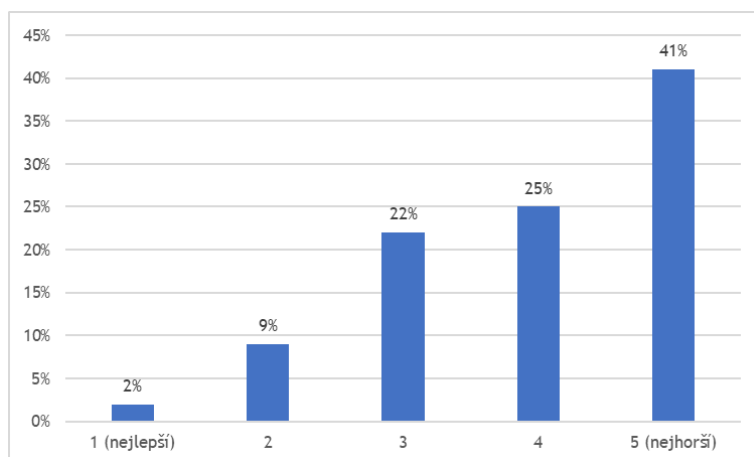
Doprava

V rámci prioritní osy městská infrastruktura a strategické oblasti doprava bylo respondentům položeno pět otázek. Respondenti vyjádřili relativní spokojenost se stavem a fungováním veřejné dopravy ve městě, kdy známku 1 a 2 při hodnocení využilo 61 % obyvatel. Naopak známku 4 a 5 využilo pouze 16 % respondentů. Jako výrazný problém bylo obecně identifikováno parkování. V centru města a jeho okolí je s ním výrazně nespokojeno (známka 4 a 5) 66 % respondentů, přičemž pouze 11 % jej vnímá pozitivně (známka 1 a 2). O mnoho lepší není situace ani s parkováním v okolí bydliště, kdy 58 % respondentů využilo hodnocení známkou 4 a 5 a pouze 27 % se přiklonilo ke známkám 1 a 2. Z provedeného šetření dále vyplynulo, že nejfrekventovanějšími dopravními prostředky, které jsou obyvateli využívány k cestě do zaměstnání, do školy nebo za službami, jsou automobil (64 %) a autobus (41 %). Jako nejvíce problematický typ dopravy vnímají respondenti automobilovou dopravu (30 %) a cyklo dopravu (19 %). Ovšem celých 30 % respondentů je s dopravou v Orlové spokojeno a nevnímá žádný problém zásadního charakteru.

Jak hodnotíte veřejnou dopravu ve městě?

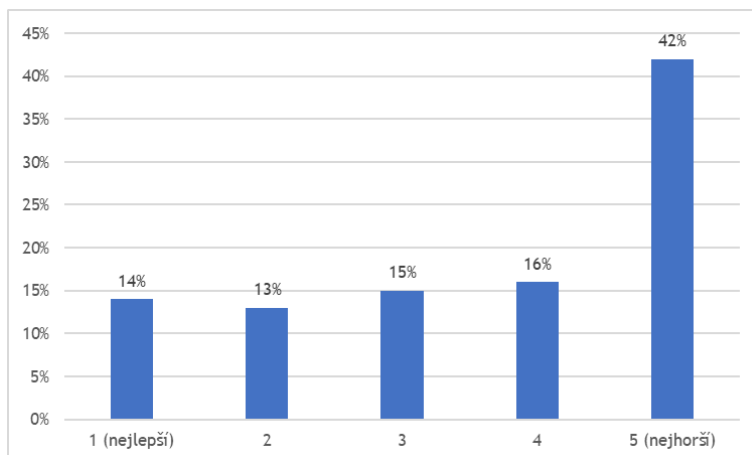

Jak hodnotíte parkování v centru města a v jeho okolí?

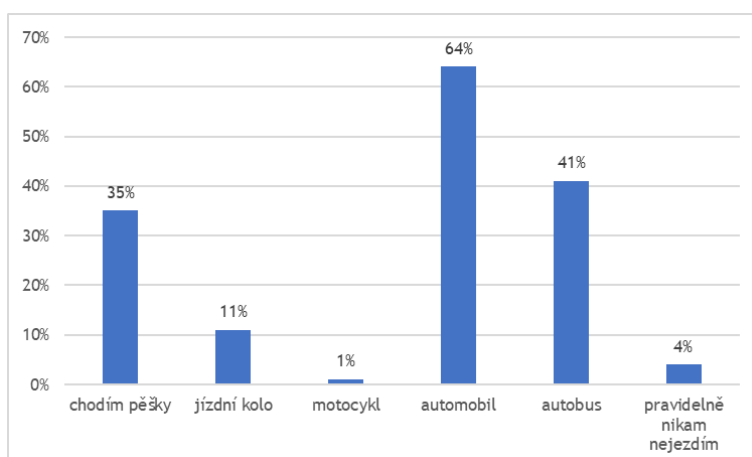

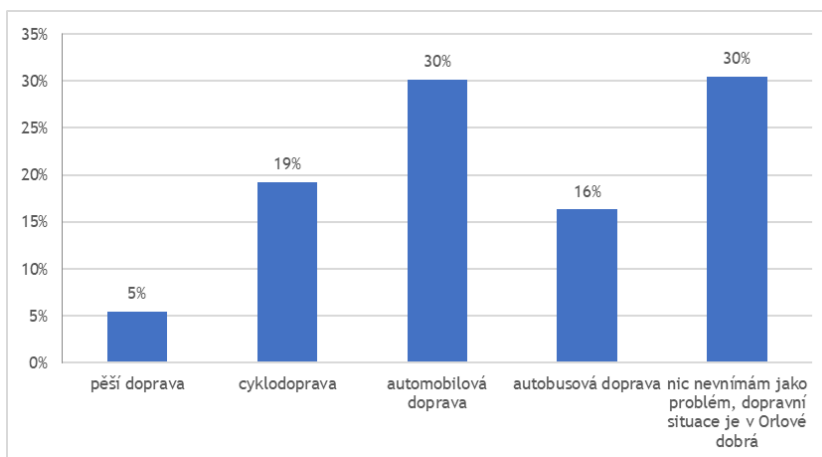
Jak hodnotíte parkování v okolí Vašeho bydliště?

Jaké dopravní prostředky využíváte k cestě do zaměstnání, školy nebo za službami?

Který typ dopravy se dle Vašeho názoru jeví ve městě Orlová jako nejproblematictější?

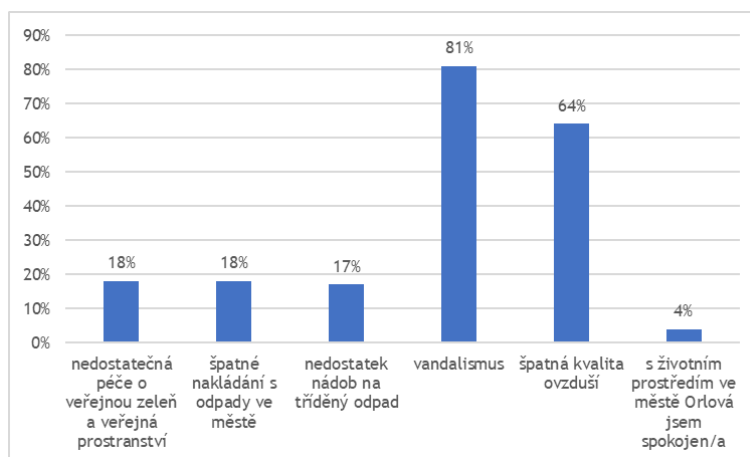

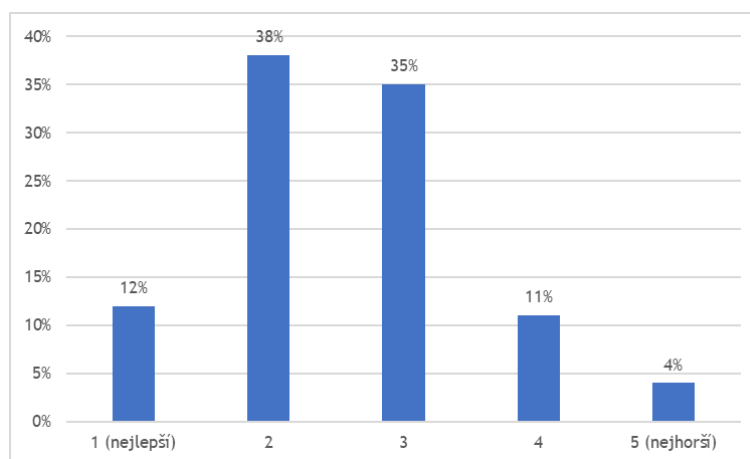
Životní prostředí

V rámci strategické oblasti životního prostředí byli respondenti dotazováni na dvě otázky. Kvalita životního prostředí je podle 81 % respondentů nejvíce zhoršována vandalismem. Následuje špatná kvalita ovzduší (64 %), nedostatečná péče o veřejnou zeleň a veřejná prostranství (18 %) a špatné nakládání s odpady ve městě (18 %) a špatné nakládání s odpady (18 %). Čistota veřejných prostranství byla nejčastěji hodnocena známkou dvě (38 %) a tři (35 %).

Co nejvíce zhoršuje kvalitu životního prostředí ve městě Orlová?

Jak hodnotíte čistotu veřejných prostranství?

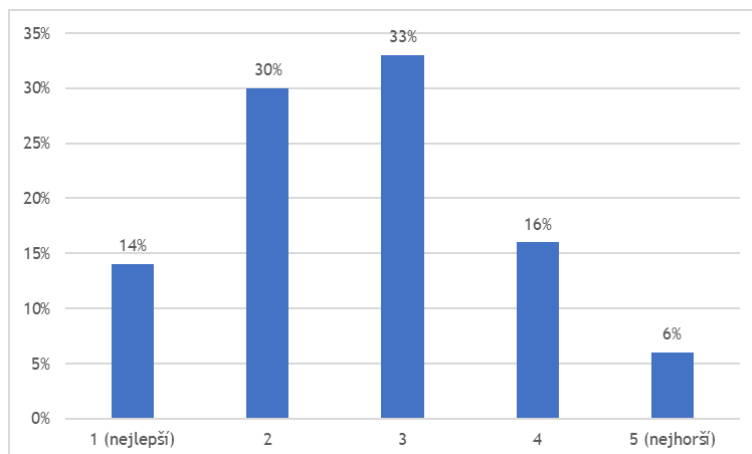

Občanská vybavenost a bydlení

V rámci strategické oblasti občanská vybavenost a bydlení byli obyvatelé dotazováni na míru dostupnosti zdravotnických služeb. Nejčastěji byla dostupnost zdravotnických služeb hodnocena známkou tři (33 %) a dvě (30 %). Pro 14 % lidí je dostupnost nejlepší, zatímco pouze 6 % ji považuje za nejhorší.

Jak hodnotíte dostupnost zdravotnických služeb?

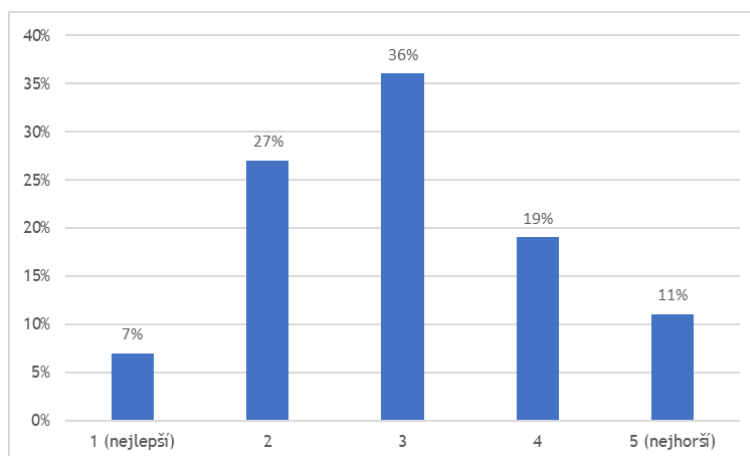

1.4 Kvalita života ve městě

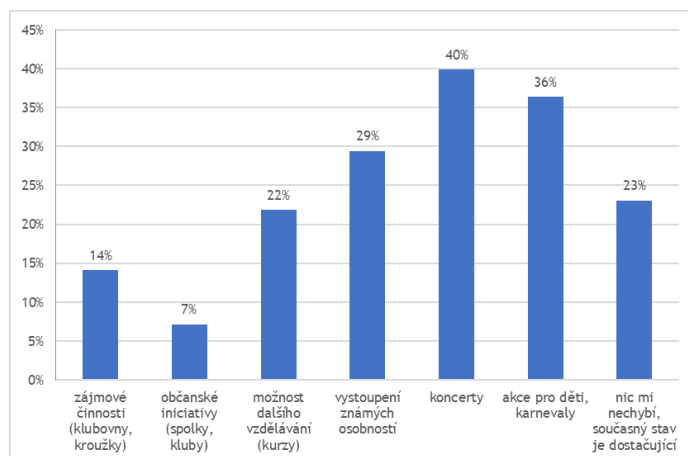
Kultura a volnočasové aktivity

V rámci prioritní osy kvalita života ve městě a strategické oblasti kultura a volnočasové aktivity respondenti hodnotili kvalitu kultury a společenského života ve městě. V tomto ohledu převládá průměrné hodnocení, kdy známku tři využilo 36 % respondentů. Spokojeno (známka 1 a 2) je 34 % respondentů, zatímco nespokojenost (známka 4 a 5) vyjádřilo 30 % obyvatel. Respondenti byli také dotazováni na typy kulturních zařízení či akcí, které v Orlové nejvíce postrádají. Odpovědi nejčastěji zahrnovaly koncerty (40 %), akce pro děti a karnevaly (36 %) a vystoupení známých osobností (29 %). Respondenti dále vyjadřovali svůj zájem o návštěvu volnočasové aktivity či kulturní instituce, která dnes v Orlové neexistuje nebo která v současné podobě neodpovídá jejich představě. Nejfrekventovanější odpovědi v tomto ohledu byla návštěva koupaliště, divadla, parku, koncertů a kina.

Jak hodnotíte kulturu a společenský život ve městě?

Která kulturní zařízení či akce v obci postrádáte?

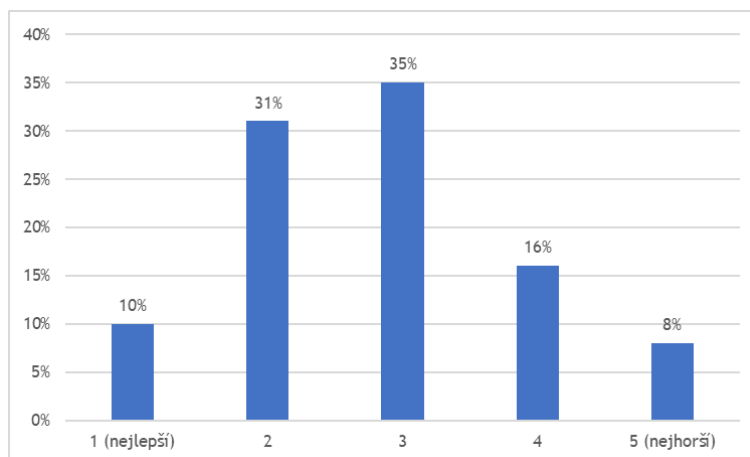

Sport

V rámci strategické oblasti sport byli respondenti požádáni o zhodnocení možností sportovního vyžití ve městě. V tomto ohledu převládá hodnocení známkou tři (35 %) a dva (31 %). Spokojeno (známka 1 a 2) je 41 % respondentů, zatímco nespokojenost (známka 4 a 5) vyjádřilo 24 % obyvatel.

Jak hodnotíte možnosti sportovního vyžití ve městě?

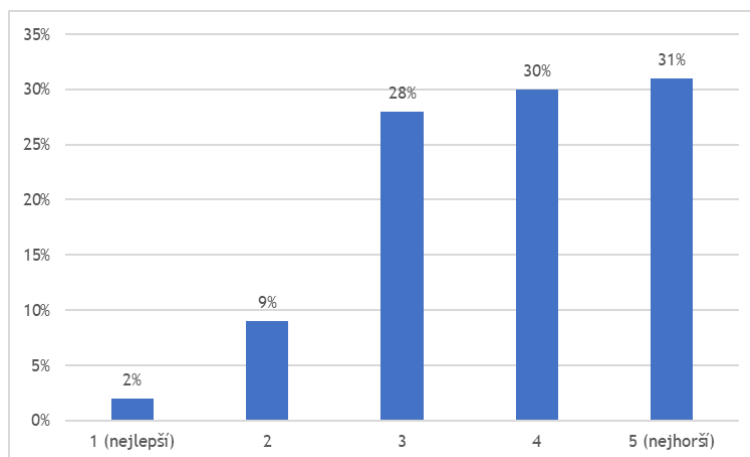

1.5 Město a lidé

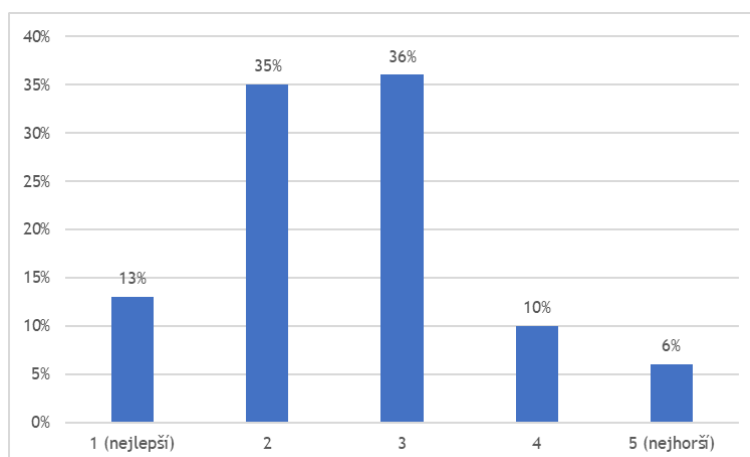
Příliv a odliv obyvatel

V rámci prioritní osy kvalita života ve městě a strategické oblasti příliv a odliv obyvatel bylo respondentům položeno pět otázek. Jako výrazný problém lze identifikovat dostupnost pracovních příležitostí, kterou negativně (známkou 4 a 5) hodnotí 61 % obyvatel. Pozitivně (známkou 1 a 2) tento aspekt vnímá pouhých 11 % občanů. Spíše pozitivně je naopak vnímána dostupnost bytů k prodeji a k pronájmu, kde převládá hodnocení známkou dvě a tři (35 respektive 36 %). Negativně (známkou 4 a 5) hodnotí aktuální situaci pouze 16 % obyvatel. Hůře vyznívá hodnocení dostupnosti stavebních pozemků k prodeji a k pronájmu, kde jednoznačně převládá hodnocení známkou tři (45 %), přičemž výrazně pozitivně (známka 1) a výrazně negativně (známka 5) hodnotí aktuální situaci vždy 7 % respondentů. V dotazníkovém šetření byl dále hodnocen úbytek obyvatel, který negativně (známkou 4 a 5) vnímá celých 43 % respondentů. Jako hlavní příčinu stěhování respondenti vnímají pracovní uplatnění (71 %). S velkým odstupem následuje snaha o zvýšení pocitu bezpečí (17 %) a špatné životní prostředí panující v Orlové (16 %).

Jak hodnotíte dostupnost pracovních příležitostí ve městě?

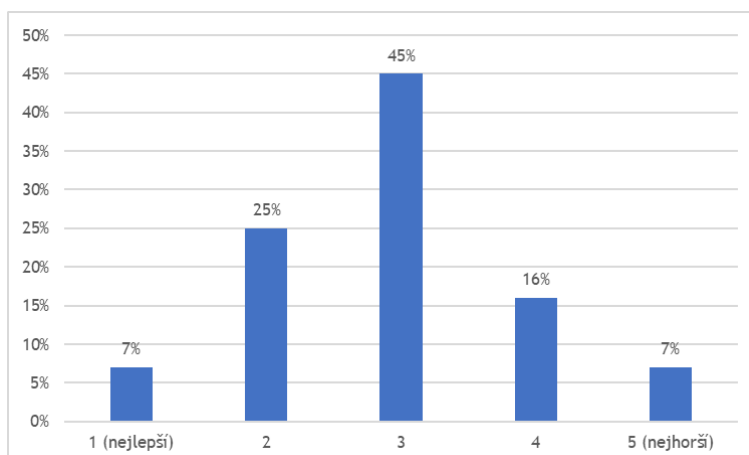

Jak hodnotíte dostupnost bytů k prodeji a k pronájmu ve městě?

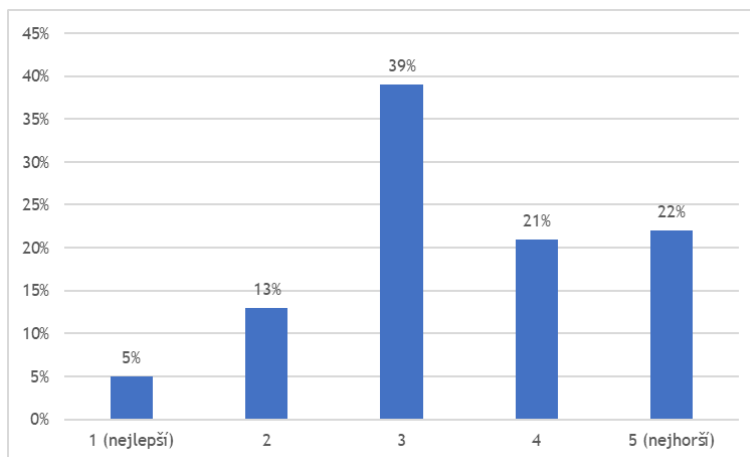

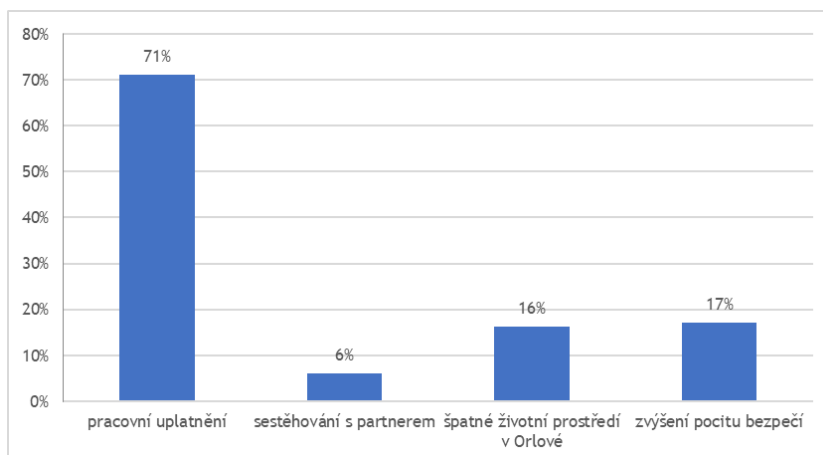
Jak hodnotíte dostupnost stavebních pozemků k prodeji a k pronájmu ve městě?

Jak hodnotíte úbytek počtu obyvatel města?

Jaké jsou dle Vašeho názoru hlavní důvody stěhování obyvatel pryč z města?

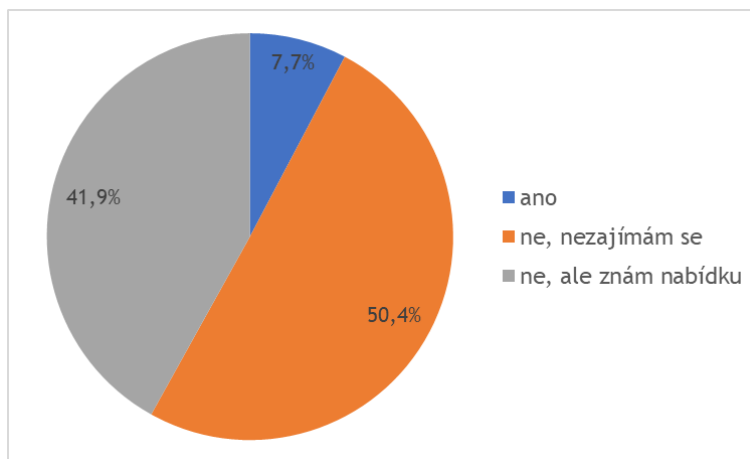

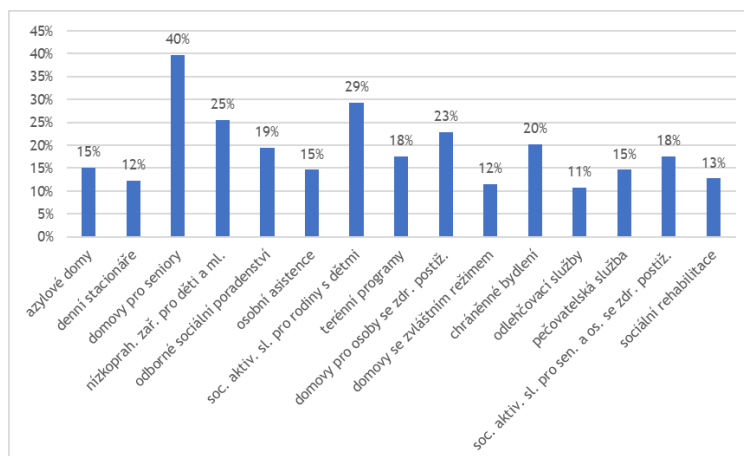
Sociální služby

V rámci strategické oblasti sociální služby odpovídali respondenti na dvě otázky. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že pouze 7,7 % respondentů využívá některou z poskytovaných sociálních služeb. Většina dotazovaných naopak žádnou službu nevyužívá a o problematiku se celkově nezajímá. Dále respondenti jmenovali sociální služby, které podle jejich názoru ve městě zcela chybí, nebo jejichž kapacita je nedostatečná. Nejčastěji zmiňované byly domovy pro seniory (40 %), následovaly sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (29 %) a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (25 %).

Využíváte nějaké sociální služby na území města Orlová?

Jaké sociální služby dle Vašeho názoru ve městě chybí nebo mají nedostatečnou kapacitu?

Vnímání a obraz města

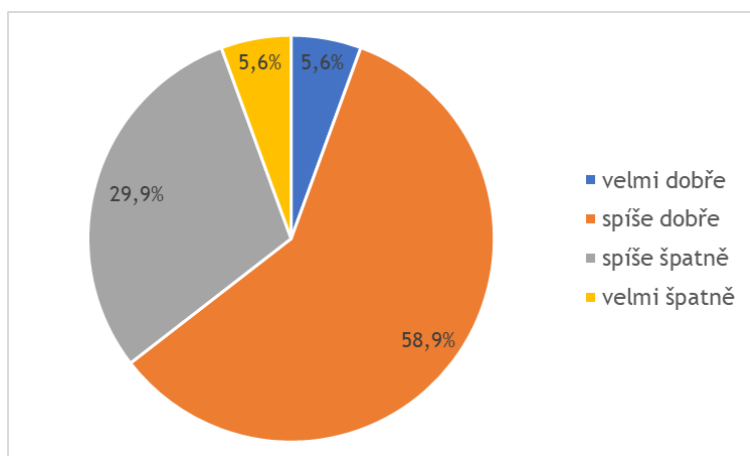
V rámci strategické oblasti vnímání a obraz města bylo respondentům položena řada otázek. Vnímání celkové kvality života v Orlové vyznělo pozitivně, jelikož 64,5 % respondentů odpovědělo na otázku „Jak se Vám ve městě Orlová žije?“ hodnocením velmi dobře či spíše dobře. Při vyřčení názvu města se respondentům nejčastěji vybavují slova domov a rodné město, romské etnikum, zelené město, kruhové objezdy a drogy.

Na otázku „Co se Vám v Orlové nelíbí“ respondenti nejčastěji reagovali odpovědí týkající se nedostatku pracovních příležitostí (63 %), špatných vztahů mezi lidmi (46 %) a nedostatečného kulturního a společenského života (43 %). Jako slabá místa vyžadující zlepšení byly identifikovány problematika parkování, oblast bezpečnosti a nedostatečná činnost policie, absence koupaliště, nedostatek pracovních příležitostí a slabá podpora zaměstnanosti, nedostatečné sportovní a kulturní aktivity. S definovanými slabými místy silně korespondující také věci, které by respondenti v případě možnosti rádi změnili. Dotazovaní nejčastěji zmiňovali zprovoznění letního koupaliště, vytvoření většího počtu parkovacích míst, zvýšení bezpečnosti ve městě, podporu aktivit a hřišť pro děti, opravu chodníků.

Při hodnocení vztahů mezi lidmi a jejich chování využilo nejvíce respondentů (41 %) známku tři. Negativně (známka 4 a 5) vnímá tento aspekt života 38 % respondentů, zatímco pozitivně (známka 1 a 2) na něj nahlíží pouze 20 % dotazovaných.

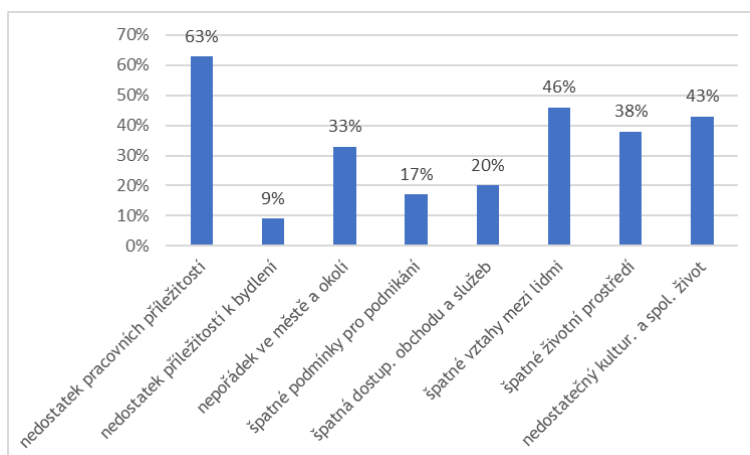
Respondenti byli dále dotazováni na kvalitu informovanosti. Téměř 60 % dotazovaných se cítí být dostatečně informováno o dění ve městě, přičemž informovanost je nejčastěji hodnocena známkou dvě (38 %) a tři (31 %). Z šetření dále vyplynulo, že za nejvíce vyhovující způsoby informování respondenti považují facebook města (45 %), oficiální internetové stránky města (39 %) a Orlovské noviny (22 %). Na posledních dvou příčkách naopak skončila úřední deska (4 %) a veřejná zasedání (1 %).

Jak se Vám ve městě Orlová žije?

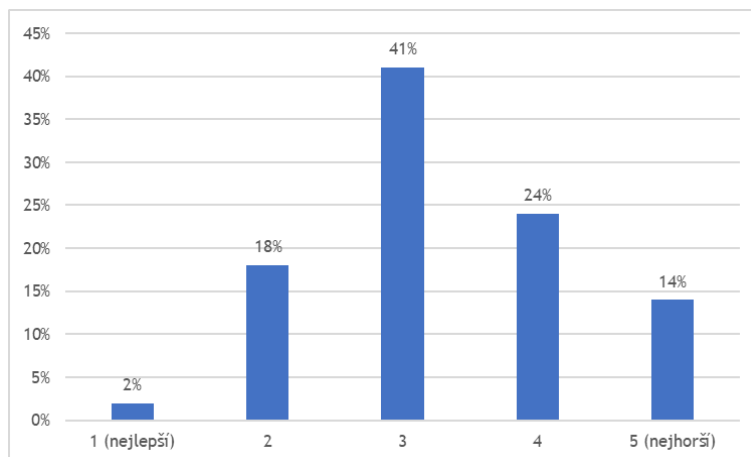

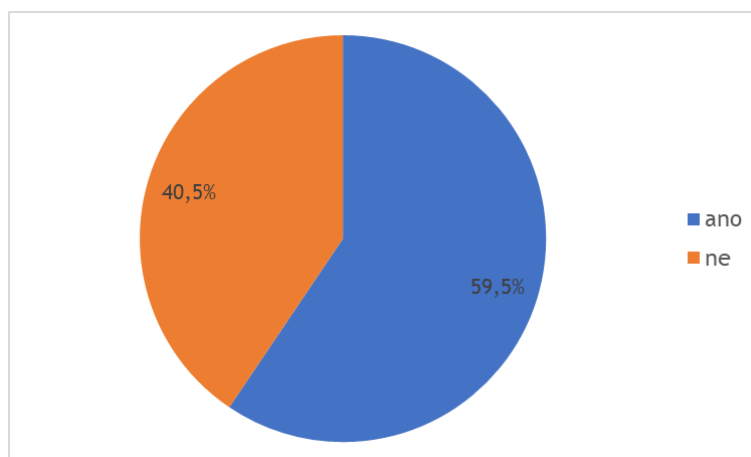
Co se Vám v Orlové nelíbí?

Jak hodnotíte vztahy mezi lidmi a jejich chování?

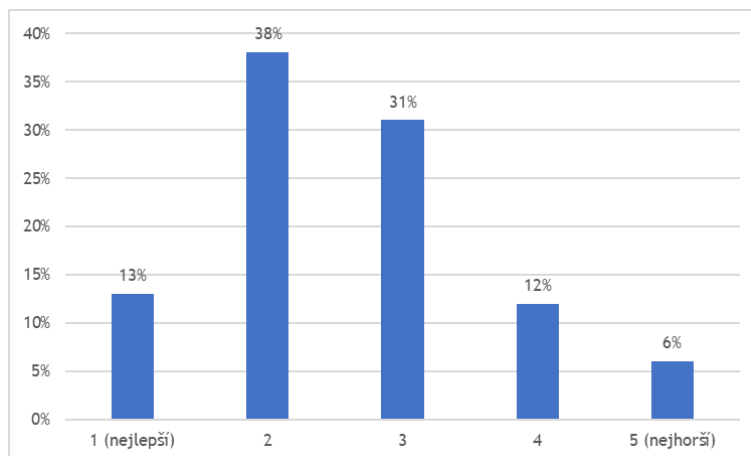

Cítíte se být dostatečně informováni o dění ve městě?

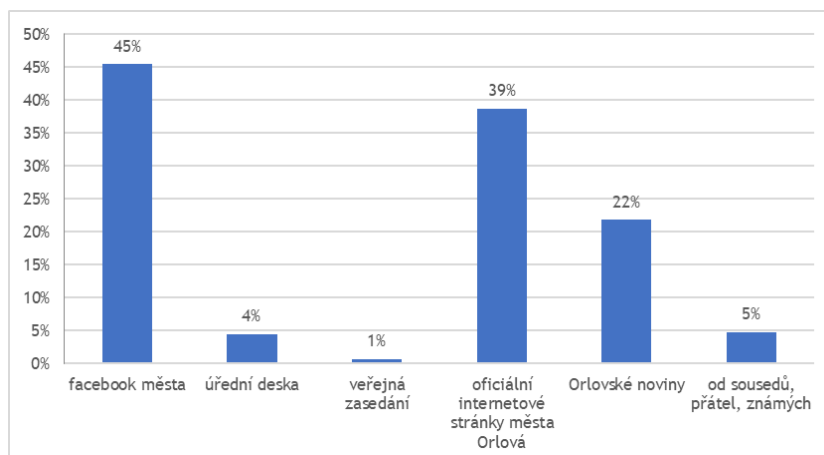

Jak hodnotíte informovanost o dění ve městě?

Jaký způsob informování o dění ve městě Vám nejvíce vyhovuje?

2. SWOT ANALÝZA

V rámci procesu strategického plánování byly identifikovány čtyři prioritní osy a devět strategických oblastí. Pro každou strategickou oblast byla realizována SWOT analýza - tedy vyhodnocení silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb.

Každému identifikovanému parametru SWOT analýzy byla přiřazena jeho důležitost. Hodnocení důležitosti silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb dle jednotlivých prioritních os bylo provedeno následovně:

- Mezi identifikované **silné stránky** bylo rozděleno 100 bodů takovým způsobem, že přidělený počet bodů vyjadřuje důležitost silné stránky. Čím více bodů bylo silné stránce přiděleno, tím je důležitější. Výše bodů se současně rovnala výši důležitosti vyjádřené v procentech (%), která byla zaokrouhlena na celá čísla.
- Mezi identifikované **slabé stránky** bylo rozděleno 100 bodů takovým způsobem, že přidělený počet bodů vyjadřuje důležitost slabé stránky. Čím více bodů slabé stránce přidělíte, tím je důležitější. Výše bodů se současně rovnala výši důležitosti vyjádřené v procentech (%), která byla zaokrouhlena na celá čísla.
- U **příležitostí a hrozeb** byla hodnocena pravděpodobnost výskytu a atraktivita případného dopadu na škále od 1 (nejnižší pravděpodobnost vzniku/atraktivita případného dopadu) až 5 (nejvyšší pravděpodobnost vzniku/atraktivita případného dopadu). Násobkem pravděpodobnosti vzniku a atraktivity případného výskytu byla vyhodnocena úroveň jejich přínosu. Důležitost vyjádřená v procentech (%) byla kalkulována dle výše podílu úrovně přínosu dané příležitosti/hrozby.

V následujících kapitolách jsou shrnuty výsledky SWOT analýzy města Orlová v členění dle prioritních os a strategických oblastí města.

2.1 Bezpečnost ve městě

Bezpečnost

Siné stránky	Důležitost	Slabé stránky	Důležitost
Ambice koordinovaného řešení bezpečnosti ve městě (vč. zmapování stávajícího stavu)	20 %	Obtížné soužití etnických skupin ve městě	16 %
Investiční potenciál pro řešení bezpečnostní situace ve městě	15 %	Špatná pověst problémových lokalit a města jako celku	14 %
Funkční kamerový systém ve městě	13 %	Nevyhovující stav některých obytných budov v soukromém vlastnictví a nevýhodný poměr mezi cenou a kvalitou v případě ubytoven	12 %
Vysoká úspěšnost financování bezpečnostních projektů z národních a evropských zdrojů	12 %	Nízká míra zájmu o práci u osob evidovaných na ÚP	12 %
Poskytování sociálních služeb v bezprostřední blízkosti problémových lokalit	11 %	Slabý pocit bezpečí obyvatel ve městě	11 %
Úspěšné působení asistentů prevence kriminality	8 %	Relativně vysoký počet uživatelů návykových látek	11 %
Zřízení role domovníků - preventistů	8 %	Nízký počet zařízení volnočasového vyžití v okolí problémových lokalit	9 %
Profesionalita poskytovatelů sociálních služeb	7 %	Nepravdělná školní docházka a vysoký podíl nedokončeného základního vzdělání u dětí ze sociálně slabých rodin	8 %
Působení romských asistentů pedagoga na základních školách	6 %	Neexistence služeb následné péče pro mladistvé	7 %
Příležitosti	Důležitost	Hrozby	Důležitost
Pokračování v nastaveném trendu města v oblasti prevence kriminality a drogové problematiky	19 %	Vyšší koncentrace problematických sociálně slabých obyvatel v bytech vlastněných soukromými osobami a sestěhování těchto obyvatel z jiných měst	14 %
Zvýšení pocitu bezpečí místních obyvatel	13 %	Nekontrolovaná migrace a koncentrace sociálně slabých obyvatel do města	14 %
Rozšíření preventivních programů realizovaných na školách	13 %	Nevyhovující legislativa v oblasti obecních kompetencí	12 %
Rozšíření poradenských služeb pro řešení tíživých životních situací (vč. problematiky závislosti)	10 %	Zvyšování počtu sociálně a ekonomicky slabých obyvatel	12 %
Podpora volnočasových aktivit za účelem prevence negativního chování	10 %	Snižování věku osob se závislostí a závislostním chování	11 %
Prosazení legislativních úprav v oblasti sociálních dávek a bytové politiky	9 %	Neřešení vysoké zadluženosti obyvatel města	10 %
Realizace akcí podporujících komunitní soužití	9 %	Nedostatek finančních prostředků na řešení bezpečnostních otázek	10 %
Změna pověsti problémových lokalit a města jako celku	9 %	Nedostatečně nastavený systém inkluze	9 %
Rozšíření kapacit jednotlivých sociálních služeb	8 %	Stupňující se nevhodné chování, nevraživost, vandalismus, delikvence a agresivita obyvatel města	8 %

2.2 Městská infrastruktura

Doprava

Siné stránky	Důležitost	Slabé stránky	Důležitost
Využití kruhových objezdů zajišťujících bezpečnou a plynulou průjezdnost centrem města	38 %	Nedostačená kapacita parkovišť v centru města a jeho okolí	21 %
		Nevyhovující stav místních a účelových komunikací především v okrajových částech města	13 %
		Neexistence objížděné trasy, která by svedla dopravu mimo centrum města	12 %
		Nedostatečné množství cyklotras a cyklostezek	11 %
Funkční systém veřejné dopravy (MHD) v centru města (sídlíšní zástavba)	33 %	Nezařazení města do systému ODIS (Ostravský dopravní integrovaný systém)	10 %
		Špatný stav chodníků	10 %
		Slabší návaznost jízdních řádů autobusových spojů na vlakovou dopravu	6 %
		Vysoká intenzita kamionové dopravy v ulici 17. listopadu	6 %
Existující propojení hromadné dopravy na okolní železniční dopravu	29 %	Slabší obslužnost okrajových částí města a míst s novou výstavbou městskou hromadnou dopravou	4 %
		Neaktuálnost koncepčních a strategických dokumentů v oblasti dopravy	3 %
		Neexistence osobního vlakového spojení na území města	2 %
		Nedostatečná bezbariérovost na území města	2 %
Příležitosti	Důležitost	Hrozby	Důležitost
Navýšení parkovacích kapacit a opatření parkovacích ploch vodorovným dopravním značením	16 %	Selhání dopravní infrastruktury (parkování) při dalším nárůstu počtu vozidel ve městě	28 %
Zařazení města do systému ODIS	13 %		
Urychlení oprav místních a účelových komunikací	12 %	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci potřebných úprav / investic (podfinancování ze strany státu)	26 %
Optimalizace systému MHD	11 %		
Urychlení oprav chodníků	10 %	Další nárůst silniční dopravy, zhoršení ovzduší a bezpečnosti silničního provozu	24 %
Optimalizace návaznosti autobusové a vlakové dopravy	8 %		
Aktualizace dopravního generelu	7 %	Zintenzivnění kamionové dopravy v dalších částech města	13 %
Rozšíření bezbariérovosti na území města	6 %		
Omezení kamionové dopravy v ulici 17. listopadu	6 %	Nedostatečná koordinace MHD a dálkových spojů s přílehlými obcemi a většími městy	9 %
Vybudování objížděné trasy (okruhu) pro omezení dopravního vytížení centra města	6 %		
Zvýšení počtu cyklotras, cyklostezek	5 %		

Životní prostředí

Siné stránky	Důležitost	Slabé stránky	Důležitost
Množství zeleně na území města	21 %	Častý výskyt smogové situace	19 %
		Neukázněnost občanů v nakládání s odpady (černé skládky, rozkopené odpady, separace, atp.)	17 %
Existence lesoparku a jeho revitalizace	19 %	Energetická náročnost objektů v majetku města	14 %
		Špatné hospodaření s dešťovou vodou	11 %
Postupná revitalizace centra města a veřejného prostoru	19 %	Neaktuálnost energetické koncepce města	11 %
		Nedostatečný prostor pro umístění nádob pro separovaný sběr v sídlištní zástavbě	10 %
Neexistence velkého znečišťovatele ovzduší na území města	16 %	Nízký podíl tříděného odpadu	8 %
Podpora "kotlíkové dotace"	13 %	Špatná údržba zeleně v soukromém vlastnictví	6 %
Vysoká míra zasítování kanalizačním systémem	12 %	Nedostatečný rozsah a kvalita infrastruktury zejména v okrajových částech města (kanalizace, vodovody)	4 %
Příležitosti	Důležitost	Hrozby	Důležitost
Aktualizace energetické koncepce města	17 %	Zhoršení stavu veřejné infrastruktury (vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod apod.) a jejich dopad na životní prostředí	95 %
Energetický management objektů v majetku města	15 %		
Plán kontrol lokálních topenišť	13 %		
Modernizace a rozšíření sběrného dvora	13 %	Úbytek obyvatel z poddolovaných částí z důvodu výkupu majetku	3 %
Nakládání s dešťovými vodami	12 %		
Lepší dostupnost sběrných hnízd	9 %	Nárůst alergenů pro obyvatele v okrajových částí (nesečení trávy při květenství)	2 %
Monitoring a postih za nedodržování pořádku v okolí odpadových nádob	8 %		
Efektivní komunikace se soukromými vlastníky a vymáhání jejich povinností	7 %		
Podpora vybudování lokálních ČOV v okrajových částech města	6 %		

Občanská vybavenost a bydlení

Siné stránky	Důležitost	Slabé stránky	Důležitost
Obecně dobrá dostupnost zdravotních služeb pro obyvatele města	27 %	Nedostatek infrastrukturně připravených ploch ve vlastnictví města určených pro bytovou výstavbu či podnikatelské aktivity	27 %
		Vysoký počet bytů obývaných sociálně slabými obyvateli	22 %
Dostatečná dostupnost bytů k prodeji a pronájmu na území města	26 %	Nevyhovující stav objektů, lokalit a areálů v majetku města v minulosti sloužících jako občanská vybavenost	19 %
		Nevyhovující stav veřejného osvětlení	11 %
Dostatečná dostupnost většiny sociálních služeb	24 %	Nedostatečné pokrytí veřejného prostoru signálem WiFi	8 %
		Nedostatečná síť praktických lékařů	7 %
Dostatečné množství škol a mateřských škol	23 %	Nedostatečná občanská vybavenost sloužící potřebám seniorů	6 %
Příležitosti	Důležitost	Hrozby	Důležitost
Revitalizace a vhodné využití objektů, lokalit a areálů ve vlastnictví města pro občanskou vybavenost (Orlí kaňon, areál letního koupaliště)	28 %	Výrazný nárůst počtu bytů obývaných sociálně slabými obyvateli	55 %
Revitalizace veřejného osvětlení	20 %		
Výkupy či směny pozemků pro rozvojové aktivity města	15 %		
Zvýšení dostupnosti internetového pokrytí a zajištění městského vysílání pro občany	12 %		
Výkup bytového fondu v problémových lokalitách města	10 %	Stárnutí obyvatelstva a prohlubující se deficit infrastruktury pro seniory	45 %
Podpora dostupnosti zdravotní péče	8 %		
Podpora občanského vybavení určeného k volnočasovým aktivitám seniorů	7 %		

2.3 Kvalita života ve městě

Kultura a volnočasové aktivity

Siné stránky	Důležitost	Slabé stránky	Důležitost
Existence a výhodná poloha klíčových kulturních zařízení (Dům kultury města Orlové, Městská knihovna Orlová, Dům dětí a mládeže, Letní kino Orlová)	26 %	Nízká koordinace aktivit jednotlivých institucí v oblasti kultury	18 %
		Finanční náročnost kulturních akcí	16 %
Pestrá nabídka kulturních akcí (koncerty, festivaly, promítání filmů, výstavy, vystoupení známých osobností apod.)	20 %	Roztříštěnost finančních kapacit při pořádání kulturních akcí (finanční podpora akcí obdobného charakteru organizovaných různými pořadateli v různém čase)	15 %
		Nízká ochota obyvatel z okrajových částí účastnit se kulturních akcí v centru (neochota cestovat) a špatná informovanost	14 %
Aktivní informování občanů o nabídce kulturních akcí	15 %	Technický stav domu dětí a mládeže	11 %
Nabídka volnočasových aktivit Domu dětí a mládeže	15 %	Nedostatečné zázemí pro rozsáhlé kulturní a společenské akce	11 %
Existence strategického dokumentu Koncepce rozvoje kultury města Orlová na období 2014-2020	12 %	Slábnoucí význam lokálních tradic	9 %
Kapacita Domu kultury města Orlové	12 %	Termíny a časy dětských kroužků a kurzů pro dospělé nejsou zcela vyhovující (malá nabídka ve večerních hodinách)	6 %
Příležitosti	Důležitost	Hrozby	Důležitost
Podpora významných kulturních akcí (vystoupení známých osobností, koncertů apod.)	20 %	Nedostatek financí na zajištění kulturních a společenských akcí	28 %
Modernizace a údržba kulturních zařízení a veřejných prostor	14 %		
Propagace významných kulturních akcí v rámci regionu	13 %	Odliv občanů participujících na kulturních aktivitách do jiných měst	21 %
Vytvoření velkokapacitní zázemí pro kulturní a společenské akce	12 %		
Jednotná strategie financování kulturních a společenských akcí ve městě	11 %	Neúčelné využívání dotačních prostředků města na kulturní a volnočasové aktivity	21 %
Podpora lokálních tradic	11 %		
Rozšíření nabídky dětských kroužků a kurzů pro dospělé	10 %	Snížení zájmu o kulturní volnočasové aktivity	16 %
Provázanost školních projektů s kulturními akcemi ve městě	9 %	Vandalismus ohrožující provoz kulturních zařízení	14 %

Sport

Siné stránky	Důležitost	Slabé stránky	Důležitost
Široká nabídka sportovních aktivit (sportovišť) pro občany a návštěvníky města	29 %	Absence venkovního koupaliště/aquaparku	15 %
		Nízká koordinace aktivit jednotlivých sportovních klubů	13 %
Existence sportovního areálu	23 %	Neexistence multifunkční haly	12 %
		Nedostatečná propagace sportovních akcí mimo město	10 %
Existence Městského sportovního klubu jakožto zastřešující organizace pro místní sportovní kluby	19 %	Nepřehlednost financování sportu	10 %
		Nevhodné termíny a časy přístupnosti zimního stadionu pro veřejnost	9 %
Provoz krytého plaveckého bazénu	16 %	Nedostatečná podpora výkonnostního sportu	8 %
		Neexistence in-line dráhy	8 %
Silná členská základna sportovních klubů v kategorii do 18 let	13 %	Nedostatečná kvalita atletického zázemí	8 %
		Nedostatečné doplňkové služby sportovní areálu	5 %
Příležitosti	Důležitost	Hrozby	Důležitost
Jednotná strategie financování sportu ve městě	14 %	Nedostatek financí na zajištění sportovních akcí a zadluženost sportovních klubů	32 %
Rozšíření počtu cest vhodných pro in-line bruslení a cyklistiku, rozšíření aktivit v prostoru lesoparku	13 %		
Efektivní podpora sportovních aktivit na území města pro děti a mládež, efektivní podpora výkonnostního sportu	11 %		
Vybudování venkovního letního relaxačního centra	11 %	Odliv občanů participujících na sportovních aktivitách do jiných měst	26 %
Lepší informovanost o sportovních aktivitách v rámci města i mimo něj	10 %		
Efektivní koordinace aktivit jednotlivých sportovních klubů	9 %		
Zkvalitnění atletického zázemí	9 %	Nedostatečný zájem obyvatel a dětí o sportovní aktivity	22 %
Vybudování multifunkční haly	8 %		
Rozšíření sportovních aktivit a doplňkových služeb v rámci sportovního areálu	8 %	Vandalismus a ničení a sportovních zařízení města	20 %
Lepší koordinace aktivit probíhajících v rámci zimního stadionu	7 %		

2.4 Město a lidé

Příliv a odliv obyvatel

Siné stránky	Důležitost	Slabé stránky	Důležitost
Cena nemovitostí	35 %	Nedostatek pracovních příležitostí na území města	22 %
		Nedostatečná atraktivita města pro podnikatele a jejich odliv	21 %
Lokalita a dopravní dostupnost města Orlová (pracovní příležitosti v okolí)	29 %	Nedostatečná informovanost o dostupných nemovitostech	19 %
		Dlouhodobě se snižující počet obyvatel	18 %
Dostatečná nabídka bydlení na území města	23 %	Nezajímavá "image" města vyplývající z absence zajímavých a finančně dostupných aktivit	10 %
		Nízká míra sounáležitosti obyvatel s městem	5 %
Počet a kapacita mateřských a základních škol	13 %	Podprůměrná vzdělanost	5 %
Příležitosti	Důležitost	Hrozby	Důležitost
Zatraktivnění veřejného prostoru	19 %	Pokračující odliv vzdělaných a kvalifikovaných občanů (brain drain) a produktivní části obyvatel	96 %
Elektronizace a sjednocení informačních kanálů dostupných nemovitostech	15 %		
Zpřehlednění nabídky pozemků k výstavbě a prostor k pronájmu	14 %		
Systém motivující vzdělané lidi k setrvání ve městě	14 %		
Zvýšení informovanosti občanů o nabídce práce v okolí (vč. koordinace s okolními městy)	13 %	Nedostatek finančních prostředků v této oblasti	4 %
Zpřehlednění a koordinace nabídky volnočasového vyžití	13 %		
Podpora podnikání a zvýšení atraktivity města pro zaměstnavatele	12 %		

Sociální služby

Siné stránky	Důležitost	Slabé stránky	Důležitost
Sociální služby pro všechny cílové skupiny	26 %	Nedostatečná kapacita sociálních služeb (nízkoprahové zařízení pro děti a mládež v terénní formě)	44 %
Fungující komunitní plánování na území města	18 %	Nabídka služeb sociální prevence nepokrývá potřeby všech lokalit	32 %
Více zdrojové financování sociálních služeb	18 %		
Spolupráce s ostatními sociálními službami v rámci ORP	16 %	Nevyhovující prostory azylového domu HANNAH	24 %
Město je součástí Zdravého města a Místní akční skupiny	11 %		
Nastavená spolupráce s dobrovolníky a spolky	11 %		
Příležitosti	Důležitost	Hrozby	Důležitost
Navýšení kapacity sociální služby (nízkoprahové zařízení pro děti a mládež vč. terénní formy)	36 %	Narůstající insolvence a nízká finanční gramotnost obyvatel města	27 %
Preventivní programy a osvětové aktivity	29 %	Nedostatek finančních prostředků na zajištění sociálních služeb	26 %
Podpora sociálního podnikání, spolupráce se spolky a dobrovolnictví	18 %	Nedostatek kvalifikovaných pracovníků v sociálních službách	24 %
Podpora činnosti a dalšího rozvoje stávajících sociálních zařízení	17 %	Nedostatečné finanční a společenské ohodnocení pracovníků sociálních služeb	23 %

Vnímání a obraz města

Siné stránky	Důležitost	Slabé stránky	Důležitost
Existují základy, na kterých lze image města stavět, historie města	60 %	Nízká angažovanost většiny obyvatel na dění ve městě a jejich slabá identifikace s městem	32 %
		Nízká míra komunikace města s občany	24 %
U části obyvatel existuje identita s městem, angažovanost části obyvatel	40 %	Nedostatečná prezentace pozitivních výsledků	24 %
		Vysoký počet zadlužených osob a problematika hazardu	20 %
Příležitosti	Důležitost	Hrozby	Důležitost
Podpora iniciativy občanů	31 %	Další zhoršení pověsti problémových lokalit a města jako celku	90 %
Efektivnější regulace hazardu ve městě	30 %		
Pravidelné informování občanů města o dění / akcích prostřednictvím moderních komunikačních kanálů	25 %	Výběr odborníků pro zavedení moderních komunikačních kanálů podle nejnižší ceny	10 %
Zavedení participativního rozpočtu města	14 %		

3. ZÁVĚŘ

Strategický plán rozvoje města Orlová na období 2017-2033 (dále jen „SPRM Orlová“) byl zpracován v souladu s dostupnými a dodanými dokumenty Zadavatelem a v souladu s navazujícími strategickými dokumenty, zejména pak Perspektiva školství v Orlové, Koncepce rozvoje kultury města Orlová na období 2014 - 2020, Plán odpadového hospodářství Orlová, Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016-2020, Akční plán prevence kriminality ve městě Orlová na rok 2017, Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Orlová, Územní plán města Orlová, a další relevantní koncepce a materiály a informacemi z otevřených zdrojů.

V rámci analytické části byl zpracován tzv. profil města a východiska pro návrhovou část.

V rámci profilu města jsou popsány sociodemografické a socioekonomické charakteristiky města z pohledu definice území, charakteristiky obyvatelstva, hospodářských indikátorů, městské infrastruktury a vybavenosti, životního prostředí a správy obce. Shrnutí profilu města je k dispozici pod grafem níže.

Východiska pro návrhovou část tvoří analýza identifikovaných prioritních os a jím podřízených strategických oblastí, které byly identifikovány řídicí skupinou. Analýza byla realizována prostřednictvím SWOT analýz strategických oblastí. Struktura prioritních os a strategických oblastí je znázorněna níže.

Město Orlová se dlouhodobě potýká s poklesem obyvatel. Od konce roku 2010 do 31. 12. 2016 poklesl počet obyvatel o necelých 9 %. Pokud bychom začátek sledovaného období posunuli na rok 2001, tak by kvantifikace poklesu počtu obyvatel vyústila dokonce v 16 % změnu. Naproti tomu v České republice, v identických dvou obdobích, byl nárůst populace o 0,46 % resp. o 3,34 %.

Index ekonomického zatížení, který zachycuje relativní počet lidí v předproduktivním (0-14) a postproduktivním věku (65+) vůči produktivní populaci (15-64), vyznívá pro město Orlová výrazně lépe. Teoretický počet lidí, který musí sto lidí v produktivním věku ve městě Orlová kromě sebe uživit je 43,4, což je o 8,9 méně, než je průměr České republiky.

Úroveň vzdělání ve městě Orlová je v rámci České republiky podprůměrná. Podíl lidí s úplným středním vzděláním, nástavbovým a vyšším odborným vzděláním i vysokoškolským vzděláním je zde oproti celorepublikovému průměru výrazně nižší. Situace je zde zároveň horší než v Moravskoslezském kraji, což je pravděpodobně jedna z příčin vysoké migrace obyvatel kolem 20 let věku.

Podíl domácností, které pobíraly příspěvek na živobytí, lze brát jako ukazatel sociální situace obyvatel. V roce 2014 byla hodnota tohoto ukazatele ve městě Orlová 2,27krát vyšší než průměrná hodnota za Českou republiku, kdy 8,92 % domácností pobíralo tuto základní dávku v hmotné nouzi. Za předpokladu podobnosti průměrné velikosti sociálně slabé domácnosti s průměrnou velikostí všech domácností by se jednalo zhruba o 2 690 obyvatel.

I další běžný ukazatel (doplatek na bydlení) popisuje situaci ve městě Orlová z pohledu blahobytu jako velice nepříznivou, s více než třikrát vyšším podílem osob pobírajících tento testovaný příspěvek, než je běžné podle průměru v České republice. Dlouhodobě nelichotivá je i míra nezaměstnanosti (podle nejaktuálnějších dat k červnu 2017 byla 10,1 %), která je ve městě Orlová výrazně vyšší než v Moravskoslezském kraji a zároveň překračuje i průměrnou hodnotu v okrese Karviná, ale není na tom nejhůře. Obce Karviná a Doubrava mají míru nezaměstnanosti vyšší.

Ve městě Orlová se nacházejí sociálně vyloučené lokality, tedy místa „obývaná významnou měrou osobami, které jsou sociálně vyloučené nebo jsou ohrožené sociálním vyloučením“³⁵. Podle Mapy sociálně vyloučených lokalit v České republice Ministerstva práce a sociálních věcí ČR bylo v ORP Orlová v roce 2014 celkem pět sociálně vyloučených lokalit o absolutní velikosti zhruba 900 a 1 000 obyvatel. Zatímco v České republice se podíl obyvatel žijících v sociálně vyloučených lokalitách v průměru pohybuje okolo 1 %, v ORP Orlová je to na základě výše zmíněné studie MPSV zhruba 2,5 %.

Podnikání ve městě Orlová zaostává za regionálním průměrem. V obci neexistuje zaměstnavatel s více než 500 zaměstnanci, přestože v menším Českém Těšíně a Bohumíně sídlí sedm takových společností. Celkový podíl ekonomických subjektů se sídlem v Orlové na celkovém počtu v okrese Karviná, bez ohledu na počet zaměstnanců, je 8 %. Velikost populace je 11,5 % z celého okresu. Podnikání v Orlové zaostává především na úrovni středních a velkých podniků.

Ve městě Orlová nebylo ve významném měřítku identifikováno využívání nástrojů pro podporu podnikání v primárním a sekundárním sektoru. V oblasti terciéru jsou pravidelně rozdělovány neinvestiční dotace z rozpočtu města subjektům poskytujícím sociální služby občanům Orlová. Výše

³⁵ Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí (<http://slovník.mpsv.cz/socialne-vyloucena-lokalita.html>)

finanční podpory je však v kontextu celkových výdajů města zanedbatelná, jelikož nedosahuje ani 0,2 % celkových městských výdajů.

Pozitivním krokem pro podporu sekundárního sektoru je vytvoření katalogu rozvojových ploch ve městě, s popisem možného podnikatelského využití. Celkově bylo identifikováno 17 ploch s celkovou výměrou lehce přes 81 hektarů³⁶. Variabilita povoleného využití ploch je vysoká: od parkovacích ploch, čerpacích stanic a staveb průmyslové výroby, přes bytové a rodinné domy, až po dětská hřiště, kina, školy či sportovní zařízení.

V okrese Karviná je tradičně největší podíl pracujících obyvatelstva zaměstnán v průmyslovém odvětví. Této skutečnosti naprosto odpovídají data za město Orlová získaná během posledního Sčítání lidu, domů a bytů (dále „SDLB“) v roce 2011. V průmyslu byla před šesti lety zaměstnána více než třetina ekonomicky aktivního obyvatelstva. Druhým největším odvětvím je nepřekvapivě maloobchod a velkoobchod v kombinaci s údržbou a opravou motorových vozidel. Obě tato odvětví, zejména průmysl, zaznamenala relativní i absolutní pokles od předešlého sčítání v roce 2001.

Nutnost cestování za prací mimo obec bydliště se v okrese Karviná v roce 2011 týkala zhruba 35 % zaměstnaných obyvatel. Okres jako celek vykazoval záporné saldo dojížděky, především z důvodu blízkosti spádové oblasti v podobě třetího největšího města České republiky, Ostravy.

Město Orlová nemá velký turistický potenciál, ale existuje zde značný prostor pro jeho lepší využití. Lepší prezentace atraktivních míst na stránkách města, portálech Moravskoslezského kraje či často navštěvovaných turistických portálech by měla zvýšit celkový počet návštěvníků ve městě, a tím podpořit ekonomickou aktivitu regionu.

Městem Orlová neprochází žádná železniční trať sloužící k osobní dopravě. Nejbližší železniční stanice se nachází v Havířově na celostátní trati č. 321. Z porovnání roční průměrné intenzity pohybu motorových vozidel po jednotlivých silnicích v letech 2010-2016, kde sledovaným ukazatelem je nejvyšší dosažená hodnota na jednom z úseků, vyplývá vývoj počtu aut projíždějící přes území města Orlová podobný stagnaci. Změnila se spíše struktura dopravy, kdy došlo k poklesu vytíženosti silnic v centrální části města a zvýšení počtu aut na trasách spojujících městské části Poruba a Město, na tahu napojujícím město Orlová na silnici I/59 a na silnici mezi Dolní Lutyní a Záblatím, která částečně vede přes území Orlové.

Stav některých místních komunikací a chodníků není vyhovující. Odpovědné Oddělení komunálních služeb Odboru správy majetku a hospodářské správy se tuto problematiku snaží řešit v návaznosti na identifikaci tohoto problému ve starších strategických plánech. Limitovaný objem finančních prostředků na tuto oblast výrazně rozkládá zlepšení na mnoho let. Aktuální je také otázka parkovacích míst.

Přes katastrální území obce vede také několik značených cyklistických tras. Nejvýznamnější z nich je dálková cyklotrasa č. 56 (Bohumín-Bukovec), která je součástí cyklistického okruhu Euroregionem Těšínské Slezsko.

Zatímco příměstské linky dopravců ČSAD Karviná a.s., ČSAD Havířov a.s. a Arriva Morava a.s. jsou zapojené do Integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje ODIS, samotná městská

³⁶ Zdroj: <http://www.mesto-orlova.cz/cz/radnice/uzemni-planovani/katalog-rozvojovych-ploch/>

hromadná doprava v Orlové součástí tohoto systému není. K zapojení by však mělo dle předpokladů dojít v 6/2018. Žádný z jedenácti dopravců fungujících v rámci systému ODIS nesídlí v Orlové, což ovlivňuje spíše než hustotu spojů dostupnost pracovních příležitostí. Zajímavostí je, že město Orlová je největším městem bez funkčního vlakového nádraží. Vystavěné koleje slouží pouze pro účely nákladní dopravy.

Veřejná hromadná doprava v Orlové je kompletně zajišťována pouze autobusy. Nejsou zde trolejbusy, tramvaje, vodní cesty ani již zmíněné vlaky. Existuje však „projektová studie zapojení Orlové do systému vlakotramvaje v Moravskoslezském kraji, na což i reaguje Ostrava v přijatém Socioekonomickém atlasu Ostravy“³⁷. Právě k propojení města Orlová s Ostravou vlakotramvajovým spojením bylo navrženo čtyřmi trasami, z nichž jako nejvhodnější vychází varianta „střed“ přes Heřmanice a Rychvald. Myšlenka je stará přes deset let a zatím nedošlo k její realizaci.

Klesající velikost populace ve městě Orlová v posledních deseti letech má za logický důsledek podporu indikátoru dostatečnosti aktuálních kapacit bytů a domů. V Orlové bylo ve SLDB 2011 zaznamenáno 150 neobydlených domů, což je více než 5 % z celkové základny čítající 2 734 domů. Tato hodnota je ale o dvě procenta nižší než v Praze a je zároveň dokonce o 11 % nižší než v průměru České republiky.

Podíl počtu obydlených bytů v bytových domech na celkovém počtu bytů ve městě Orlová byl v roce 2011 zhruba 62 % a v celé České republice 55 %. Bydlení v rodinných domech je zde tedy relativně méně zastoupeno.

V posledních uplynulých deseti letech bylo v Orlové vystavěno celkem 320 nových bytů, což je druhá nejvyšší hodnota mezi všemi osmi sousedními obcemi. Nicméně po přepočtení na počet obyvatel ke konci sledovaného období vychází tato hodnota jako jedna z nejnižších.

Ve městě Orlová funguje od 1. září 2017 pět mateřských škol působících celkem na deseti pracovištích. Zřizovatelem je ve všech případech město Orlová, byť v minulosti zde působily i tři soukromé mateřské školy. Základních škol je v Orlové celkem sedm a působí na devíti pracovištích, přičemž sedm z nich je situováno v Lutyni a dvě v Porubě. Všechny základní školy jsou příspěvkovými organizacemi, jejichž zřizovatelem je město Orlová.

Jedinou veřejnou střední školou je Gymnázium a Obchodní akademie Orlová, jejímž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Další čtyři střední školy jsou soukromé a nabízejí širokou paletu učebních i studijních oborů různého zaměření (např. technické, informačně technologické, jazykové a další).

Určitou limitaci potenciálního růstu vzdělanosti je spíše než šířka nabídky studijních oborů ekonomická situace jednotlivých rodin, pro které jsou poplatky spojené se školným další finanční zátěží, jež ještě více zintenzivňuje tlak na brzké osamostatnění potomků. Ve školním roce 2016/2017 byly níže vyjmenované SŠ zaplněny maximálně ze 75 %.

V oblasti zdravotnictví byla identifikována dobrá dostupnost praktických lékařů, kterých je ve městě Orlová celkem 11 (9 v Lutyni a 2 ve Městě). Na deset tisíc obyvatel je zde však pouze 3,7 lékaře, kdežto v České republice je tento ukazatel téměř dvakrát vyšší (6,2). Výrazně vyšší je i v Moravskoslezském kraji (5,8) a v okrese Karviná (5,3).

³⁷ Územně technická studie kolejového spojení Orlová - Ostrava systémem vlakotramvaje - Ing. Zdeněk Andrýsek, Dopravní projektování spol.s r.o. Ostrava - 2008

Na poli sociálních služeb ve městě Orlová působí příspěvková organizace Sociální služby města Orlové. K její aktivaci 1. ledna 2011 došlo rozhodnutím zastupitelstva města. Organizace poskytuje „pečovatelskou službu, službu chráněného bydlení, odlehčovací službu, denní stacionář a službu kontaktní centrum“³⁸. Dále v Orlové působí tři domovy pro seniory, domov pro osoby se zdravotním postižením, domov se zvláštním režimem, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, azylový dům.

Ve sledované obci funguje Dům kultury města Orlové, jehož hlavním cílem je pořádání akcí především kulturního a společenského charakteru. Součástí domu je divadelní sál s kapacitou 369 míst, estrádní sál s kapacitou 300 míst, malý sál s kapacitou 50 míst, dvě výstavní síně, tři klubovny a restaurace. Přístup do domu je bezbariérový.

Z pohledu návštěvnosti jednotlivých kulturních míst vycházíme ze studie vytvořené čtrnácti subjekty působícími na území Orlové s názvem Koncepce rozvoje kultury města Orlová na období 2014-202039. Ze získaných údajů pro období 2010-2013 vyplývá snižující se zájem o kulturu a umění. Byl zaznamenán 7% pokles návštěvnosti městské knihovny během dvou let. Velký úpadek (27 %) byl mezi lety 2012 a 2013 do značné míry způsoben skokovým nárůstem absolutního počtu akcí, což při limitovaném časovém fondu obyvatel logicky snižuje průměrnou návštěvnost.

Ve městě Orlová jsou vystavěny badmintonové, tenisové i squashové kurty. Jsou zde k nalezení fotbalová hřiště, baseballové hřiště, zimní stadion i haly pro florbal, basketbal, házenou apod. Dále je k dispozici i krytý bazén.

Zájemci o pravidelné sportování se mohou zapsat do široké škály klubů nabízející následující sporty: fotbal, basketbal, biatlon, taekwon-do, sebeobrana, atletika, badminton, cyklistika, hokej, krasobruslení, futsal, florbal, tenis, šachy, judo, stolní tenis, pétanque, motorismus, horolezectví, šipky, plavání, volejbal, karate, sportovní střelba a házená a dalších.

Vedení města věnuje pozornost i dětským hřištím. Jejich prostorové pokrytí není optimální především v méně zalidněných oblastech, zejména v Porubě. Nicméně na podporu využití volného času dětí a mládeže bylo v posledních třech letech alokováno relativně více prostředků než ve většině sousedních obcí a situace se pozvolna zlepšuje.

Významným aspektem, který je v případě Orlové nutné zohlednit, jsou důsledky důlní činnosti. Ty znásobily již tak výraznou přirozenou členitost území a zásadním způsobem ovlivnily morfologii terénu (např. poklesy, navážky, změna spádových poměrů v území, vznik bezodtokových kotlin). Důsledky důlní činnosti, v podobě důlních vlivů, odvalů, odkališť a starých důlních děl, představují pro území Orlové vysokou zátěž a zároveň složité technické podmínky, které výrazně komplikují realizaci nových infrastrukturních staveb.

V Orlové se nachází nadprůměrný podíl ekonomicky nevyužitých ploch, tzv. deprimujících zón (v originále brownfield). Podle Databáze brownfieldů Agentury pro podnikání a investic CzechInvest jsou na území Orlové dvě z osmi těchto nevyužitých ploch v rámci celého okresu. Na úrovni celého kraje jich je pouze 10, což poukazuje na velmi vysokou koncentraci v obci Orlová. Porovnání databáze s portálem Invest more - Investiční příležitosti v Moravskoslezském kraji tento závěr potvrzuje. Na tomto portálu je evidováno celkem 20 brownfieldů, z nichž 10 je definováno jako

³⁸ Zdroj: Webové stránky Sociálních služeb města Orlová

³⁹ Dostupné z: <http://www.csicr.cz/getattachment/4f31b168-010d-44ae-80c7-3621f003a767>

areál, 8 jako objekt a 2 jako pozemek. V Orlové je pak 5 z těchto 20 míst, přičemž se jedná o jeden pozemek a čtyři areály, z nichž tři nejsou v databázi CzechInvestu. Z pohledu rozlohy se tři z těchto pěti brownfieldů řadí mezi pět největších v celém okrese. Jejich celková rozloha by měla podle odhadu být zhruba 10,95 hektaru.

Městský úřad Orlová je obecním úřadem s rozšířenou působností (tzv. obec III. typu), vykonává tedy státní správu v přenesené působnosti. Správní obvod městského úřadu Orlová zahrnuje 3 obce (Doubrava, Orlová, Petřvald), s tímto počtem obcí se řadí mezi 3 obce s nejmenším obvodem v Moravskoslezském kraji (dále Český Těšín a Bohumín). Svou rozlohou 4 508 ha je druhým nejmenším ORP v kraji, těsně za Českým Těšínem (4 442 ha). Z pohledu počtu obyvatel, kterých je 37 610 (k 31. 12. 2016), se ale řadí na jedenácté místo z celkového počtu 22 ORP v kraji.

Město Orlová v posledních 2 letech bylo v porovnání s městy Karviná, Bohumín a Český Těšín druhé nejzodpovědnější z pohledu tvorby rozpočtového přebytku v době ekonomického růstu. V Orlové je zároveň nejnižší zadlužení v podobě dlouhodobých závazků po přepočtu na jednoho obyvatele. Většinová část dluhu vnikla v letech 2012 a 2013, od té doby významně klesá. Hodnota tohoto ukazatele byla však v roce 2011 nižší než na konci roku 2016, a to o 746 Kč. Město Orlová mělo v roce 2015 problémy s financováním investic z vlastních zdrojů, jelikož hodnota indikátoru kapacita samofinancování investic byla nižší než 100 procent. Ta je vypočtena jako podíl salda běžného rozpočtu zvýšeného o kapitálové příjmy na kapitálových výdajích.

Ze srovnání indexu kriminality v Orlové s údaji Moravskoslezského kraje a celé ČR lze vyčíst, že hodnota indexu kriminality v Orlové za období 2008 až 2015 převyšuje krajskou i celorepublikovou hodnotu. Dále kriminalita v Moravskoslezském kraji mírně převyšuje celorepublikový průměr. V posledních 4 letech (2013 až 2016) pozorujeme klesající trend v rámci ČR, Moravskoslezského kraje i na území města Orlová.

PŘÍLOHY

Příloha 1: Seznam spolků ve městě Orlová

Spolek	Stručný popis hlavní činnosti	Sídlo	Počet členů*
Asociace ochrany životního prostředí ČR, z.s.	Ochrana ŽP formou konzultací, posudků, školení apod. Podpora kulturního, společenského i sportovního vyžití občanů Orlové.	Lutyně	nezjištěno
Českomoravský svaz chovatelů poštovních holubů, základní organizace Orlová	Vytváření podmínek potřebných k zajišťování odbornosti chovatelů poštovních holubů i odbornosti související se závodní a sportovní činností.	Lutyně	nezjištěno
Oblastní spolek Českého červeného kříže Karviná - Místní skupina Českého červeného kříže Orlová	Zdravotnická asistence, pronájem zdravotnického vybavení, kurzy první pomoci a poradenství.	Lutyně	21
Český kynologický svaz, ZKO Orlová 1 - 028	Zabezpečení kynologické činnosti, sportovního výcviku a chovu psů.	Město	nezjištěno
Český svaz bojovníků za svobodu, základní organizace Orlová-Lutyně	Sdružování účastníků národního boje za svobodu, státní samostatnost a demokracii, přispívání k rozvoji České republiky v duchu demokratických a humanitních tradic.	Lutyně	nezjištěno
Český svaz chovatelů, z.s., Základní organizace Orlová-Poruba	Vytváření podmínek pro rozvoj odborné chovatelské činnosti, organizování ochrany zvířat, podílení se na záchraně a udržení genofondů druhů a plemen zvířat.	Poruba	24
Český svaz včelařů, ZO Orlová	Péče o růst odborné a společenské úrovně členů. Působí na mládež a získává je pro chovatelskou činnost.	Poruba	nezjištěno
Český svaz žen základní organizace Orlová	Pořádání akcí pro děti. Ruční tvorba výrobků z nejružnějších materiálů a jejich následné vystavování či prodej.	Lutyně	10
Základní organizace Českého zahrádkářského svazu, osada č. 1, Orlová-Lutyně	Podpora a rozvoj odborné zahrádkářské činnosti, tvorba podmínek pro rozvoj zahrádkářské činnosti (pořádání přednášek, školení, výstav, soutěží, zájezdů a exkurzí).	Lutyně	nezjištěno
Farní sbor Slezské církve evangelické a.v. v Orlové	Sdružuje věřící české a polské národnosti.	Město	nezjištěno

Spolek	Stručný popis hlavní činnosti	Sídlo	Počet členů*
Olšina z.s.	Péče o uchování a rozvoj lidového umění.	Lutyně	17
FOTOKLUB Orlová, spolek	Sdružuje amatérské fotografy za účelem uspokojování jejich zájmů v oblasti amatérské fotografické tvorby. Cílem je rozvoj znalostí a dovedností členů, výměna zkušeností a propagace a prezentace fotografické tvorby.	Lutyně	8
Fotoskupina K4., z.s.	Spolek orlovských fotografů prezentujících se klasickou fotografií.	Lutyně	nezjištěno
FUTRA z.s.	Vytváření podmínek pro pěstování kulturního života, zejména pořádáním kulturních akcí (koncertů, výstav, divadelních představení, besed).	Lutyně	28
Český svaz hádankářů, z.s. - Hádankářsko-křížovkářský kroužek "PERMONÍCI"	Šíření zájmu o hádanky a křížovky a pečovat o jejich zdokonalování.	Lutyně	14
Klub českých turistů Ferda mravenec Orlová	Zajištění všestranného turistického programu, jehož hlavními složkami je poznávací činnost a tělesný pohyb v přírodě.	Lutyně	121
Klub kaktusářů Orlová, z.s.	Přispívá k poznání, ochraně a uchování ohroženého bohatství exotické přírody a podporuje tuto ušlechtilou formu aktivního odpočinku.	Lutyně	12
Klub přátel hudby - Orlová	Organizování vlastní koncertní činnosti.	Poruba	125
Klub přátel staré Orlové	Mapování celé historie města Orlová.	Lutyně	13
Benjamín Orlová, z. s.	Práce s dětmi a mládeží, péče o celého člověka, o jeho duchovní a materiální potřeby (náboženská výchova, kulturní a společenské akce, výplň volného času, letní a prázdninová táborová činnost...).	Město	nezjištěno
Český rybářský svaz, z.s., místní organizace Orlová	Vykonává rybářské právo ve smyslu zákona o rybářství, chránit přírodu, čistotu vody a životní prostředí, rozvíjet a popularizovat rybářský sport.	Lutyně	nezjištěno
Modelklub Orlová	Organizace, podpora a propagace modelářského sportu a umožnění občanům účelného využívání	Lutyně	33

Spolek	Stručný popis hlavní činnosti	Sídlo	Počet členů*
	volného času.		
Místní skupina Polského kulturně-osvětového svazu v Orlové-Lutyni	Péče o všestranný rozvoj polské národní skupiny, rozvoj společenské činnosti v oblasti kultury, osvěty a vědy.	Lutyně	nezjištěno
Místní skupina Polského kulturně-osvětového svazu v Orlové-Porubě, z.s.	Péče o všestranný rozvoj polské národní skupiny, rozvoj společenské činnosti v oblasti kultury, osvěty a vědy.	Poruba	nezjištěno
Nadační fond Gymnázia a Obchodní akademie Orlová	Zvyšování úrovně žáků školy pro jejich pomaturitní profesionální orientaci. Podporuje zájmovou činnost žáků školy a soutěže organizovaných školou a jinými složkami.	Lutyně	nezjištěno
Nadační fond Přátel kulturní památky Kostel SCEAV v Orlové	Shromáždování prostředků na opravy kulturní památky Kostela SCEAV v Orlové, jejího provozu a propagace.	Město	nezjištěno
Pionýr z.s. - Pionýrská skupina "DEVÍTKA"	Vytváření širokého spektra možností pro využití volného času dětí a mládeže (letní tábory a různé soutěže).	Lutyně	nezjištěno
SH-ČMS Sbor dobrovolných hasičů Orlová-Město	Preventivně výchovná činnost, práce s mládeží, protipožární ochrana a ostatní záchranné práce. Pořádání soutěží v hasičském sportu.	Lutyně	13
SH-ČMS Sbor dobrovolných hasičů Orlová-Poruba	Preventivně výchovná činnost, práce s mládeží, protipožární ochrana a ostatní záchranné práce. Pořádání soutěží v hasičském sportu.	Poruba	19
Sborové a instrumentální studio Orlová, spolek	Rozvoj sborového zpěvu, sólového zpěvu a instrumentální hudby. Reprezentace školy i město Orlová.	Lutyně	nezjištěno
Sdružení křesťanských pomocníků	Pomoc lidem v těžkých životních situacích, zejména těm, kteří jsou závislí na návykových látkách nebo hracích automatech a kteří nedokáží sami najít řešení. Vytváření program pro děti, které by jinak musely vyrůstat na ulici.	Lutyně	nezjištěno
Spolek Václavka, zapsaný spolek	Sdružování zájemců o dění v oblasti kulturního a sociálního rozvoje Orlové.	Poruba	nezjištěno
Svaz tělesně postižených v České republice z.s. místní organizace Orlová-	Služby a péče o tělesně postižené občany, děti a mládež v oblasti sociální rehabilitace a aktivního využívání volného času. Pořádání kulturních a	Město	141

Spolek	Stručný popis hlavní činnosti	Sídlo	Počet členů*
Město	sportovní akce pro členy.		
Taneční klub DOMINO Orlová z.s.	Provozování zájmové činnosti v oblasti kultury, pořádání soutěží v oboru tance a účast na tanečních soutěžích.	Lutyně	nezjištěno
Taneční studio Anaj Orlová	Nabídka kurzů základní pohybové a taneční výchovy pro předškolní děti a soutěžního tancování diskodance a hip-hopu.	Lutyně	nezjištěno
Tovaryšstvo Radegastovo	Vzdělávací a charitativní činnost. Podpora tvorby a naplňování kulturních či sportovních programů a zájmové činnosti.	Lutyně	9
YMCA Orlová	Aktivita pro děti a mládež (sport, stolní hry, čtení, tábory, tanec, zpěv či divadlo). Pořádání filosofických večerů.	Město	37

* jedná se o nejaktuálnější údaj dostupný primárně z webových stránek jednotlivých spolků

Zdroj: Oficiální webové stránky města Orlová a webové stránky jednotlivých spolků

Příloha 2: Seznam sportovních hřišť ve městě Orlová

Název	Adresa	Popis	Využití	Správce
Sportovní areál Orlová-Lutyně	ul. Na Stuchlíkovi 982, Orlová-Lutyně	zimní stadion, umělé travnaté fotbalové hřiště, přírodní travnaté fotbalové hřiště, tenisové kurty, volejbalové kurty	sportoviště pro děti, dospělé, sportovní klub	SMO, městská akciová společnost Orlová
Fotbalový-basebalový areál	ul. Slezská (na Fojtství), Orlová-Poruba	přírodní travnaté fotbalové hřiště	sportoviště pro fotbalový a basebalový klub	SMO, městská akciová společnost Orlová
Sportovní víceúčelové hřiště	ul. Školní (u ZŠ čp. 862), Orlová-Lutyně	Víceúčelové hřiště s umělým povrchem na míčové sporty	Hřiště pro děti a dospělé	STAVSERVIS - PSVG s.r.o.
Sportovní víceúčelové hřiště	ul. F. S. Tůmy (na parkovacím objektu V. etapy), Orlová-Lutyně	Víceúčelové dvě sportovní hřiště s umělým povrchem na míčové sporty	Hřiště pro děti a dospělé, určeno také pro ZŠ	ADAS Security Group, s.r.o.
Sportovní víceúčelové hřiště	ul. Slezská (u ZŠ čp. 850), Orlová-Poruba	Víceúčelové sportovní hřiště s ohrazením a s umělým travnatým povrchem na míčové sporty	Hřiště pro děti a dospělé, určeno také pro ZŠ	-
Sportovní víceúčelové hřiště	ul. Mláďí (u ZŠ čp. 726), Orlová-Lutyně	Hřiště s umělým atletickým oválem a travnatý umělý povrch na míčové sporty	Hřiště pro děti a dospělé, určeno také pro ZŠ	-
Sportovní hřiště	ul. Ke Studánce (u ZŠ 1050), Orlová-Lutyně	Rozběhová škvárová rovinka a víceúčelové hřiště s ohrazením na míčové sporty	Hřiště pro děti a dospělé, určeno také pro ZŠ	-
Sportovní hřiště	ul. U Kapličky (u ZŠ 959), Orlová-Lutyně	Atletický škvárový ovál, travnaté fotbalové hřiště a	Hřiště pro děti a dospělé, určeno také pro ZŠ	-

Název	Adresa	Popis	Využití	Správce
		víceúčelové hřiště s ohrazením na míčové sporty		
Sportovní hřiště	ul. K. Dvořáčka (u ZŠ 1230), Orlová-Lutyně	Atletický antukový ovál a přírodní travnaté fotbalové hřiště	Hřiště pro děti a dospělé, určeno také pro ZŠ	-
Sportovní hřiště	ul. Jarní (u ZŠ 400), Orlová-Poruba	Atletický škvárový ovál a hřiště s ohrazením na míčové sporty	Hřiště pro děti a dospělé, určeno také pro ZŠ	-
Házenkářské hřiště	ul. Kpt. Jaroše (u Meteoru), Orlová-Lutyně	Hřiště s asfaltovým povrchem na míčové sporty	Hřiště pro děti a dospělé	-
Skate areál	ul. Osvobození (u parkoviště letního koupaliště)	Zařízení - skate překážky na asfaltovém povrchu	Areál pro děti a dospělé	STAVSERVIS - PSVG s.r.o.
Sportovní hřiště	ul. V Zimném dole (u bývalé ZŠ)	Fotbalové přírodní travnaté hřiště a asfaltové hřiště pro míčové sporty	Areál pro děti a dospělé	

Zdroj: Materiály poskytnuté Městským úřadem města Orlová v rámci tvorby strategického plánu

Příloha 3: Seznam vybudovaných veřejně přístupných hřišť ve městě Orlová

Název	Adresa	Preferovaná věková kategorie	Využití
Dětské hřiště	ul. Václavská (za železničním přejezdem), Orlová-Poruba	3-12 let	bezplatné
Dětské hřiště	ul. Spojenců (u čp. 884), Orlová-Poruba	3-12 let	bezplatné
Dětské hřiště	ul. Osвобоzení (poblíž koupaliště), Orlová-Lutyně	3-12 let	bezplatné
Dětské hřiště	ul. Školní (vedle ZŠ čp. 862), Orlová-Lutyně	3-12 let	bezplatné
Workoutové hřiště	ul. Školní (vedle ZŠ čp. 862), Orlová-Lutyně	15-99 let	bezplatné
Dětské hřiště - Rákosníčkovo hřiště	ul. Vnitřní (u čp. 732, 733), Orlová-Lutyně	2-12 let	bezplatné
Dětské hřiště	ul. Ke Studánce (za ZŠ), Orlová-Lutyně	2-12 let	bezplatné
Dětské hřiště	ul. Okružní (v zatáčce naproti MŠ), Orlová-Lutyně	2-12 let	bezplatné
Dětské hřiště	ul. Na Vyhlídce (vedle MŠ), Orlová-Lutyně	2-9 let	bezplatné
Seniorské fitness hřiště	ul. Polní (za čp. 962), Orlová-Lutyně	15-99 let	bezplatné
Dětské hřiště a fitness hřiště	areál Pohoda (za čp. 725), Orlová-Lutyně	15-99 let	bezplatné
Seniorské hřiště	areál Domovinky V. etapa, Orlová-Lutyně	15-99 let	bezplatné
Dětské hřiště	ul. F. S. Tůmy (PO č. 1 - V. etapa), Orlová-Lutyně	3-12 let	bezplatné
Dětské hřiště	ul. B. Němcové (areál komun. Centra Maják), Orlová-Poruba	3-12 let	bezplatné
Dětské hřiště	ul. Slezská (pod ZŠ čp. 200), Orlová-Poruba	2-12 let	bezplatné

Název	Adresa	Preferovaná věková kategorie	Využití
Dětské hřiště	ul. Jarní (v areálu ZŠ Jarní 400), Orlová-Lutyně	2-12 let	bezplatné
Dětské hřiště	ul. 1. máje (V. etapa), Orlová-Lutyně	2-12 let	bezplatné
Dětské hřiště	ul. Osvobození, Orlová-Lutyně	3-12 let	bezplatné

Zdroj: Materiály poskytnuté Městským úřadem města Orlová v rámci tvorby strategického plánu

Seznam použitých tabulek, obrázků a grafů

Tabulky

Tabulka 1 Členění města	6
Tabulka 2 Klimatická charakteristika mírně teplé oblasti MT10	8
Tabulka 3 Vývoj počtu obyvatel v městě Orlová.....	13
Tabulka 4 Vybrané demografické indexy k 31. 12. 2016.....	15
Tabulka 5 Predikce počtu dětí a seniorů ve městě Orlová bez vlivu migrace	17
Tabulka 6 Vzdělanostní struktura obyvatelstva ve věku 15 a více let.....	18
Tabulka 7 Srovnání pohybu obyvatelstva	18
Tabulka 8 Rozložení celkového přírůstku/úbytku obyvatelstva do dvou základních složek.....	21
Tabulka 9 Změna ve složení jednotlivých věkových intervalů ve městě Orlová	22
Tabulka 10 Národnostní složení obyvatelstva podle SLDB	23
Tabulka 11 Vývoj míry nezaměstnanosti	24
Tabulka 12 Základní statistika spolků.....	26
Tabulka 13 Podnikatelská struktura ve městě Orlová.....	28
Tabulka 14 Identifikace nejvýznamnějších zaměstnavatelů se sídlem v obci Orlová	29
Tabulka 15 Identifikace největších zaměstnavatelů (500+ zaměstnanců) v okrese Karviná	31
Tabulka 16 Seznam rozvojových ploch začátkem roku 2015.....	32
Tabulka 17 Struktura zaměstnanosti ve městě Orlová (v roce 2011).....	34
Tabulka 18 Migrace na pracovním trhu v okrese Karviná a v Ostravě	35
Tabulka 19 Vyjíždka do zaměstnání a škol	35
Tabulka 20 Trh práce v obcích okrese Karviná v červnu 2017.....	37
Tabulka 21 Atributy využití silnic na území města Orlová	43
Tabulka 22 Výdaje obcí na rozvoj dopravy	46
Tabulka 23 Počty nově vystavěných bytů v období 2007-2016	49
Tabulka 24 Výdaje do sportovních aktivit dětí a mládeže ve městě Orlová	57
Tabulka 25 Roční průměrné koncentrace škodlivých látek v ovzduší	58
Tabulka 26 Absolutní a relativní rozloha jednotlivých druhů pozemku v roce 2015	60
Tabulka 27 Identifikované deprimující zóny ve městě Orlová	61
Tabulka 28 Obce a katastrální území ve správním obvodu ORP Orlová	63
Tabulka 29 Přehled dotací získaných městem Orlová za posledních 5 let (v tis. Kč)	66

Tabulka 30 Vývoj čisté hodnoty finančního majetku města Orlová	67
Tabulka 31 Nejpodstatnější položky nemovitého majetku ve vlastnictví města Orlová	68
Tabulka 32 Počet parcel ve vlastnictví města Orlová na jeho území (k 23. 8. 2017).....	69
Tabulka 33 Budovy a stavby ve vlastnictví města Orlová (k 22. 11. 2017).....	70
Tabulka 34 Dílčí ukazatele finanční stability vybraných měst okresu Karviná	72
Tabulka 35 Počet přestupků řešených Městskou policií Orlová v letech 2015 a 2016.....	74
Tabulka 36 Programy prevence kriminality na rok 2017	75
Obrázky	
Obrázek 1 Umístění města Orlová v rámci ČR.....	5
Obrázek 2 Poloha ORP Orlová.....	6
Obrázek 3 Obecně-geografická mapa správního obvodu ORP Orlová	10
Obrázek 4 Znak města Orlová.....	11
Obrázek 6 Vytíženost silnic ve městě Orlová	45
Obrázek 6 Správní obvod ORP Orlová	64
Grafy	
Graf 1 Srovnání věkové struktury města Orlová s Českou republikou (k 31. 12. 2016)	14
Graf 2 Predikce vývoje počtu obyvatel města Orlová do roku 2036	16
Graf 3 Predikce vývoje počtu obyvatelstva města Orlová při konstantním migračním tempu	17
Graf 4 Bilance rozpočtového hospodaření za období 2012-2016 (v Kč)	66
Graf 5 Celkový počet trestných činů za období 2007-2016	73
Graf 6 Index kriminality v letech 2007-2016.....	73
Graf 7 Srovnání indexu kriminality v Orlové s údaji Moravskoslezského kraje a celé ČR	74